رهبر بن راهي

رهبر بن راهي - پاڄي پنڌڪي راه
جن رهبر ساٿي سفر ۾ - تن ڏٺي سـ
تن پاتي منزل پاڻ ۾ - سنت پاڻـ
پوء بي ڪا اوڻائي - پروس پسن ڪانـ



ليکڪ: فتح چند - جي - شرما - پروس

।। ॐ ।। श्री गणेशाय नमह ।।

卐

।भ।।  ।।शुभ।।

منوا سيو لي مات پت - اتي، سات، انات،
پائوگي ايڪي ڀيس ۾ - پروس پرڀ ڪا هات.

رهبر بڻ راهي

ليکڪ -

فتح چند - جي - شرما پروس

(جنم - ١٤-٨-١٩٠٥)

(ڀهلاڻي، ساهتيءَ پر) ضلع نواب شاهه سنڌ

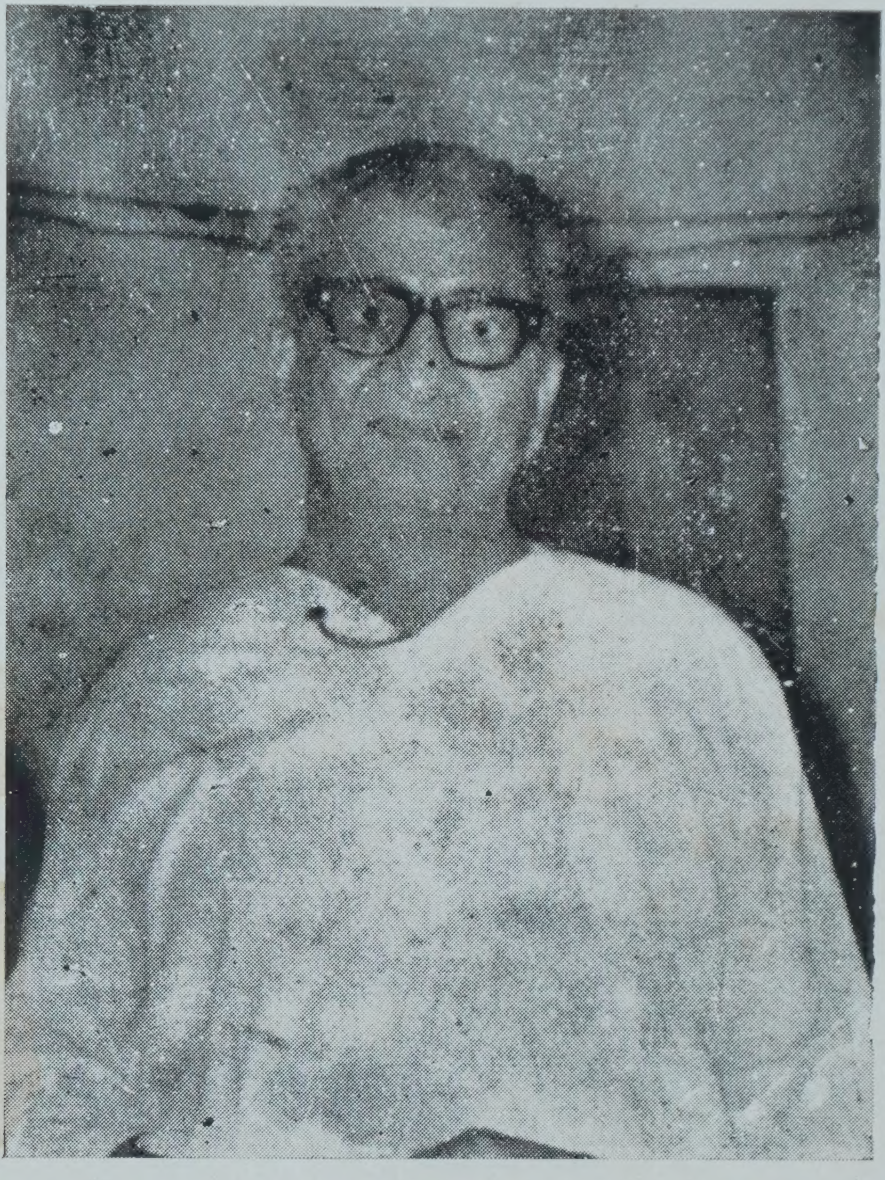
(هاڻي پاڪستان)

تاريخ ١-١-١٩٩٠]   [قيمت - ٤٨-٠٠ روپيه

ائڊريس -

نمبر ٣٣، جدڪ روڊ (سيڪنڊ فلور)

ڪلڪتو - ٧٠٠٠٢٩



مسٽر کانچند بولچند ٽاوراڻي

سرڳواس : ٦-١٢-١٩٨٧ ڪلڪتو

سڪ ۽ شرڌا سان پنهنجي سرڳواسي ماتا پتا
جي ياد ۾ هيءُ پستڪ ڀيڻ درگا ٿاوراڻي
ارپڻ ڪري ٿي

Published by — Dr. Durga Thavrani
3, Marquis Street
Calcutta-700 016

Mothers Name — Smt. Vanibai Khanchand Thavrani
Expired 27-6-1977

Fathers Name — Mr. Khanchand Thavrani
Expired 6-12-1987

Family — 3 Sons 4 Daughters

Names in Order — Mrs.Savitri J. Manghnani(Bombay)
Mr. Kishinchand Thavrani(Calcutta)
Dr.(Miss) Durga Thavrani(Calcutta)
Mrs. Menka Jethani (London)
Mrs. Kavita Jaswani (Canada)
Mr. Assandas Thavrani (Calcutta)
Mr. Khemchand Thavrani(Calcutta)

Printed at Sunder Printing Press, Kaiser Ganj, Ajmer

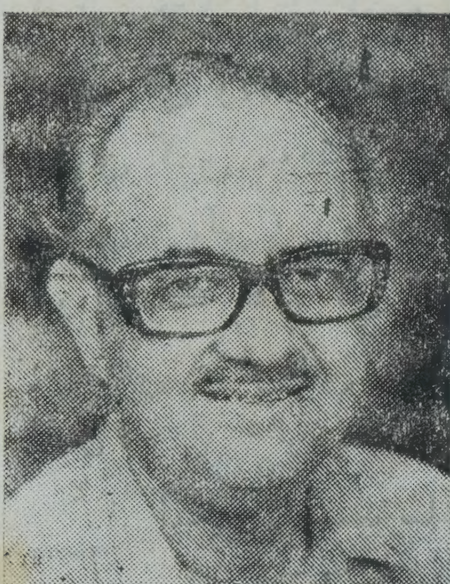


شريمتي وڏي بائي خانچند ٺاوراڻي
سرڳواس : ٢٧-٦-١٩٧٧ ڪلڪتو

رهبر بڻ راهي

کجهه هن ڪتاب بابت

ڊاڪٽر ارجن ٻجلاڻي، پوني



ٻروس صاحب جو "رهبر بڻ راهي" پڙهيم.

پڙهي، کجهه ڪتاب جي شيرشڪ کي سمجهي نه سگهيس. مونجهارو ان ڳالهه پيدا ڪيو ته ڪتاب جو سرو جي 'رهبر بڻ راهي' آهي ته پڙهڻ ڪانپوءِ اهين ته بلڪل ڪين لڳو ته ڪو ليکڪ، يا ڪنهن رهبر جي ايڏو ڳوڙهو گيان ۽ ايشور جي پائڻ جو طريقو ڏيئي سگهي ٿو. البت جي سرو "رهبر بڻ راهي" آهي ته ٺيڪ ٿي پئي لڳو. ڇو جو ٻروس صاحب خود هڪ پارس وانگر ٿي آهي. ان کي ٻويان ڪنهن نه راهيءَ جي ضرورت آهي ۽ مان نه سمجهان ڪو الس ها.

۽ مونکي پڪ آهي تہ جتي سچل سرمست ۽ شاهہ عبداللطيف جهڙن جا آستان تي ٻيا آهن ۽ اسين ڪٿي نہ نہ رهنداسين پر سائينءَ جي جاءِ آستانو ضرور ٿيندي. (اگر اسانجي هندو سنڌي عربي لپي رهي تہ) سائينءَ بہ هڪ هنڌ لکيو آهي :-

آيو جڳ ۾ انسان مٽيءَ مان اُٿجي بندو
اعليٰ هستيون ان مان ٿيون. ساڌ پير سلطان
مٽي ٻچاٽا پڻ پالي. تن قبر ۽ سماڌي مان

ڪن سجدو سڀ نمڙي - ڏري ٻنها هستيءَ ڏ ٻان
(جا هستي ان ۾ سمهل آهي)

مؤر نہ ڏسن اُت محبتي - سک ۽ هندو، مسلمان
ميٽي پيڻ مذهب سندو - ڪل عاشق جاڻ سمان
جن ساڻ صدق ۽ ايمان - سي ٻروس اٺيا پانهنجا

هڪ هنڌ لکيو اٿن تہ "هر مهان پرش، ساڌو، سنت، درويش ۾ بہ اهائي شڪتي ويا پڪ آهي، جا مون ۾، تو ۾ ۽ سڀني ۾ سمايل آهي. فرق رڳو اهو آهي، جو درويشن، ساڌو سنتن ۽ مهاپرشن، ان گپت هستيءَ کي اٽل شرڌا ۽ اکنڊ اٽوٽ ڀڳتيءَ جي ٻل سان حاصل ڪري، گيان روپي نيترن سان سڃاڻي، اهڙو انمول ٻد حاصل ڪري، جيڪو سڀ پرش ڪرائڻ جا پاتر بڻيا آهن، جو منش، سندن چرڻ ڇهڻ

سائين جن ١٤-٨-١٩٨٩ تي ٨٤ سالوڻ پورا ڪيا ۽ هينئر ٨٥ ۾ پير پاتو اٿن. چوندا آهن ته جڏهن ڪو سٺ جو ٿيندو آهي ته ڳوليندو آهي ننڍي وڏي لٺ. جڏهن ٿئي ستر، ته پويس عقل ۾ ڪتر. جڏهن اچيس اسي، ته گهرندو کير ته ملندس لسي، جڏهن ٿئي نوي، ته ڪانگ وانگر ويٺو لنوي. ٿئي سؤ، ته نه سڄڻ کي آسرو ۽ نه دشمن کي ڀؤ. سائينجن نوي کي ويجها آهن ۽ ڪانگ ويٺو، سڄڻ پنهنجي پياري کي موڪلي ۽ ويٺو گيان سان پر پل سلوڪ لنوي (رئي) سو ڪٿن ٿو رهبر بن راهي ٿي سگهي. هو بيشڪ رهبر ئي آهي پوءِ راهي هجي چاهي نه. پنهنجي هاڻوڪي حالت پنهنجي لفظن ۾ بيان ڪئي اٿس :-

نه ننگن ۾ ست ساءُ - نه پيرن ۾ پنڌ چڙهي ڏنو
عمر به ڪم نا ڪري- ڪين پويس ڪو کهڪاءُ
ڏڪن هيٺا هٿڙا - لڪڻ ڪان ڪيباءُ
ڏند ڏيکارن اڏڙ پوَن- شيشن (عينڪ) گهٽيو شعاءُ
جاڙي هڪ شهشاه- ڪيئن ڪڏهن پروس پت پوي.

مون هڪ دفعي سائينجن کي لکيو ته -

تيري قدمون کي، جس جا - نشان بن گئي
(جا = جاء، جگهه)
سر جهڪي سيڪڙون - آستان بن گئي.

پرڀوءَ جو ڪيئن ديدار ڪيون، اهي وڏيون رهبر
کي ٻڌائي سگهندو آهي. چوي ٿو:

چپ چپ سهڻل سار - ظاهر نه ڪر زبان سان
گهاٽ گهٽيون گهم ڪيڏڪي- گهر پنهنجي ۾ گهار
سي جهري مثل جهان ۾ - جن جو جانب يار
جن ڏٺي پت پرڀوءَ کي- سي ڪيئن ڪن ديدار
پرڀوس پالي سوپ تن - جن ساٿي سرجهار
نيڻ نمائي نهار - نه پسين پوُرل پاڻ ۾.

وري جڏهن ان الک ابناسيءَ جو درشن ٿو ٿئي
نه ڪهڙو ٿو آنند ماڻجي؟

الک ابناسي - جن پسيو پنهي پاڻ ۾
مٽي تن جي من مان آيل اداسي
رهن سدائين سانت ۾ نوري نرواسي
سي پرڀوس پياسي نت آنند ماڻن اندر جو

پر اهو به سچ ٿي فرمايو اٿن ته:
سي ڪيئن سنگ لڻن- جن هر هلايو ڪيڏڪي
ٻنا ٻج چٽڻ جي - ڪيئن سلا اسرن
پاٽيءَ جي اڻ هوند ڪان- سي سارا ڪيت سڪن
(ڀڳتيءَ روپي جل) (۽ جيون روپي کيت)
پرڀوس همٿ هڻن - ڪوهي فصل فضل جو
(فضل = مالڪ جي رحمت)

۾ فخر ٿا سمجهن. (در اصل) آهيون مڙئي واسطو
۾ ساڳيا، هڪ ڇهڻ وارا ۽ ٻيا ڇهائڻ وارا. جئن اسڪولن
۽ ڪاليجن ۾ شاگرد، استادن جا چرڻ ڇهي، پرڻام
ڪندا آهن ۽ موٽ ۾ اهي گيان روپي اوچ وديا حاصل
ڪيل، سائن سنتن روپي استاد مڃهن (منش روپي
شاگردن ۾) گيان روپي وديا پرپندا آهن ۽ اهوئي
حساب آهي سنساري منش روپي شاگردن ۽ پروفيسرن،
استادن روپي سادو سنتن درويشن وارو جن سڀني
۾، واسطو ۾ هڪ ئي ساڳي شڪتي سمايل آهي، الٻن
مخصوص ڪيو اٿم، انڪري مان روز صبح شام،
پنهنجا ئي چرڻ ڇهي پرڻام ڪندو آهيان." هيئر
پاڻڪ پاڻ ئي ٻڌائن ته پروس صاحب پاڻ رهبر
آهي ڪين نه؟ ۽ انڪري مان سمجهائتو ته ڪتاب
جو پورو سيرسڪ رهبر ان راهي ئي آهي.

هڪ هنڌ سائينجن ايهو به ٻڌايو آهي ته اهڙو
رهبر يعني ابناسي ڪيئن ٿجي :-

ساراو جني سجان، سالڪن جي سانعي ۾
لني جيء جهان جي پوء. ڪابه رهي ڪل ڪانه
الفت عبادت جا پڙهي. ڪل پاس ڪيا امتحان
پروس اهي انسان. عاشق ابناسي بڻيان.

هڪ هنڌ سائينجن ٻڌائين ٿا ته ان پنهنجي پورل

هڪ هنڌ پروس صاحب تو چوي ته رهبر، مانجهي آهي جو سنسار روپي سمنڊ مان سنساري جيون روپي ٻيڙيءَ کي منزل مقصود تي پهچائڻ جو راز تو ڄاڻي۔

مانجهي ڄاڻن منجهه - پتڻ ٻيڙيءَ پور جو
سوني هلائي ستگرو - هٿ کري واهر ونجهه
چڙهن وڻجارا وٺج پري - ڪرمن ٻيڙيءَ منجهه
هلندي رهي هر حال ۾ -- هردم صبح سنجهه
ڪن ڪٽيو سفر سهنج - ڪن پروس ڏولاوا ڏنا

هڪ هنڌ چيو اٿس ته:

اهڙن درويشن در تي پهچي - گهر جيڪي چاهين متان پائل وڃائين - هٿيلا هوڏ (يا اهنڪار) ڪري

عاشقن کي ته پاڻ کي نهائينءَ وارو کوهه پچائڻو آهي۔ جئن :-

عاشق آهه م ڪن سانئن سپ سيني ۾
عشق انوکيءَ آگ جا پرط الا خوب اٿن
پيا پروس روز پچن - کامن تهن کوري ۾

سائينجن پڌائن تا ته اهڙن رهبرن، درويشن وٽ ڪيئن وڃجي ۽ ڇا ڪجي جو رهبر ستگر ڪا مهر ڪري۔

سدا سيس جهڪاءِ - پهچي در درويش جي
ڪر خدمت خادم ٿجي - نظرون نيڪ نماءِ

رهبر سائينءَ پنهنجي لاءِ لکيو آهي ته:

دُور ديس واسي - پروس آيو پرڏيهه ۾
سوڌي پسيو پاڻ ۾ - آتم ابناسي
سهجي ٿڻهن طالب جي - ڪٽي جم ڦاسي
(سهجي=سويل ٿي. ٿڻهن=مالڪ)
ڪانهه هلي اُت ان سان پوءِ ڪرمن راسي
نت رهي نرواسي - آنند ماڙي اندر جو

هڪ دفعي پروس (رهبر) صاحب مونکي لکيو؛ جو هن ڪتاب ۾ پڻ ڏنو اٿائون ته:

ڦلها سدائين ڦهه - واحد سنديءَ وات ۾
سختيون سوُر صبر سان - شڪر ڪري پيو سهه
سهڻل جي سرڪار سان - ناهي پڄڻ پهه
پروس رهبر راز ٿي سدا راضي رهه
لعل لڪل پوءِ لهه - پائي جهاتي پاڻ ۾

جڳن شاهه صاحب نهائينءَ لاءِ لکيو آهي ته:

نهائينءَ ڪان نينهن سک منهنجا سپرين
سڙي سارو ڏينهن، ٻاهر ٻاڦ نه نڪري

تن پروس صاحب پڻ فرمائين ٿا:

نهائينءَ کي هردم ناز - پروس پنهنجي نينهن تي
ٻاهر ٻاڦ ڪينڪي - اندر آڳ دراز
هن عاشقاڻي آتش جو - ڪنهن ورلي پاتو راز
جن ساڻي سِڪ، سوز، نياز - سيڳي وڌن واحد وات ۾
(واحد= هڪ الله)

آهن عاشق ۽ ٻيا ۽ فقير جا - عمر ڀر آڌار
صادق، سوز، سورن ڀنا - ٻيو جاڻن ڪل بيڪار
سهاري سورن جي - ڪن وحدت جو واپار
ڀروس اهڙي ڀار - ماڻن راحت روح جي .

هن راهه ۾ اهنڪار جو هجڻ هڪ وڏي ۾ وڏي رنڊڪ آهي. سڪ، سوز ۽ نياز کپي.

ڪيترن مورک لهن ماڳ - جي اڙٻل اوت اهنڪار جي
جنهن سڪ سان ڦر نه ٿيو - ڦر هوندي ٻاءَ ڏهاڳ
ملڻ لئه محبوب کي - مون ۾ جهر جهنگ جهاڳ
جپڻ لئه جڳديش کي - ڪر ڀروس نند تياڳ
ٻوءِ پانچ انحد راڳ - ساڻي جيون راهه ۾

وري تو چوي :

عاشق جي آهين - پئه نيي عشق جي آگ ۾
سهج سور سڙڻ جا - آهه نه ڪج ڪاڻي
صادق سرج نه ڪاڏهين - جيسين لڱ پائين
(لڱ = سڪ)
پختو رکج پاڻ کي - متان ۽ ڀروس مڪائين
ٻوءِ ٻران تو تائين - ٻهچي ڪندو ڪج ۾

ڪٿي نه زوري اگهور نند مان ڏونداڙي نو چوي ته :

اڙي وهم وهيٺا اٿ - سڀهي سمهندڙن ڪيترو

ٻڌي ھٿ ٻاھون ٻئي نيٺون نير وھاءِ
ھوندي سوڌيل سون پِي - ڪوڙو سڪو سڏاءِ
نيڻھن نماڻو ٿجي - اُت پنھنجا عيب الاءِ
معافي محبوبن ڪان - پوءِ ٻ پاءِ نه پاءِ
(الا الاءِ پوءِ پِي)
ٻروس اھڙي آھ - ابا عدالت عشق جي

پوءِ

سو سچ سوپارو - جنھن جوت پسي جيءَ پانھنجي
من اندپارو ميٽيو - تنھن پائي اجيارو
سرت سان سرندو رھي نت نرمل نيڻھن وارو
پڇي پولا پرم جا - ۽ پيائي جو پارو
ٻروس سوپارو - رھي اوت الک جي

پانڪ جاڻط چاھيندا ھوندا ته نيت اھڙي رھبر جو ٻ ڪو نه ڊگهه لاڳيندڙ ھوندو. ھاڻ ھڪ نه ٻر سوين ٠ سي ھا سائينھن جا دک. سندن سارو جيون دکن سان ئي پريل آھي. انھن دکن آگ جو ڪم ڪيو ئو ڏسھي ۽ ٻروس صاحب کي سوڌي سون ڪري ڇڏيو آھي. ھو صاحب واقعي ئي رھبر ٿيڻ لڳوگيه آھي : چيو اٿس :

سوُرن کي نه وسار - تا آھن سات سکن جا
ڪر نه ڪنارو تن کان - نت خوش ٿي دل پر ڌار

هوندي سوٽيل سون ٿي - ڪوڙو سڪو سڏاءِ
نيئهن نماڻو بڻجي - اُت پنهنجا عيب اُلاءِ

پر مان ڪين مڃيندس تہ پروس صاحب سچو رهبر نہ آهي ۽ ڪوڙو سڪو آهي. مان تہ ڪيس اڄ جو "سامي" ڪري ليکيندو آهيان. انڪري جڏهن اسانجي سنڌ جي ناميارے مشهور شاعر شري پرسرام ضيا صاحب ساميءَ لاءِ چيو آهي تہ هوند آءٌ جيڪر اهو شعر اسانجي هن جڳہ جي رندهہ ساميءَ شري فتحچند شرما "پروس" صاحب اڳيان پيش ڪريان:

تو ڪري ڪرپا زماني کي ڏنو آهر ڏن
ڏن اهو جنهنجي نہ قيمت جو ٿئي ڪوئي ڪٿن
هر وچن تنهنجو جڳت ۾ ٿيو انمول رتن
آهہ حقدار اهو، جيڪو ڪري دل سان جتن
قوم کهڙي ٿي نہ هجي - جا نہ هجي ذات ۽ نام
سنڌ جا سنت سچا - توکي اسان جو پرڻام.

شعر تنهنجو تو ڏسي - لوچي لهڻ جـو رستو
جنهنجي ڳولا ٿي ڪجي - تنهنکي ملڻ جو رستو
پاڻ ۾ پـائي ليو - پاڻ ڏسڻ جو رستو
منزل عشق کي نزديڪ ٿيڻ جو رستو
توکي هندوءَ جو نمسڪار - مسلمان جو سلام
سنڌ جا سنت سچا - توکي اسانجو پرڻام

لاهوُتي لوچڻ بنا - مور نہ ملندءِ ڏٺ
(لوچڻ = ڀڳتي) (ڏٺ = سهڻل يار)
متان ڀروس ڪوهين ڀرن جو - رحمت پريو هٿ
وقت وڏائي وٽ - ويل نہ، وري موڙهين
(وري = موٽي)

گرو ارجن ديو صاحب جن بہ چيو آهي جنهنجي من اندر اهو نام ٿو وسي ۽ جو ڀريم لائي اهو نام ٿو سڻي، تنهن داس جي چت ۾ هري ڀاڻ اچي ٿو واسو ڪري.

جس من بسيءِ، سنيءِ لاءِ پريت
تس جن آويءِ هر ڀرڀ چيت

۽ چيو اٿن تہ پورن گروءَ جو اپديش سڻي ٿو ن پار برهم پرميشور پنهنجي ويجهو ڏس.

پوري گر ڪا سن اپديش،
پار برهم نڪٽ ڪر پيک
(نڪٽ = ويجهو، پيک = ڏس)

ڀر سائينجن اصل ڪين مڃيندا تہ هو ڪو رهبر آهي. اهڙي ڳالهہ ڪين ڪو چوي تہ ٻئي ڪن ڀڪڙي وڻا ڏوبهہ زاري ڪندا. ۽ ڀاٽڪي وڻا ناچيز، مورک، اگياني وغيره سڏائيندا. ڇو؟ جو خود ڀاڳ ڪونہ هڪ سلوڪ ۾ لکيائون تہ:

ارپڻ پتر

شرڌا سان ارپيان ٿو هيءُ سڪ ڀري ساڌارڻ ڦلن مٺ، (رهبر بڻ راهي) سورڳيه پروفيسر منگهارام - ملڪاڻي صاحب کي جنهنجي رهنمائيءَ هيٺ مان هيءُ ڪڙي حاصل ڪري سگهيو آهيان.

پڻ ارپيان ٿو هيٺين سڀني سورڳواسين کي ۽ چاهيان ٿو سندن اکنڊ ۽ اکٽ آشيرواد.

١- سورگڻ سرپرشت پوڄيه ١٠٨ ستگرو گوسوامي ليرت پوري صاحب ٢- ١٠٨ گوسوامي آتماپور صاحب ٣- پوڄيه وڏو بابا اڌارام ۽ اَما وڏي ٺڪڻ ٻائي ٤- پوڄيه پتا گائڪ، پنڊت گيڙيرام شرما ۽ ماتا اما لهڻي ٻائي (جنهن جي سعايي ۾ مان ڪوتا طرف موڙ کاڌو) ٥- گائڪ، پوڄيه ڪاڪو ڀيسورام شرما ۽ ماتا سمان ماسي پاروتي ٻائي ٦- ٻال يوگي دادا آسنداس شرما ٧- ٻال برهم آچارڻ (شو ڀڳتڻ، نيتر هيڻ ديوي ڀيڻ ڪماري آدي چتر ٻائي ٨- پيارا ننڍڙا سؤٽ، مهاراج گوبند رام شرما ۽ مهاراج ڀيمنداس شرما ٩- گائڪ پوڄيه ڄيڄو نرسيداس شرما ۽ ڀيڻ آدي ڄيٺي ٻائي ١٠- پوڄيه ڄيڄو ڊاڪٽر گوپالداس شرما ۽ ڀيڻ آدي نيپي ٻائي ١١- سدورا نماڻا ننڍڙا ڊيالو پاڙيڇا- راجو- ڪيمون- ڪشن ۽ ديوڪمار ۽ وطن ڀلائيءَ جي انهن هندو، مسلم ڀائرن جي امر آتمائن ۽ پاڪ روحن کي- جيڪي مالڪ کي پيارا ٿي چڪا آهن. - پروس

ڪلڪتو - ٢٩

موهما پريا پنج عدد

١- پنج مندون - (سيارو- بهار- اونهارو- سرؤ ۽ ٻرکا رتو).

٢- پنج پانڊو - (جن ۾ پارٿ جو اتهاس سمايل آهي.)

٣- پنجن ڪوڏين تي لال صاحب غريب واپاري ۽ جو ٻيڙو ڪناري لڳايو هو.

۴- پنج ڪرم جي انسان کي دکي ڪندا آهن - (ڪام- ڪروڌ- لوڀ- موهه- اهنڪار)

۵- پنج ڪرم جي منشيه کي سک ڏيندا آهن ۽ مکتي بخشيندا آهن - (ڌيرج - ڌرم - ڀڳتي- ٻرام ۽ شيوا)

٦- پنج تتو - جن سان سنسار (سرشٽي) رچيل آهي - (پرٿوي- جل- وايوءُ- اگني ۽ آڪاس) جنهن ۾ سج- چنڊ- تارا ۽ بادل (ڪڪر) به اچي ٿا وڃن.

٧- پنج نديون (پنج آب) جن تان پنجاب نالو پيو- (پنجاب- جهيلم- راوي- ستلج- بياس)

٨- پنج آڱريون - (هر هڪ هٿ ۽ پير ۾) جن جي سهاري شرير ڪرم ڪرڻ جي قابل رهي ٿو سگهي.

٩- سکن جا پنج پيارا جي هر هنڌ ارداس وقت ياد ڪيا ويندا آهن. بيا به ڪي اهڙا گهڻيئي ميل هوندا جي مون موڪ کي نٿا اچن. - پرُوس

ليڪن نالو ٿئي تـه پائي سيٺ واهه جا طام ڪارائا اٿو. پر ٺاهيندڙ جو ڪير به نالو ئي نه ڪڍي.

٦- مسڪين مالي، هر ممڪن ڪوشش ڪري، ڏينهن رات هڪ ڪري، جيءَ کي جفا ڏيئي باغ ۾ نموني نموني جا گل ۽ ڦل پيدا ڪري. ليڪن جڏهين سيٺ يارن دوستن ۽ مٽن مائٽن کي اتي گهمائڻ وٺي ٿو اظهارا ڏسي اهي چون ته سيٺ باغ ته واهه جو سجايو اٿيئي!! پر ماليءَ جو ڪوبه نالو نه وٺي.

٧- شاديءَ مهل گهوٽ جيڪو دامي ۽ سهڻو سبيل سوٽ پائي ٿو هلي ته هرڪو مهمان ائين چوي ته سيٺ صاحب پٽ کي سوٽ ته واهه جو پاتو اٿيئي. ليڪن سبڻ واري درزيءَ جو ڪوبه نالو ئي نه ڪڍي.

هڪ حقيقت

١- محنت ڪري ڪمائن ڪرمچاري- پر ڏن ملي مالڪ کي جو ڏنوان ڪروڙپتي ٿو سڏجي- نوڪر جي ته سار به نه لهن.

٢- گرمي، سردي، اُس، گسن، جهڙن مينهن ۾ خون پسينو هڪ ڪري راتيون جاڳي جوار هڪلي، فصل تيار ڪري ڪڙمي، پر داڻ جماڻي ان ڪٽي وڃي زميندار، جنهنجو نالو اخبار ۾ اچي ته فلاڻي زميندار پنهنجي ٻنيءَ مان هن سال هيترو ان اپايو. هيترا هزار من اڳئين سال کان وڌ.

٣- مسجدون مقبرا محلات ۽ شاهي يادگار عمارتون ٺاهن ڪاريگر ۽ ڪولي، مستري ۽ مٽيءَ سيمنٽ ملائيندڙ، ليڪن نالو ٿئي ته فلاڻي بادشاه، يا شاهوڪار يا سلطان جو ڙايا.

٤- وڙهن ۽ مرن سولجر ۽ سپاهي، جيت کان پوءِ نالو ٿئي سپهه سالار - ميجر ۽ ڪرنل جو.

٥- شاديءَ وقت طرح طرح جا طعام، چهرون، مٺايون، ٺاهي رڌگر رانڌو، پنهنجا هٿ ساڙي،

اهو بلڪل سچ آهي نه ....

اُن دين دئيال جا لک شڪرانا جنهن پنهنجي اَنمول خزاني مان (مسڪينن کان وٺي اميرن تائين، ٻنا پيٽ پاڙ جي) هي نعمتون مفت بخشيون آهن !! کليا ميدان ۽ قدرتي شاهي وڻن جي سهارو ڇانوَ، جا مسڪينن کي، اُس، طوفان مينهن وغيره کان بچائيندي ٿي رهي. تن سان گڏ، پاڻي، هوا ۽ ٻاڙي جي هر ساهه واري انسان کان وٺي جيوَن جنتن تائين سڀني کي مفت ڏيئي ورسايو آهي. بلڪ اُنهن رهزنن، پاپين ۽ ظالمن گڏ شاهي گنهگارن کي به نه وساريو آهي. مالڪ جي هيءَ صفت جيڪڏهين همن سوغاتن جي لکجي، ته نه کٽي سگهجي ۽ نڪا لکي سگهجي.

ساگر ڪو سياهي ڪريون - قلم ڪريون وڻراهه
ٻروس ٻرڏوي پٽر ٻر - تهين مهما ايش سمايه

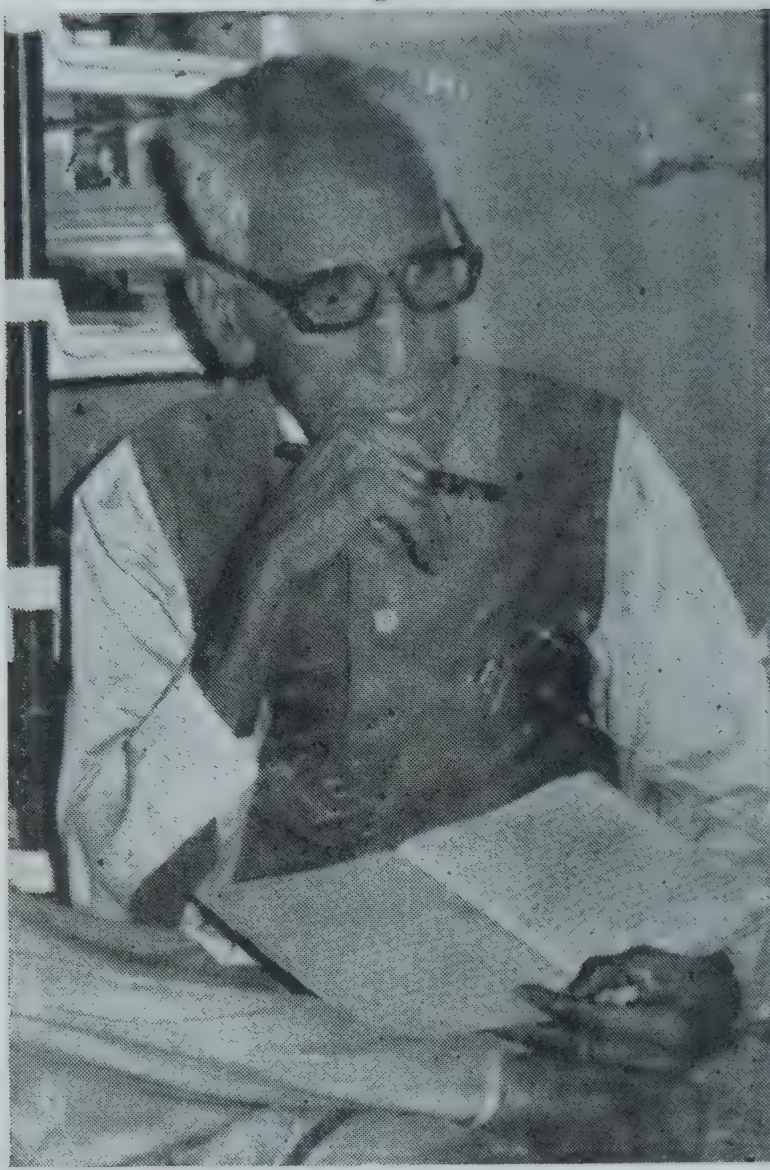
- ٻروس

هڪ ڳڀان پريو لطيفو

سون، اهنڪار ۾ پرجي، ڳاڙهيءَ لالڙيءَ کي، جا ڪانڊيري جي ٻچي ٽڙ ۾ ساڻس گڏ ٽڙي رهي هئي، چيو، سکي ٽون کهڙي نه خوش نصيب آهين، جو مون سان (سون سان) گڏ ٽڙي رهي آهين!!

اهو ٻڌي لالڙيءَ دکي ٿي چيو، مٽر، مان ته ڏاڍي دکي آهيان، جو ٽو جهڙي نيچ سان (جو عام جي دلين ۾ ايرکا، اهنڪار ۽ ڪپت ٿو آڻي، جنهن ڪري اهي ٽڙ ڪرم ۾ پلجي ٿا وڃن) گڏ ٽڙي رهي آهيان، جنهنڪري هي ڪارو داغ لڳي ويو اٿم، نه ته جيڪر سچي لعل هجان ها.

— ٽروس



ليکڪ فتح چند - جي - شرما - پروس

وطنيءَ اورڻ اوڙ

۱- او ادا اوري آءٌ - سنڌ وارا سهڻا سنڌي

۲- اوريون اوڙيون اندر جون - جن آهه سمايل ساءٌ

۳- هيڪو کهڙو تهنجو ڳوٺڙو - سنڌ ۾ کهڙو ڳائن

۴- والهي منهنجي ويجهڙو - ڏس پنهنجي آکه ناٿن

۵- وس هيءَ ۾ لسي ٻوليو جوڙ جو -

سنڌ سنڌو ۾ خوش ٿي اول ڏاءٌ

۶- هاڻ ٻهڳڻ ٻار ٻڌاءِ - کيئن ٻهتين همت ٻر ٻوار سان؟؟

۷- پاڪر ۾ هڪ ٻئي کي ڪري - وينا ڪت تي چئي سنتام

۸- جانس سکر سيروءَ چونڪ ۾ - سيتلا ٿي ۾ ناٿن ستڙام

۹- عجب انهو سمو اوچتو - سنڌ ٿي ٻئي پاڪستان

۱۰- سب ساٿي وطني ويا لڏي - اسان گهارئون جٽڪ غلام

۱۱- ٻيو واهر وسيلو نا ڏسي - ساڻ ڪري ڪٽنمب تمام

۱۲- سهي سور خرچ رستن جا -

اچي ۾ ڪيو ۾ ڪياماڙيءَ وسرام

۱۳- هڙ ئي هراسيل هما هندو - ٻچڙوال هشام

۱۴- مليم جهاز ٻاڻيءَ سندو -

ڏٺي خرچيون ۾ ٻئي ڏهن شام

۱۵- ٻهڙي امبئي بندر تي - پسيم سنڌي سهڻا جام

۱۶- پيارن سان ٻرهمي مليا - وچڙيل خاص ۽ عام

۱۷- سکهو ڪري ٽبيلو ٻانهنجو - ٻهڙي پنهنجي ملڪ مدام

۱۸- هاڻ اتم جيءَ آرام - ٻروس ملي پنهنجن سان

۴- اگهاڻي نه لڙڪ هيڪڙو نه نه پيو نار وهاءِ
پروس اهڙو آهه - عدل عدالت عشق جو

۵- مليو پيغام جڏهن لنهنجي محفل جو پروس
موٽيو ٻيهر پسي - ڪلف لڳل مئخاني

۶- جتي نه جام ۽ مئڪش سا محفل کهڙي پروس
ٻدا پيماني ۽ ساقيءَ مئخانو ويرانو

۷- او ٻندا ڏي ۽ ڏر - سدا خاوند لانءِ لي
نه مورک مان مان ڪر - پروس ڪوڙي ڪچ ٿي

۸- بهشت نه هرگز پاوي مينون- جت يار ديدار نه پائون
دوزخ چنگا، بهشت نون پروس -
جت نال جسم يار جڙ جائون

۹- آهيان ڏيهان ڏور - آءٌ پرديسي پکيڙو
نه پهچي سگهان مور - پروس ڪٽيلن پرن سان

۱۰- اگهاڻي نه لڙڪ هيڪڙو - نه نه پيو نار وهاءِ
ڪو وڏ ڀاڳي پروس پاءِ - دعا درويشن جي

۱۱- آهيان ڪچو، ڪنڊرو ۽ ڪدو - پروس اگياني
پر آڏين پراڻي - پيو ڀوڳي ڀوڳ ڪرمن سندا

۱۲- جي ميٽن درد مسڪين جا- ٿن جا دکڙا دور
رهن سدا ڀرپور - ڀنڊارا ٿن ڀاڳين جا

۱۳- دعا درويشن جي - آهه ان وڏ ڀاڳيءَ لاءِ
سوني سچل ڀاءِ- جنهن دل، سڪ، درد، دئيا ۽ سي

چوٿين سنڌي

١- الجهن ۾ رهي الجهيل اگياني
سلجهائي اُن مها گياني
٢- ديا ڏيرج سک- جنهن دل جاڳي (سچي)
جيون گهاري سدا سکدائي
٣- شب ڪرم، دان ڪري- چنڌي وساري
اهڙي نيت تنهن پار اتاري
٤- پريوس هرجن- پريب ڀڳتي پياسا
ڪاڻ ستائي تن- چنتا، آسا

هي ياد جيئن ڪو به مڪان چئن پٿين کان سواءِ اڏجي نٿو سگهي، ان ريت داتوير جا به چار مهان انمول ساٿي آهن، انهن مان هڪ اسم جي به ڪمي هوندي ته داتوير جا قدم ٻگمگائيندا آهن- اهي آهن
١. ڏن ٢. ڏيرج ٣. ديا ۽ ٤. دل = (اِڇا، خواهش)

(ان ۾ ڪو به شڪ نه آهي ته)

١- عاشقن جو عاشقيءَ وارو مرض آهي لا دوا
(پر) پائيندا پروس سي آخر- پنهنجي هستي لافنا
٢- آهه اهڙي رحمت اِلاهي- عاشقن لئي او ادا
مرض پروس پيو وڌي- دنوي دوائن سان سدا
٣- رهن سدا دل بهار- قرب درد جني جي دلين ۾
نه پروس ڪاٿي هار- محبت جي ميدان ۾

٢٥- شل ياد هجون هڪ ٻئي کي - محب نه ڀلجون مور
سي پروس پسن سور - جن پاسو ڪيو هن ڪان

٢٦- گنهگار، اڪل شاهي - ناچيز نماڻو جڳت ۾
رهبر بڻ راهي - پيو پروس پڌڪي پانورو

٢٧- پروس صورت سڄڻ جي - دلبر دل ۾ ڏار
نوائي نيڻ نهار نه - ماڻهن موج ملڻ جي

٢٨- جنهن دل ڏرم ۽ رحم الاهي - پروس سيئي ساٿي ڄاڻ
ڳولهي ڳچ مان، سي سانگيئڙا -

قربئون ڪوٺي گهر ۾ آڻ

٢٩- عادل جي عدالت ۾ عدل هئڻ ئي گهرجي
(پوء گهڙو به عزيز ڇو ڪين هجي)
پروس گنهگار کي سزا ملڻ ئي گهرجي

٣٠- هرجن ڪيپ ڪٽي ويا - درجن ڪاڏي هار
پروس پاڻ سنڀار - پائي سانت ستگر سندو

٣١- سڄڻ هوندي پرديس ۾ پڻ ڊر پري دل ڏار
پروس اهڙي پاز - رهندء سار پرن جي

٣٢- سڄڻ سندي سڪ - شل سدا سيني ۾ رهي
پوء نه رهي لڪ لڪ - پروس هٽيان پانهنجا

٣٣- الفت، ادب، ايمان - جنهن گنوايا غفلت ڪري
الا سو انسان - ڪيئن پروس سڏجي پانهنجو

٣٤- بندا پانور ڪم ڪر - آهه سڀ سهٽل هٿ ڦس
سارو جڳ پروس - پيو لڳي اُن جي آسري

١۴- نه پروس حال پڇ منهنجو. نه آهيان جيئڻ جي قابل
ڌمڻ لوهار جيان دم دم - وڃي ونڃ هر دم منهنجو
١۵- ستمگر کي پوئتر چرخون ۾ - سورڳهه هٿ سمايا
پروس پرڻام کر نت - هت جڳت سي سوايا
١٦- شل پروس رهن ياد - سک وارا سانگيئڙا
سي به رهن آباد - جن کانيون قربن جون ڪڙيون
١٧- سنسار روپي سراء ۾ - ڪيڏا اچي مسافر
ويندي وريا وطن ڏي - پروس پگهر سکائي
١٨- جاڻ سراء جڳت کي پروس - جت اچن مسافر عام
وريا وطن تمام - ثمر سهيڙي - پاڻهنجو
١٩- تڙي ستمگر چرخون ۾ - جن جهڪي ڪئي اداس
ڪارج تيڙا راس - پروس تن پريمين جا
٢٠- چڱا چڱايون ڪري - چڏن وهندي وسازي
پيو پل پل موڙک ساري - پروس تن پاڻوهه سان
٢١- جو پروس جئي پاڻ لئه - تنهن جيئڻ اجايو آهه
تنهن جيئڻ سڄايو آهه - جو دور ڪري دک ديڻن جا
٢٢- تني به تون نه وسار - جني وساريو آهه تو
درد پري دل ڏار ته پروس پٽجين پاڻهنجو
٢٣- سڄڻ سندي ساز - پر پروس من پاڻهنجي
متان ڪائين هار - محبت جي ميدان ۾
٢۴- اگهامئي نه لڙک هيڪڙو - نت پيو نار وهاء
پروس اهڙي آهه - ريت عدالت رب جي

۴۴- سنسار روڀي سراءِ ۾ - ڪيڏا اچن مسافر
وَهندي ورڻا وطن ڏي - پروس پکهر سڪائي

۴۵- علم هوندي ب اگر - انسان ۾ڪي ني عقل جيان
جڻ پروس سو بشر - هر ڏيڍ ۾ بيڪار آهه

۴۶- نه پروس موڙک منگ- هَر ڪرم سدائين صبر سان
نمِ خوش رهه تون هر رنگ -
پڇين ، ٻڌو ، پولا پرمن جا

۴۷- شل پروس پوان قبول - پاڪ پرت قدمن ۾
آهيان مت نه مُور - پٽيءَ تن پيرن جي

۴۸- بندگي، عبادت، ڀڳتي، وحدت، آهه سڀني لئہ ساڳي
جڻن جڻن جنهنکي ڀاوي پروس-
وڙناء ليڻن وڏ ڀاڳي- ڳالهه آ ساڳي

۲۹- شل هجون ياد هڪ ٻئي کي- جيستين جيون آهه
ڪا پوء جي خبر نه آهه - پروس پرديسيءَ کي

۵۰- ڀلائي ڪر ٻري سان تون- ٻرو ڀي تو ڀلو چوندو
منگهن من، شانت آنند جو- پتو پروس تو پوء پوندو

۵۱- آهه ۾ عاشق پيدا ڪر- اهڙو ڪو اعليٰ اثر
جو حسن خود بيتاب ٿي- پروس اچي تو در پڇي

۵۲- مئڪش ، مئخاني گهاري ،
ڏينهن ، ونڊري، ساقيءَ ۽ مئہ سان
تنها تو رات ڪاٽي - پنڪيوُن ڪائيندي پروس

٣٥- ويڇها ڪل وسريام - ٻڌا سڪ صدق جي
ڏور ڏورا مان ڦسندي - سڪ وارا ياد پيام
موڙم سي وسريام - پروس پرديسي پرين

٣٦- جنهن دل الفت، سوز، ادب ٽپي، سارو درد سمايو
سڄڻ سڀاجهو ملڻ تني وٽ.
پروس ڀاڳ کهي اٿ آيو

٣٧- شل پروس رهن شاد - پرڏيهي سانگيئڙا
سي به رهن آباد - جن ڪانيون ڪڙيون قرب جون

٣٨- لاهي لوڪ نقاب لڄ - نينهون جسم نڀاهه
اهڙي رنگ روح رچاءِ - تہ پروس ٽيندين پانهنجو

٣٩- سڄڻ گڏيا سڄڻن کي - وڌيڪ سڪ ويئي
ڪانہ خبر پيئي - گڏريا پروس ڏينهن پلڪن ۾

٤٠- چڱا چڱايون ڪري - ڇڏن وهندي وساري
پر پروس تن ساري - موڙڪ قاتل موهہ ۾

٤١- درد ڀنا، دل سوز ڀنا - اخلاق، پيار گڏ رحم ڀنا
انسان نہ سوَنهين نياز ڀنا.
پروس نينهن ۽ سڪ، فهم ڀنا

٤٢- مون ۾ تون ۽ تو ۾ مان - پوءِ مان ڏوهہ ڏيان ڪنهنکي
مان ٿين ذات ڏوراپڻ وارو.
پوءِ پروس سوُر سليان ڪنهنکي!

٤٣- ملي نہ جامي مئہ - پروس محفل ۾ گر ساقي
خاڪ محفل اهڙي - ان کان ويراني حد ڀهتر

٦٣- ساريءَ ڪونه سجهان - واڙي ويل ورهن ۾
پروس ان ارمان منو مون مسڪين کي
٦٤- علم، عقل، اخلاق، ادب گڏ -
جنهن دل الفت درد سمايو
پروس ان انسان جو جڳ ۾ - آهي اچڻ سڄايو
٦٥- قرب وارو، قرب ڪوهي - اهڙو ڏٺو آهه بيقرار
جو، قرار خود بيقرار ٿي - پروس پيو چاهي قرار
٦٦- جنهن دل، ديا، سنتوش، صدق ۽ درد سمايل آهه ادا
پروس پاپ ۽ ڪروڌ ڪمت لڳ -
ڪاڻ جڳهه اُت ناهه ادا
٦٧- علم، اَدب، اَخلاق ۽ ڪوشش- ڪري ساٿي چار سدا
پوءِ تون جڳ ۾ هر مشڪل مان -
پروس پوندين پار ادا
٦٨- هم سفر هم جنس سان - پروس سونهين سنسار ۾
اِنسان ۽ پڻ جانور - سوُنهن پڪي، پريوار ۾
٦٩- نه تون هوندين، نه مان هوندس -
نه هوندو هي جهان سارو
پروس جاڻ پڪ آخر- آهه قيامت ڏينهن اچڻ وارو
٧٠- پرديسي ٿيو ن لڳ - دڙد پري دل ڏار
نت پروس اهڙي پار - رهندي سار سانگين جي
٧١- ڇڏ پروس مان مان - تون - تون ڇڏ تڪبر ڇڏي
پوءِ ڇا تون ڇا مان - پروس پڇجي پڻ ڪان
مٽي ويندءِ من مان

۵۳- ڪڏهن کهڙو ٿي اندازو - ڪو لڳائي ٿو سگهي
پر، درد وارن دل جو پروس- آهه گهڻو ٿي انداز.

۵۴- آهه ابا نيازي - عدالت عاشقن جي
پڳا ٻري جهٽ زاري پروس پسي ڏوجهرا

۵۵- پروس سهي ڏک سوُر- ميت درد سدا مظلوم جا
پوءِ پاليندين ٻاروڙ - مسڪينن دعائون موت ۾

۵٦- ڪونهين منهنجو ڏوهه - لکيرن ليکڪ ۾
پروس ڪري ڪوهه - همت، قلم هلندا تا رهن

۵۷- سڌ نه ڏين ڪنهن حادثو - موت ۽ ملاقات
ڏسن ڏينهن نه رات - پروس اچن اوچتو

۵۸- ملان شل تن مرڻ کان اڳ جني لئه مون تڙپ آهي
مگر پروس چوان ڪيئن، موت - جي،
ٻيڙي جهڙپ آهي

۵۹- اگهامڻي نه لڙڪ هيڪڙو - نه نه پيو نار وهاءِ
پروس اهڙي آهه - ريت حقيقي راهه جي

٦۰- جهڪي جو سر سدا هر هنڌ- ٻنا مطلب سو سر کهڙو
جهڪيو جو سر نه در در رويش جي،
پروس - سو سر کهڙو

٦۱- آءُ اياڻو اصل کان - آهيان ڪجهه ٻي ڪين
پروس پر آڏين - پيو ڏڪجي دم دم ڏمڻ جيان

٦۲- پروس قاسي قندن ۾ - نه ڏولڻي عيبن داغ
لن جا ٻلا ٻاڳه - جي شرن ٻيا ستگر جي

٨١- پروس پرديسي ٿيندا - سيلاني ڪر سفر
گهر ڪل جو ڀلو خير - پهچي در درويش جي
٨٢- ناچيز مسڪين پروس جو اصول آهي ته
شل سڀڪو سدائين شاد - رهن ديس پرديس ۾
سڀ ئي رهن آباد - جن ڏني هٿ پروس کي

١- درويشن درڪار - سائي سوَر سنسار ۾
راحت ماڻن روح جي - پروس اهڙي پار
لاهولي لڄ پڄ کڻڪي - ڏپرج دل ۾ ڏار
الفت ٻري انـدر ۾ - تنها گهر ۾ گهار
هسڻ ڪاڻ پرن کي - پر سدا سيني سار
هوندي گنهگار - پڻ - پروس سڏائين پانهنجو
٢- مٺان مٺڪائين - لٿا پهچڻ درويش جي
ڪولي اکيون عاشقي - هس ڀَورل ڀر مانهين
صدق صداقت بن ٻندا - پيا ڏورن ڏورانهين
جن پروس پسيو پاڻ ۾ - اچن لوڪ تني ٽائين
چا ماني، چا تون، آهين - تن وسريا وحدت وات ۾
٣- ڪنهن ڪنهن ورلي جاڻ جونڪت، سنگر، سات جي
ادب ساڻ آڳڻ ۾ - طالب تن ڪسي آڻ
سٽي سکيا سنتن سندي - رک سانڍي سڀڻ ساڻ
غيبي راحت رهزن پري - وڏ ڀاڳي ٻٺي ماڻ
پروس ٿئو سڃاڻ - راز حقيقي راهه کي

٧٢- نہ آهيان خوش اميريءَ ۾ - نڪو ناراض فقيريءَ ۾
نباهڻو آهہ ٻاڻ ٻروس -
خوش رهي هر حال پيريءَ ۾

٧٣- ڪري چڱا ڪم جڳت ۾ - تن ٻروس ترت وسار
پوءِ ڪرمڪ ٿڄي گهار - ذر سنسي سنسار ۾

٧٤- ڀاڳيہ ، ڪرم ۽ اُديم ڪڏ - ساٿي سنگر گيان
جن ٻنا ٻروس جڳت ۾ - نہ رهي سگهي انسان

٧٥- مور نہ مڙان شل پوئتي ٻروس - اڳتي قدم وڌايان
ڪونہ بقاءُ ڪودم ٿي آهي - ڪل مٽ مٽيءَ جي آهيان

٧٦- تون ئي عشق انا الحق هرهدوار مڪو هيج ڪاشي
هر روح فزان ۾ تون هين سمايل - ٻروس الک اَبناشي

٧٧- لٽي تو مونکي ڏنو ڪڌهن ٿئي ڪي -
هڪ پاپ ۽ ٻيو ثواب آهي
اُجاڙي هڪ کي ، وَسايو ٻئي کي -
هڪ پاپ ٻروس - ٻيو ، لاجواب آهي

٧٨- اٿم اهڙي آس - شل هجون ياد هڪ ٻئي کي
ٻروس اهڙي پياس شال نہ مٽي من مان

٧٩- رهن سانگيئڙا شاد - پرديسيءَ پرديس ۾
سي بہ رهن آباد - جن ڏني پٺ ٻروس کي

٨٠- آهيون ڪلهي اصلي گڏ - واڻيل ڪٿ جي واڻ جيان
شال ڏيون سڏ ۾ سڏ -
پرڙاڏي جيان ٻروس چوي

شاگرد، استادن جا چرڻ ڇهي پرڻام ڪندا آهن ۽ موٽ ۾ اهي آشيرواد ڏيئي گيان ڏيئي اوچ وديا حاصل ڪيل، ساڌن سنتن ڏيئي استاد، منجهن (شاگردن ڏيئي مشين ۾) گيان ڏيئي وديا پڙهندا آهن؛ اهو ساڳيو ئي حساب آهي، سساري منشين ڏيئي شاگردن ۽ پروفيسرن (استادن) ڏيئي ساڌو سنت ۽ درويش وارو.

ليڪن در اصل واسطو ۾ شڪتي ساڳي (هڪ ئي) سمايل آهي. اهڙي گيان انوسار مونکي سڀني ساڌو سنتن، درويشن عاشقن لاء پوري شرڌا ضرور آهي، ليڪن مان ٻاڻ ۾ پڻ اها شڪتي ڏسي، ٻاڻ کي ئي ۽ پنهنجا ئي چرڻ صبح شام سپرش ڪندو آهيان.

– پروس

١– جن بندن پاڄي ماڻ - ڪيڙا، ڪاٻا، ڪچ ٿي

٢– مور نه سمجهو مورکن - نه نيندا ڪچ پي ساڻ

٣– بنا رهبر، راهه ۾ - پيا پٽڪن ڪل اٽاڻ

٤– پنجن ويرن وچهه ۾ - قاسي قرايو پاڻ

٥– ساڌ سنگت ستسنگ ڪري - سر جهاڙ سڃاڻ

٦– پري نينهن لهاڻ - پس پروس پرين پاڻ ۾

ساڌوءَ ۽ پارس ۾ فرق

فرق الاهي آهه - ساڌوءَ ۽ پارس ۾
لوهه لڳي پارس سان - ٿو رڳو سون سڏاءِ
پر ساڌو گيان ڇهاءَ سان - مورک کي ساڌ بڻاءِ
اَٿ اوُنچي مهما آهه - پارس کان پرُوس ساڌ جي

ڇو ته پارس لوهه کي سون ڪندو پر پارس نه، ليڪن ساڌو منشيه کي گيان ڏئي پاڻ جهڙو گياني ساڌ ڪري ٿو ڇڏي، ان ڪري ساڌ جي مهما اونچي آهي وڌيڪ آهي.

امر آتما هر هڪ چيتن، منشيه، پسون ۽ پکين، جيوَ جنت ۾ ساڳي آهي - جا ساڌو سنت رشين منين ۾ به سمايل آهي. اسين ڪن شڪتين، هستين (انوکين ساڌو سنتن) کي پيري پوندا آهيون (حالانڪ ساڳي آتما انهن ۾ وياپڪ آهي، جا تو ۾ ۽ مون ۾ به وياپڪ آهي) ليڪن فرق اهو آهي جو انهن هستين ڪوشش ۽ سڌ ڀاونا سان ان کي اندرين نيترن (اکين سان) ناتو جوڙيو، اهو انمول ڌن حاصل ڪيو آهي ۽ ان اوستا جا پاتر بڻيا آهن، جو منشيه چرڻ ڇهڻ ۾ فخر ٿا سمجهن ۽ شانتي ٿا حاصل ڪن. جيئن اسڪولن ۽ ڪاليجن ۾

ٻيڙي دل لهار - ٻيٺين ٻرپتم اڱڻ پانهنجي
تن جي قرب ڪلام ۾ - نيڻ وهائن نار
وهندي ورها وطن ڏي - ويوڳ ڏئي دلدار
پيو پاپان جيءَ قرار - پروس تن تصور ڪري

سنساري سفر

١- ٻٽجي نرڳڻ يار - ٻالڪ جنم جهان ۾
٢- کوهي ٻچپڻ کيل ۾ - آئين جوانيءَ جوار
٣- پائي سک سنسار جا - ٻٽڪين هوڙ ٿهار
٤- ڦر ٻٽجي آنڌ وني - واهه وَڌيو پريوار
٥- جوڙيندي ٻيچ ۽ پاپ سان- بنگلا، باغ، اپار
٦- ٻکيءَ روپ ٽِپي پاڻ کي - اُتِ ڦاسايو بيڪار
٧- خوشامدين توخوش ڪري- لڳايا چنڊ چار
٨- سڀي ساروءِ لعنت ۾ ٻدلجي- آهه قدرت جو آچار
٩- ڏيا ڏک سائي ٻيريءَ ۾- هڻيا سانئي سک سنسار
١٠- ٻچڻي نه ڪم ڪٽمب مان -
هوءَ جن مان جڙيل پيار
١١- هوندي هيڏي وڳر ٻي - ڪونه لهڻي ڪوسار
١٢- نه ٻه، انت وڃي آڌار لڌ - نه سارڻ سرجڻهار
١٣- وڃڻ ساهه سهڪندي هڏڻ ۾-
هوندي هيڏي ٻسار

جوُٺي جڳ جا جوُٺا ناتا - سمجهي سياڻا ٽوڙ ادا ٽوڙ ادا
سهڻل سان ٻوءِ نينهن جا ناتا -
جانب تون جهٽ جوڙ ادا - جوڙ ادا

١- هر چيز دنيا جي، دنياداري، فاني آهي فاني آهه
جنهن گيان اهو جاتو ٿر سوئي -
گياني آهه اُهو گياني آهه
جهٽ جاڳي مرجهايل من کي -
ڀڳتيءَ ڏانهن موڙ ادا، موڙ ادا

٢- ستسنگ، ڌيرج، ديا، ڌرم ڪر.
ڪرم ڪماءِ ڪرم ڪماءِ
هر ڀڳتيءَ هر جن شيوي -
پرلوڪ سندو ڪچ توشو ٺاهه توشو ٺاهه
ٽياڳي راهه پاپ، ڪڪرم جي -
ٻج ٻاسي من سوز ادا سوز ادا

٣- ستسنگ، ڀڳتيءَ سندو پيالو.
پيتو آهه جن جيءَ ڀري جيءَ ڀري
سڪ سچيءَ دل، صاحب راضي -
ڀروس ٽن ڪان ناهه ڀري ناهه ڀري
دويلٽي سياڻا، ٽياڳي نند کي -
ٽرت اُٿي ڪر موڙ ادا، ڪر موڙ ادا

٣- تيئن جيان ٽرٽي نظرون - گهٽن هر انسان
٤- اِيئن نظرون آپ ڏي - سارن سڄڻ سبحان
٥- آپ اوتيندءِ اکڙيون - وحدت، قرب نيشان
٦- راز ٻڌل نظرن جي - کنهن ورلي جاتي جاڻ
٧- نت پروس روح رهاڻ - ڪن اکڙيون اشارن ۾

وَر

١- سسئي ٻڌجي سار - نه پاڻين پنهل وَر پاڻهنجو
٢- شيرين ٽيي فرهاد لءِ - نيهان راهه نهار
٣- ليلا ٿِي لءِ مجنوُ - درد ڀري دل ڏار
٤- سهڻي ٿِي، مهيوال لءِ - لڙهه هردم ٽکيءَ ٽار
٥- پوءِ وَر ملندءِ پاڻهنجو - پروس هووڻ هار
٦- آهه ان لءِ اڳه درڪار - سات صداقت، صدق جو

ڪاهه مسافر ڪاهه - هلندو رهه هر حال ۾
رهيا جي راهن ۾ - تن پهچڻ هاجت ناهه
ويهي وڃر وروُنهن ۾ - نه منزل ياد پلاءِ
هدا ٽور ٽرڻ جي، ڪيئن پاندي پهچاءِ
سو پروس نت پچتاءِ - جنهن کوهي ويل وندر ۾

١- سدا سرجڻهار - آهه ڏيالو ڏين ٽي
٢- ڏيئي ڏکولي ڪمڪي - جڳه جو پالڻهار

۱۴- جل ٻہ نہ ڪنھن مڪ ۾ وڏءِ - مرڻ مهل پريوار
۱۵- لوڪ مريادا ڳاڙيا - ڪٽنبين ڳوڙها ٻہ چار
۱۶- جهٽ آڻي مٽن مساڻ ۾ - تہ ساڙي ڪياءون ڇار
۱۷- گم ٿيئين اُتاهون پڻ اُڏي - هوا لڳندي ٻار
۱۸- ڀروس اهڙي ڀار - ڪيئہ سفر پورو سنسار جو

عاشق

۱- عاشق آگ جڳاءِ - عشق سندي تون اندر ۾
۲- هوتن سنديءَ حب ۾ - اُتي پنهنجو پاڻ پچاءِ
۳- ڇڏ غفلت تيءُ لاطمع - دلبر در ڪڙڪاءِ
۴- ويهي وجودن سامهان - دم دم دل وندراءِ
۵- ٻڌي ٻول تني سندا - هئين ساڻ هنڊاءِ
۶- ڀوءِ ڀروس ڀري نہ آهہ - منزل محبوبن جي ٭

۱- ستگر شاهنشاهہ - رهبر جنهن راهيءَ جو
۲- هٿ جهلي همراهہ ٿي - آڻي منزل گاهہ
۳- ميٺي طلبون تن جون - ڪري من اُڇاهہ
۴- ڪين ستائن تن ڪي - ڀؤءِ لاهون چاڙهيون لاهہ
۵- پائي ڀاند پناهہ - ڀروش ڀٽيان ڀانهنجا

نظرون

۱- سجدي منجهہ سڄاڻ - نيهون نمائي نظرون
۲- جي سامهون نهارن نظرون - تن ۾ الفت جاڻ

سفر - سوار ۽ سواريون

١- اَدل الاهي جاڻ - سفر دنيا جي دور جا
٢- ڪي پاڻيءَ، هوائي جهاز ۾ - ڪي ريل چڙهن ڏنوان
٣- ڪي ٻيل گاڏين، گهوڙن تي -
ڪي موٽر، ٻيڙيءَ مهمان
٤- ڪي چڙهن هاٿين پالڪين - راڄ رشي، پرڌان
٥- ڪي ٿي ڪن پيدل پنڌڙا - وارياسا، بيابان
٦- ڪي ڏوليءَ چاڙهي ڪن ڪي - ڏورانهون آڻن انسان
٧- ڪي پيدا پيدگيءَ راهه ۾ -
هلن، ڏري ڏٺيءَ جو ڏيان
٧- پر پروس رفتار ۽ گيان -
هر سوار، سواريءَ پانهنجو

١- ڇپيو جن جاڳي - ساڪي سرجڻهار ڪي
٢- پاڻي سنگ ساڏن جو - ٻٽيان ويراڳي
٣- پنل پڳتي ڀاوَ ۾ - نت رهن وڏ ڀاڳي
٤- سمجهائن سنسار کي ڀڻ - گيان گُٽي ساڳي
٥- پروس تن لياڳي - جوٽي ممت جهان جي

ڪلوڙا

١- تون، مان، هيءَ، هوءَ جاڻ - مڙني ڪلوڙا مٽيءَ جا
٢- ڪي ڪچا، ڪي نهائينءَ پڪا - تن الڳ الڳ اگهه ماڻ

٣- ڪنهنڪي، ڪنهنجي معرفت، پيو پهچائي پروردگار
٤- ڪو آڻڪي مايا انڌ ۾ - سچڻ شاهوڪار
٥- چڙي پلائي ڏين ڪي - دان ڏيڻ داتار
٦- سٽي آهه اُنيمع جي - پريو پهچي اڙين آڌار
٧- تنهن بند تيل هڪ ڏر بدلي - ڏئي ڪولي ڏر هزار
٨- نس لهي سهڻل سار - پروس ۾ آڏين جي

١- جهڙو جن سڙدو - سو هوڪي آڇن عام ڪي
٢- ڪني ڪتو دم ديز سان - ڪن وڪاٹو وهندو
٣- وڻڻ، وڪٹڻ سوڙڙا - سو سچڻ پيو سهندو
٤- پر وڙلو ڪو لهندو - پروس هت حبيب جو

١- عجب نيٽي آهه - سهڻل جڳت سراء جي
٢- ڪي ڪري قرب ڪشمب جيان - وڙيا پگهر سڪاء
٣- ڪن من پريل ماملا - موُرم جيءَ جهڪاء
٤- ڪي وهن واحد وات ۾ - نهنا نيڻ نماء
٥- نه مو ڙهين منزل پاء - ان رهبر پروس راهه ۾

هر جن هر گهساء - من رُوپي ميدان ۾
پڳعيءَ جو پيچ پاڙ سان - اُت اُڏيم سارڻ سماء
نينهن پريل نيڻن مان - الهين آب وهاء
پوء پروس لٽي پاء - فضل انوڪو فضل جو

٣- سڀ ۾ اَمر آتما - هر چيتن سر پائين
٤- پرڀو نت چاهين - خير هر مخلوقات جو

١- جيءَ ۾ جڳهه جوڙ - وهارڻ لئه واحد کي
٢- مِٺ مداين من جون - طالبن کان منهن موڙ
٣- صدق صداقت، سار جو - اُت قابو ڪلو ڪوڙ
٤- چنچل من کي اُت چاهه سان -
ٻڌ سوگهو، سگهي نه ڇوڙ
٥- پوءِ پدا ٻڪ ٻوڙ - پرڀو پسندين پاڻ ۾

١- ڇو ڀيو مارين پاڻ - موڙ ڪوڙي ڪچ لئه
٢- ان ستسنگ، ستگر سيوئي - نه پلپل لهندين پاڻ
٣- انمول اَمر من آتما - لنهنگي تُرت سڃاڻ
٤- پوءِ نج پرڀو ماڻ - اکنڊ آنند اندر جو

پل نون پنهنجو پاڻ - موڙ مداين کان
پهچي ستسنگ ۾ سدا - سڄي سمتن رهاڻ
ستگر ساڌوءَ سنت مان - پرڀو پاءِ ڪل جاڻ
سائي نيندين ساڻ - آلس سڀ سنسار مان

٣- نيڪ جني جون نظرون - تن سوڌي آندا ساڻ
٤- پر پروس اهڙي جاڻ - ورلي ڪنهن ورتي ملي

ٽاٽ پريه

(دنيا ۾ ڪي ڪچا ڪلوٽا يعني درجن- من مک- مورک- اگياني ۽ ڪي پڪا ڪلوٽا- معني، گرمک، گياني- درويش ۽ ساڌ سنت گياني سوڌي ڳولهي ساڌو سنت (پڪي ڪلوٽي) ڪي گهر آڻي تو شيوا ڪري ڦل پائي)

١- پيو پروس پاپ ثواب - ڪري، سهڪل جي سعايي ۾
٢- ڪڏهن ماٽي من مشاهدو- ڪڏهن اڪڙيان اوتي آب
٣- سرهو رهي هر حال ۾- ٻڙهي عبادت باب
٤- سهي اُلفت آگ جو - ڪو ورلو طالب تاب
٥- جن جالي خلقت خواب - تن پاتو پاند پناهه جو

١- مايا ڪپڙيا موهه - مڙئي ڏاج ڏکن جا
٢- هڙئي هيٺي حال لئه - قسمت ڏج نه ڏوهه
٣- ڪرم ڦل اڳه ٻوء جا - پيا آڏو اچني توه
٤- پروس ڪري ڪوهه - پيو اڙي ڪرمن جو ڪيوه

١- وڏ ڀاڳي ڀالين - دعا درويشن جي
٢- هلن حليمي هٿ چڙي - نه ڪڏهنڪي ستائين

ٿاٻ پيو سهڻل ڏر - تن ٿي رم سندو دستور
ڪڍي ڀروس غير، غرور -
نت، جهڪيل رکن جي ٻانهڙو

١- ٻاجهي ٻيت نہ مٽ - هوت وسي ٿو ٽن
٢- نڪلي نيڻهن وارا ور ٻا - ڪري ڪوڙا نٽ
٣- هردم عاشق اندر ۾ - ٻري ڀاهہ ٻرهہ جو ٻٽ
٤- شال ڀروس ٿوي ٽن وٽ - جن ٻڪا عهد عبادت جا

١- مور نہ مورک مت - عاقل اديبن جي
٢- عالم، علم، اخلاق سان - ماڻن ڪرسي، ڪٽ
٣- اي عقل اڳياڻي هندو - سدا سونهين ٻٽ
٤- جن جي ٻهچ نہ ٻون سان - سي جاهل ٻڃن جهٽ
٥- ڀروس سر جنهار ڪي - تون ٿنها ونئو رٽ
٦- لاڳاپا تن سان لٽ - جني قرب نہ قلب ۾

سورٺيا
صدق صداقت

صدق صداقت دور ۽ الفت، سار -
سچن لئہ ساڳي - سٽ ويراڳي
غمر قلوقت، تڙي ڪل طلبون -
هندا ٻطج تياڳي - سٽ ويراڳي

مالي

ڪڏهن باغ بهار - ڪڏهن سرو تهن سڀو ڪري
قدرت جي هن قهر جي - هاري مڃي نه هار
آئي وري اصل جيان - راٽي رت بهار
ماليءَ پڻ محنت ڪري - ڇٽيا ٻج ٻهار
ڪليا گل گلاب ۽ موتيو ڪٽهار
ڏنئي خوشبوءِ ڏيهه کي - ٺارن دل دلدار
کائي ميوا مند جا - خوش ٿين ناريون نر يار
پائي سڀ جو پيار - پروس مالي موت ه

آيو جڳ انسان - بندو ٺهجي مٽيءَ مان
اعليٰ هستيون ان مان ٿيون - ساڌ پير سلطان
مٽي پڇاڻان پڻ پائي - ٿن قبر، سماڌيءَ مان
ڪن سجدو اڃ نمڙي ڏري - پنها هستيءَ ڏيان
مور نه ڏسن اُن محبتي - سک، هندو، مسلمان
ميٽي پيڊ مذهبن جا - سڀ عاشق جاڻ سمان
جن سائي صدق ايمان - سي پروس ٺٽيان پانهنجا

داني

نه مهدڙو مڃن مور - داني، دين دکيءَ ڪون
کهي ٿن وت ڪکن ۾ - ڪن مسڪينن دک دور

٣- مست مذهبن جا ڪل ميٽي - ماڻن موج موالي
وحدت والي
٤- خوف خوشيون نه ڪين سنائين -
بک، ڏکڙا بيحالي - وحدت والي
٥- ڪهي اچن پوء ڪيڏا لـن جي -
اڱڻ امير سوالي ۰ وحدت والي
٦- عجب روشني پاڻ ۾ هردم - پروس ٻـن نرالي
وحدت والي

١- ٻستي عجب رچائي قدرت - انت نه ان جو آهي
ڏس ساڃاهي
٢- ڪٿي سگهي نه ڪٿيندڙ ڪا ڪٿ - راز الاهي آهي
ڏس ساڃاهي
٣- رحم ڪري نه عيبدار اگهامي - نه ته ٻيو نيٺون نير وهائي
ڏس ساڃاهي
٤- حق دربار حقيقي پروس - جت حق سمايل آهي
ڏس ساڃاهي

جنهن من صدق، صداقت ناهي -
وحدت وات نه پائي - پيو ڀٽڪائي
هوندي سوندي سکڻو سڏجي -
اوڙي لـونگر آهي - پيو ڀٽڪائي

پـروس پهتا سيڻي ستگر واديءَ -
ستسنگي ونڌ پاڳي- سڻ ويراڳي

١- سي ڪيئن صادق سڏجن، جنهن دل،
صدق صداقت ناهي- دل گهٻرائي

٢- عشق عبادت روشن ٻاجهون-
جاڻ اوندهه اٿ آهي- دل گهٻرائي

٣- رهبر ٻن ٻيو پڌڪي راهي -
هر قدم قدم ڀڪائي- دل گهٻرائي

۴- نوُر هوندي، ٻي نوُر آ پروس-
يار ديدار نہ پائي - دل گهٻرائي

صدق و صداقت

١- صدق و صداقت - پـرپـل جـن جي جيءَ ۾
٢- ارغيبي پيدا ٿئي - اٿ واحد لئہ وحدت
٣- مٿي ٽن جي من مان - جوُئي جڳہ چاهت
۴- ڪين ستائن ڪڏهين - ٽن دنوي متيوُن مت
۵- رهي ٽن لي رحيم جي - نت رحمت، راحت
٦- لاها، چاڙها، لک - ڪل لنگهي پروس پار پيا

عاشق انا الحق جا

١- عاشق مست انا الحق جا- چالي چلن متوالي-
وحدت والي

٢- پريا، سار، درد، الفت جيءَ ۾ ڪا
جام چڏي ويا خالي- وحدت والي

٣- سيئي ماڻن من مشاهدو -
جن درد پري دل ڏاري- توبه زاري
٤- صوفين صاف ڪري دل پنهنجي-
يار سان جوڙي ياري - توبه زاري
٥- حق برابر وست نه ڪائي -
نت عاشق اُن آياري - توبه زاري
٦- بروس پاڪ هٿيان حق پائي -
مٽي خـوُدي خواري - توبه زاري

عشق ، محبت، صورت ساڳي -
ڪي سمجهن يار سياڻا - اُلجهن اياڻا
محب محبوبا هڪ راهه جا راهي-
قرب ۾ وتـن وڳاڻا - اُلجهن اياڻا
جن جي چت ۾ چاهه سدا سي -
دل ۾ اَڏن آڏاڻا - اُلجهن اياڻا
نار وهائي نيڻن مان نمـ -
سارن نيڻهن نماڻا - اُلجهن اياڻا
پيا قبول ڪشالا تـن جا -
صورت بن سيباڻا - اُلجهن اياڻا
پير هڻايا پونتي جن سي -
بروس ڪين اگهاڻا- اُلجهن اياڻا

بيدرد بندو بد بخت الاهو -
كين كذهن ساڃاهي - پيو پڇتائي
دم دم اوتي آب اكين مان -
واهر لڳا واجهائي - پيو پڇتائي
پروس پرپتم ۾ پرت بنا -
كل جوڳو جهان آهي - پيو پڇتائي

يار اسان دي يلي يلي - جنهان نون غرض نه كائي
قسم خدائي
الفت عبادت نام تنا دي - دل وچ رحم الاهي
قسم خدائي
ڇل كپت نهين تنا نون ياوي - رهندي صاف صفائي
قسم خدائي
نيهن تنان دي اکڙيان وسندا - مک وحدت واحد وائي
قسم خدائي
هردم پروس مسكيندا دي - پڙ دوست دل وندرائي
قسم خدائي

حق

١- حق حق پيو نت پكين پرابر -
پر حق جي راه نياري - توبه زاري
٢- پٺي ڏني جنهن مومن حق كي -
جيتي بازي هاري - توبه زاري

درد سوز الفت ان عالم -
جگہ وچ کھڑي کر دا- پندا غم دا
صدق ہدا درواش دي دردي-
چاٹونت کیوین چمندا - پندا غم دا
یورن جیوُن کاء ڈیدھن لدگھایا-
رات بچوٹي پـوندا - پندا غم دا
اي بخت بدي ڈول موُر نہ پروس-
منزل دا دگہ لھندا - پندا غم دا

اَندي جاٹن کیل عشق ڈوُن -
بن دیدان پھیچ نہ پاون - دوکا کاون
پیٹن مسجد، مندر، مڑھیان -
تیرت، ھـــج کماون - دوکا کاون
نہ وہکن جھانک جسم اَپٹي وچ -
اہـویـــن عمر گدوائن - دوکا کاون
میٹي مثل نہ من دي پروس -
ڈول کھسي رحمت پاون - دوکا کاون

اَر وچ ڈیدھ سجرط دي، ھووَن -
مینھن، طوفان لي جھولي- ھولي ھولي
پھنیج لنادر جسم جھکا کر -
چوُم قدم لنادي روء لي - ھولي ھولي

سهڻل لنهنجي سڪ ۾ ساندهه ۔
ڏينهن رات رهان مان ماندي- حب هيڪاندي
ڪانڌ وهڻ سيء وهه تي پانيان ۔
ٻره لنهنجي جي ٻاندي - حب هيڪاندي
اڪڙ يا اوتي آب اجهل ۔
ويٺي وات نهاريان واندي - حب هيڪاندي
ڪيڏا ڪانگ اڏايم تو لء ۔
ڪانه خبر ڪنهن آندي- حب هيڪاندي
ٻروس سر جا سائين تو ٻن ۔
ٻيو ڪير ميٺي مون اپاندي - حب هيڪاندي

واحد نالي جدا دي يار ي ۔
تن ڏوجهي غرض نه ڪائي۔ قسم خدائي
ٽردي قردي مڪ وچ ٻروس ۔
اڪ أنـا الحق دي وائي - قسم خدائي
هڄ ۽ نماز ني روزاني دي ول-
تنا نون لوڙ نه ڪائي -۔قسم خدائي
ٻڪڙ تنا دي قدم او ٻندي ۔
ڪي ست ڪل الغرضائي - قسم خدائي

غافل ڪري گناهه

١- تون غافل ڪري گناهه - ٻڌو ٻاجهي بندگي
٢- ڪين اڳهامي قرب ٻن - ميڙ ٻيڙ ، داناهه
٣- ٻي نور نسورو نينهن ٻنا - ٻيو ٻروس ڪوهي پساهه
٤- ڏڪجي لوهر ڏمڻ جيان - موڙڪ خوام خواهه
٥- ٻنا رهبر راز ڪيئن - راهي پائي راهه
٦- هتي هر درٻار ۾ - ڪنهن ٻڌن ڪوڪ نه آهه
٧- جني جاڳي جيءَ - تن وڃهائي واهه واهه
٨- ٻهتا سي پائڏ پڙا - سالڪن مڃي صلاح
٩- تن پائي پاڪ پناهه - صدق صداقت ساڻ جن

سڄڻ

او سڄڻ سهڻي ڏک ٻاڻ -
ڪر پلو ڪنهن مسڪين جو
سک ماڻيندين موت ۾ - ٻروس تون ٻڪ جاڻ
اهڙن روحن سان رهي - سهڻل هردم ساڻ
موڙ م سي مشڪل ٻيا - جاڻي اهڙي جاڻ
تن لان حق دربار ۾ - ڇڏي وئي ڇڪتاڻ
سي ٻيارا روح رهاڻ - نت ڪن ٻيهي ٻاڻ ۾

آتم ڏن اتاهه - جن جوڙيو جيءَ ٻانهنجي
ستت آنندو ستگروءَ - تنهن ٻليل راهيءَ راهه

اَدب نال قول آکج دل دي -
درد عيب دل کولي - هولي هولي
رحم ڪيتا تو واهه واهه ٻروس -
نه نه مل مل اکڙيان ڏولي- هولي هولي

١- جيڪي منڙي ٽي اندر ڪالي- عجب الله دي ٻندي
ڏکڙا سهندي
٢- نال دغا لاٿون گهر اپڻي - ٻڻ وهدوار وچ گندي
ڏکڙا سهندي
٣- روندي اکيان مل مل مورک -
جڏهان قس ويندي وچ اپڻي قندي- ڏکڙا سهندي
٤- ٻروس ٻاجهون مهر الاهوَ- ڪيوين سڌرن منڍي ٻندي
ڏکڙا سهندي

ٻاڏور

١- مورم محب پلاء - او ٻدا ٻاٺور ٻر جي
٢- اَزل هر انسان کي - اصل منزل پهچاء
٣- ڪن آٽي اَگن جي گود پر- ڪڍهن زاز زمين سلاء
٤- سڌ ساڻ ٻير ٻدها ٿيا - ٻنهنجي ٻدهنجي جاء
٥- ڪل پتلا ٻروس خاڪ جا - خاوند خاڪ ملاء
٦- (ٻر)جن وحدت ڪئي واحد جي- هر جي ٻگت ڪماء
٧- سي تري ٻار پياء - سنساري ساگر مان

سدا سانجهه سوير - هلندو رهه راهي راهه ۾
وک وڌائيندو رهج - پوئتي ڪج نه پير
هردم هيرج پاڻ کي - هڻ انوکيءَ هير
پوءِ تڪا دور نه ڏير - پروس منزل پرن جي

بندو، مٺيءَ مکان

١- جاڻ مٺيءَ سندو مکان - جڙيل جسم انسان جو
٢- ڪٿمب مٺيءَ جا ڪمرا- تنهن سنساري سنتان
٣- هر مخلوقات سک ۽ هندو - عيسائي مسلمان
٤- ڪن ڪرت عاهدي ڪرمن سندي -
جنهن ۾ جهڙو گيان
٥- لٽن نڪمان لک، پنيان- پروس ڪوڙي شان
٦- پليا انساني وائدا - بندگي - بي ايمان
٧- آخر سي مٺيءَ مکان- ڪلڪري ملي ويا مٺيءَ ۾

سر جٺهار شاعريءَ جي خيال ڪان، شعر ڪي سهٺو بڻائڻ لاءِ شاعر صاحبن لاءِ ڪي چونڊ الفاض -

أناالحق - سهٺل - سهڻ - عاشق - ستگر - شش - شرڌا - يڪتي، بندگي- ستسنگ- ساڌ سنگ- درويش- بندگي - صدق - صداقت - واحد - وحدت- عبادت- مرشد - مريد- تصوف - عاقل - عارف - عالم- محبت، دشمني - مجلس - شراب - مئخانو - مئڪش - مئه -

ٽن ڀيڻو ڀروس ڀاڻ ۾ - نرمل شاهنشاهه
لوڪ ڪري ساراهه - اهڙن عجيبن جي

سهڻل سار سبحان - ٻڌي سافو سر سان
عزل ايندءِ اوچتو - ڪا ڪل پوندءِ ڪانه
ڪنهين ڪٽندءِ ڪيت مان - ميرو ڀير سلطان
ڪيئن ڀروس ڀٽجن ڀانهڻا جي ڦاٿل، ڀرم اڳيان
ڪو وڻ ڀاڳيءَ مهمان - ماڙي اوت الڪ جي

موڙڪ ڪر نه ماڻ - مٿيءَ ڀر مٽيءَ ٽي
ڀهچڻ لئه ڀرديس ۾ - ڪڻ ڀڳتي ٺمر ساڻ
اُٺ عجيبن اڳيان - ٽڙي هر ڪا چنڊ چاڻ
ڀروس اهڙي چاڻ - ڀانئج سٽسنگ ساٿ مان

داڏو آب

١- او ابا داڏو آب - ڪاهي آڏي ٻنڌن ڪاٿهين
٢- ڀهچائي ڀرڏيهه ۾ - اڳه نه جنهن ڪل ڪانه
٣- ساڌو، ميرو، فقير ۽ - صورت وند آفتاب
٤- تنهن ناتو جڙيل نصيب سان -
آهه تڙ جو لکيل ٻاب
٥- جو ڀائن، چڱن چاهه سان - ٻڌا هيڪ هجاب
٦- اهو قدرت سند وحساب- آهه ڀروس ڀرڏيسيءَ سان

ڀرمه - آڪاس - وايو - اگني - راٽل - رمزون -
ساجن - سڄڻي - هوت - حبيب - طبيب - نيڻ -
نماڻا - ناز - ورونهن - وندر - ڀنج وڪار - باغ بهار -
اپڪار - ستڪار - بيڪار .

هر بندي جي انتم ورنتي

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلا

۱- مرڻ کان اڳ آهه منهنجي ونتي تو وشوناٿ کي
ڏين بندو ڏيا ساگر ڏک ڀنجن ڏينا ناٿ کي
۲- تون ٿين جڳه ۾ موڪلين - پالن ڪرين ، واپس ڪڍين
موت ۾ چاهين رکو - هر جيو کان ڀڳتي گهڻي
۳- اي پتا مورک ٻندا - ڀڄڻ جڳت ۾ گنهگار
ڪين ڪن ڪو شپ ڪرم پر -
ڪن عيش عشرت بيشمار
۴- سمت ڏي سڀ ڪنهنکي سائين -
نا ڪمس شل ڪنهن من اچي
نيم سان ٿن روح نماڻو - راهه ستسنگ ۾ رچي
۵- ٿ نوان ولرن ، پنڊت پيرن - گرنه ٿنائيو هرش سان
گيان ، ڀڳتيءَ بن مڙني پيڙا ڪري پت عرش تان
۶- ٻاجهي ٻنڪي ، اي ٻناهه - آخر پناهه تو در اٿم
سائي ٻروس ساڻ هلندي - الت ۾ اها آش اٿم

چلکنا جام - ساقي - محفل - ساغر - چلمن - پردا -
تصور - محبوبا - دلربا - رسوا - ناشاد - شاد - بیقرار -
بیقراري - تنها - تنهائي - هجر - فرکت - حسرت -
رحمت - الفت - غم - رسوائي - أفق - شفق - صبح،
صحر - شام - تربت - لحد - قبر - گور - مزار - ناتوا -
نؤکمر (عزت) - توحید (اي عزلي) - زخم - شمع -
ذيا - دیپک - پروانا - چراغ - پتنگ - معدر - مسجد -
گردوارو - گرجا - مقدر - نصیب - لب - خاموشي - آغوش -
آنچل - دامن - شبي وصال - آشیانا - آکیزو - دالي -
کلي - قول - پنکژنین - پتي - پن - پنورا - بلبل -
خوشبو - مالي، گلستان - بغیچا = باغ - ناز - نیاز -
پرندا - پنچي - پنک (پر)

نظر - نثر - حق - ناحق - عادل - عذل - عدالت -
مجرم - گناه - گنهگار - دائي - مدئي - هنگاما -
هستي - هستیت - صبر - بي وفا - باوفا - وفائي -
وفادار - دلدار، معاشوق - محبوبا - دلربا - دیوانو -
بي درد - افصوص - انتظار - ابتدا - انتظار - انتها -

۱۰۰
احساس - راز ۴۰

۱۴۰ لفظ

پوساگر - ناؤ - پرتوي - بادل - جل ۲۹ لفظ

ڪن جي سيني سار - ڪن سچو سينو ڏيئهن ٻڌا
ڪي سانڍي درد دلين ۾ - روئن زارون زار
ورلي ڪنهن ورتي پيو - جانب جيءَ قرار
ته ۽ ڏانءِ ڏورانهون ڪيترا - ڏکيا ڏيل هزار
ڄاڻج جڳ آڌار - پرڀوس ڀڳتي ساڌ سنگ

الک ابناسي - جن پسيو پيهي پاڻ ۾
متي تن جي من مان ممتا - اداسي
رهن سدائين سانت ۾ - نوري نرواسي
سي پرڀوس پياسي - نت آنند ماڻن اندر جو

سي کيڻن سنگ لڳن - جن هر جو نيو ڪيڏڪي
ٻڌا ٻـج چڱڙا جي - کيڻن سلا اسرن
ممص سنگ ڀڳتي جل ٻڌا - سارا کيمص سڪن
ٻيا پرڀوس هٿ هڻن - ڪوهي فصل فيض جو

دور ديس واسي - پرڀوس آيو پرڏيهه ۾
سوڌي پسيو پاڻ ۾ - آتم ابناسي
سهجي تنهن طالب جي - ڪٽي جم ڦاسي
ڪاٽه هلي اتهان سان - پوءِ ڪرڻ جي راسي
نت رهي نرواسي - آنند ماڻن اندر جو

عاقل عملدار سو نهين نت - پاڻ جهڙن سان سائين
شاگرد، شش نا چيلو سو نهين - پيٽ ۾ گروءِ گوسائين
مور نه سات مسڪينن جو چاهن - سرماڻيدار سدائين
ڀر قرب عبادت درد بدا ٿون ڀروس ڪجھ به نه آهين

اڪثر ڀيون اوتن آب - ڪري ڏوهه ڏنگائيون
پسي انوکو درش ٿيوءِ - من کي ڪن بيتاب
سارا انگ سرير جا - تن ساڻي منجهه عيش عذاب
عجب نتيجا جن ۾ - سک دک جا پريل باب
اُلجهن سلجهن سوز ۾ - ڪوڪ نه ڪن سي ڪاٻه
منجهه ڀروس پاپ ثواب - رهن هردم مليل پاڻ ۾

اشارو

ڦڳڻ ڦولاريو - ٿون اچا اونهين ٻنب ۾
پڳهر پيشانيءِ ڏيهن اچي - رات ٻوي پارو
ڪي چون اونهارو وڌيو - ويو سيارو ويچارو
رت بدلي ڏاڍي ڏيهه ڪي - اهو اعليٰ اشارو
بندا ڪوهيڙ ڀڳتيءِ بنا - تو سال سڄو سارو
مور نه ڪو ماڻي وري - ويل اوسر موچارو
پنڌڙو پرن پار جو - پسي اڳو نيارو
ڪري ڪانئر ڪنارو - ڀروس موئيا پوٽي

ٿن سان پڇي ڪير - جن محبت مرڪ پلاٽيو
بي پرواهہ بندا نياز ٻن - پڇندي ڪن نہ ڍير
عاقل عالم اهنڪار ۾ - رهن الجهيل سانجهہ سوير
پر نہ معانٿن پانهنجي - اهڙي ڪجسي هير
جهل پروس پانهنجا پير - نت ملن ان ماهر کي

ست سنگ پڳتي پاؤ - ساٿي جنهن سنسار ۾
مورم ٿن جي من وسي - ممتا ڪروڌ ڪنياءِ
ڀڃي پاڻ پرن ڪان - بيهد آدر پاءِ
ٿن سالڪ لهي سماءُ - پروس سمجهي پانهنجو

ڪاهہ مسافر ڪاهہ - چو ويٺو آهين واٽ ۾
پند ڪرڻ پنا پاند ٻڌا - نہ پڇين منزل گاهہ
گهيڙ گهاٽ ڪوپا ڪڏون راهہ ۾ اٽڪي اٿاهہ
ڪيئن پاڻ پاند پداهہ - جي پروس پهتا ڪينڪي

ڏکا ٿن ها ليڙ - ڏوري نظرون جن جون
گهاٽن شاهہ سلطان کي - نہ چڏن پير فقير
واهہ واهہ سي سڄڻ وير - جن پروس جيتيو پاڙ کي

جنهن دل درد ديا - نت رهن سڪي سمسار ۾
هردم تن جي جيءَ ۾ - ٻرن ڀاڄهه ٽيا
تري ٽانگهي ٽار مان - لنگهي پار ٿيا
تن سهڄي ثاب پيا - پروس پورهيا پنڌڙا

آهه اموڪ جوڙ - پروس جڳ ۾ پنجن جو
منهنڙو سکهي نه موڙ - تن کان جهو جيون ۾

١- جل - هوا - پرٿوي - آڪاش - آگ.
٢- ڪام - ڪروڌ - لوڀ - موهه - اهنڪار.
٣- ديا - ڌرم - ڌيرج - ڀڳتي - گيان.
٤- پنج تتو جن مان شرير جڙيل آهي.
(هڏ - ماس - چمڙي - رت - روڳ)
٥- پنج پنج آگريون هٿ ۽ پيرن جون.
٦- پنج مندون - سيارو- بهار - اونهارو- سرت ۽ برکا.
٧- پنج پسارا - گرنٿ صاحب ۾ چڙهيل آهن.
٨- پنج پانڊو - جن تي مهاڀارت رچيو.
٩- پنج کوڏيون - (جن جي پيٺ سان جهولي لعل صدقيءَ جو پيڙو ٽاري پار لڳايو.)
(پيا به اهڙا جوڙ هونداء جي مان نٿو ڄاڻان)

نت وٽن مٿر، فقير ۽ ساڌ، چوڙ، ئي ڏُور
چار ڄڳ ۾ هر انسان جو. پٽ الڳ وهنوار دستُور
کي ڏ کوٺن ڏيھ کي - من پاپ ڀري ڀرپور
کي ڏين سدا سک عام کي. ڇڏي غير، غرور
سي ٻڌجي ڏُوري ڏُور. پيا پروس قبول پرن کي

ڀڳتي، بندگي، پرارٿنا، پُوڄا،
گڏ وحدت عبادت ساڳي
ڪڍي ننڊ نيٽن مان طالب. سارج صاحب جاڳي
پروس پوءِ ٿون سهٽل سڏ ٻين. سالڪ حد وڏ ڀاڳي

سڀ ڏينهن ڪين سمان

۱- سڀ ڏينهن ڪين سمان. سڀڪو گذرن سنسار ۾
۲- هڪ ڏينهن جهڙ مينهن سان لڳن -
تيز هوائون طوفان
۳- ٻئي ڏينهن نڪري اُس ٽڪي. صاف سندر آسمان
۴- ڪڏهن ڪولي ڪمن لي -
ڪڏهن نڪمان رهن مڪان
۵- ڏنم نڪر لڳ موٽاج سو -
جو هڪ ڏينهن هو ٿو ڌوان
۶- جن مشغلون ڪيون مڪان ۾
ڏنم سهڻل ڪلهي ميدان

آسمان ڏانهن نه اُڏام - ڏر پکڻا پير زمين تي
ٻاهر ٻاڦ ڪيڏڪي - ڪوري ڇپان اندر ڪام
ٻاڳي منزل ٻرن جي ٻٽ - موڙها هٽڻ نه هام
پروس صبح شام - چپ رهه چپ نه چور تون

ڪيڏا ويا ڪامي - پرديسي هن ديس مان
وطن ويڳاڙو ڪري - لاڳاپا لاهي
ڪاڏي ڪهڙيءَ وات ويا - ڪل نه ڪنهن آهي
هردم حق درٻار ۾ - هرڪو هڪ آهي
جنهن ڏياڙيو دل لائي - تنهن پروس پسيو پاڻ ۾

پرديسي

١- تن پرديسين ساهه ساري -
جي ويا پنهنجي وطن ڏي
٢- ڪري منزل ڪوچ ڪيون - ٿمر سڀ سنڀاري
٣- ياد تني ويلن جي - پيئي پل پل روئاري
٤- پل پروس پوءِ ماري - پهرين ملي پرن سان

انساني پيٽ

ڪي ڦل ڪنڊا ڪي ڪچا - ڪي سڙيل ماضي چوُر
تن طعام ڪي حد لوڙائيا - ڪي مرچ مليل ٻرابوُر
راحت ڏيان نه روح کي - ٿاڻ سر جا سوُر
پر مٿا مال مصريءَ جيان - تارن هياڻن ضرورُ

پنهنجي پنهنجي ڪاڻ، طلب هر انسان کي
ڪن ڪاڻ پالڻ پريوار جي- لڳي رهي ڏينهن رات
ڪن طلب ڌن، سنتان - شهرت جي اوقات
کي چاهن رهبر راهه جو- ڌن ناڻي نه ذات
عبادت واحد سندي - طالب ٿن ۾ ڪاڻ
هر ڪاڻ طلب واهياڻ- پرس سمجهن پرڻ ۽ بدا

جن من سڪ سچي - سوُز ۽ ٿن جي سار ۾
ارڻ ٿن جي ٿن ۾ - محبت مچ مچي
ڌوُڏي ماري خاڪ ٿيا - پرواني جيان پچي
عيب اُگهاڙن پانهنجا - پڻي ڪنهن کي نه ڪچي
ڦرب ڪمائن عام جو - اهڙيءَ راهه اچي
سدا روُح رچي - پرس پائن پاڻ ۾

١- آس جا ڪيڏا قلعا - انسان اڏي سنسار ۾
وساري هري نام پڻو - ڦاسي ڪٽمب پريوار ۾
٢- پر نه ڪو ٿو شو ڪيو ٿنهن- مور ڪنو پرلوڪ لئه
اَنمول اَرڻ ليپ منش ديهي- ڪوهي ڇڏي بيڪار ۾
٣- مچ بندا ستگر وچن- ٿو سات ڏيندا دم بدم
ٿياڳي ممتا موهه پرس- پهچ جهت گردوار ۾

٧- جن حڪم هلايا هيڏ مان -
تني خادم مڃن فرمان
٨- پيو ڪنجي هن رفتار سان - جيئن هر انسان
٩- نه ڏسي پير امير کي - وقت وير ٻلوان
١٠- آهه ٻروس ڪنهن ڪل ڪانه -
سياڻي جي سمسار ۾

حقي راحت

سو سچو عاشق آهه - جو ٻاهر ٻاقي ڪينڪي
دل ۾ نهائين؏ جيان ڳجهي - دونهين دز دکاء
صدق صداقت اٿهين - ڪاٿي ڪمي ناهه
وحدت پرٺ واحد سندي - تنهن سهٽل قلب سماء
اچي ادب سان ان اڳيان - نيازئون نرڙ نماء
ٻروس ٻوء تون پاء - حقي راحت روح جي

ڪوهه چڙهين ڪوهيار - محب وسي تو من ۾
جن ڳولهيو ڪين قلب ۾ - تن هيٺن ڪاڏي هار
رڳي روڪڙ بندگي - اڳهامي هر در ٻار
اوڏر ٻوڙنجي ٻاپ جي - نه قبولن وحدت واپار
شڪ، سماخت، وٽ، ٽيل سان - دل جو ديپڪ ٻار
ٻروس ان آڌار - پس تون پرين پاڻ ۾

٣- لاهه وس وڳا ٽن ٽان - ويڙهه وحدت جي لوئي
٤- جاٽاڄ پانڊ پناهه جو - وال وچڙ سوئي
٥- آهه انوکو اِهو ئي - پروس ٺمر پرديس لڳه

١- ٿي خادم خدمتگار - کر خدمت خاوند خالق جي
٢- درد الفت دل ۾ پري - لهه مسڪينن سار
٣- انائن جي اکين ۾ - پس صورت سرجڻهار
٤- آهه اها پرط بندگي - پروس پروردگار
٥- ٿن آئي ناهه ميار - جي وهن واحد وات ۾

١- مندر مڙهي، گرجا-گرد واري مسجد ۾ جو آهي
٢- هر ڪنهجي هردي سوئي - سوم سمائل آهي
٣- عجب افسانا انسانن جا - قدرت پيٺي ڪل ناهي
٤- ڪني روئاري، ڪني ڪلائي -
ڪي وڃڙن - ڪني ملائي
٥- ڪوئي گياني ساڌ سڌائي،
ڪولي، پاط ڪي پير ڪوٺائي
٦- جهڙو جنهن وٽ سوڌو سوئي
هو ڪي لوڪ سڻائي
٧- پيٺي ڪوئي اَيو ڌيا ۽ ڪاشي -
هج ڪري ڪوئي راحت پائي

۴- ڪين پسند ٻن ٻوءِ ڪڏهين ٻي .
پيڙ ڀاپ ڪسنگ جي
شاد رهندين سار سهڻل جي سدا انتظار ۾

منهنجي ٽُٽي دل

۱- منهنجي ٽٽي دل، مون منجهان اڄ -
آهه ايڏو بيزار ڇو!
بيچين بيحد ڪري پيٽي، ڏٺي الا آزار ڇو!!
۲- مان نه ڪا شڪوا ڪيم يا ڪا گلا -
ڪنهن وٽ وڃي!
پوءِ به مون رسوا ڪري- آهي ڪيو لاچار ڇو!!
۳- غم جدائيءَ ساڻ ڀرئي، ساٿي رهيا تم رنج الم !
سو ٻي منهنجو وٽي ڪسي باقي رهيل قرار ڇو!!
۴- ڳوڙها اکيان ڳڙندا ڏسي -
آئي وڏي منهنجي اڳيان !
سسڪيون هڻي تنهن چيو -
اُڇا- آهين رندهه بيڪار ڇو!!
۵- چيم اُٿ اڪڙ ٿون ملائي - ناز واريءَ نازنين !
ٿي زبان ڀروس ٻڌائي - پوءِ به الياچار ڇو!!

۱- رک صاف من دل ڏونٽي- صاف ڪمن جي آب سان
ڪم ٻرين ساٿي آٿيءِ - سنسار ۾ هرڪو ٿي

ٻوڙي ٻروس ٻانهن پيڙ -
ته ٻه مشڪ محبوبن موُنهن تي

لاهيون چاڙهيون لڪ - ٽڪ ڏولاوا ڏوجهرا
گلا مٺا ڳالهيون، سهڻ - عاشقن جي عادت
اڇن انهن جي سامهان - آهه ٽني اهڙي ٻڪ
ڪيئي قلوفت من ٻرن - صادق صداقت
پوءِ رحمت راحت - ٻروس ڦري ٽن پوئتان

ٻئي فعل ٽڪمان جاڻ - وچڙڻ ۽ وسارڻ ڪي
جني اڳيان "ڙا" ڳنڍي - گيانيءِ ٽانهن سڃاڻ
جيون گهارن جڳت ۾ - سي سنهنجو سائين ساڻ
ٻروس منجهان ڀاڻ - ٽن ڀاڻ ٻڏو ماري ڪڍيو

سڃڻ سڪيءِ، سڪ ٻاءِ - ڪري سنگ سنتن جو
انمول وڇن ست سنگ ۾ - ستگر، ساڌ سڏاءِ
ولهي ڏياڻي وڳر ساڻ - هيڻين ساڻ هنڊاءِ
من ڪٽيا ۾ گيان روُپ - انهد جوت جڳاءِ
سات ڏيندءِ سنسار ۾ - ٻڻ پرلوڪ سهاءِ
ٻروس اهڙي آهه - مهما ستسنگ، ساڌ جي

٨- پوڄا گهر ۾ هر ڪو پندو -
شرڌا سان نت ديپ جلائي
٩- پر پنهنجي من مندر جو -
سوُرک ڇڏيو ديپ بجائي
١٠- ستگر گيان پائي ونڌ پاڳي -
من انهد ديپ جڳائي
١١- گيان روشني پروس آن جي- مڪتي آنت ملائي

ڪن جي سٽجي ساک- گلا گيبت ڪن سندي
ڪي گهارن صبر، سڪ نياز سان -
ڪي ڪن هونڌ اُڇات
ونڌ پاڳيءَ ورتي وڇي - واحد وحدت وات
نت رهي آن جي اندر ۾- پروس عشق اُسات
از غيبي روشن لات - اُپري عاشق اللات ۾

وحدت عشق اُڪير - عاشق سانڍي اندر ۾
نيڪ نگاهون نينهن پريون -
نمي رکي جهڪيل فقير
هٿ ٻڌي ساري سدا - دل ۾ دستگير
رهي تنها حق جي ذات ۾- نيٽڙون هاري نير
رڌا رهن رهاڻ ۾ - نس رکن سرت سرير

٦- نہ رهي سگهي سنسار ۾ - جو ڪهڙي ڪڇت ڪماءِ
٧- پر هڪ ڳالهہ پروس سندي ٻڌ هنئين ساڻ هنڊاءِ
٨- ڪر الفت، آدر ڀاءُ - وقت ٻاٽي ويريءَ ڪي

مور نہ آءُ مسڪين - مت اوهان محبوبن جي
ملي پر مٽيءَ جي - ڪنهن ڪم اچي ڪين
پروس پر آڌين - آهہ پوين پساهن تي

جنهن پروس پاليا، پيار - درد ڏيا دل پانهنجيءَ
جاڳائي ان اهيل کي - مسڪين جو يار
مات، پتا، ستگر، ساڌ جو - سچو شيوادار
هردم پسي هر بندي - صورت هر ساڪار
نت ساري سرجڻهار - نيڻ نمائي نيڻهن ۾
سهڻل ڏي ۽ ڏر - سدا صاحب زانوءَ تي
جيءُ جهڪائي پانهنجو - بيواهن جهولي ڀر
پروس اهڙيءَ پر - سگهي رهہ سنسار ۾

سو سڏجي دل نواز، جنهن دل درد الفت وسي
ملي هر مخلوقات سان - نوڙت ساڻ نياز
ٻهڙي سالڪ اڳيان - پالي رهبر راز
پوءِ انوکو آواز - پروس پاڻي پاڻ ۾

ساڌو ڀير فقير - آخر ايندا اُنهين
راجا رنڪ گياني رشي- عاشق، عاقل، مير
جن اوڍيا مخمل بافتا - اُت ڀهڻن بنا ليڙ
ڇڏي محل ساڻي سنگي - سڪٽا ڪٽي سرير
ڪن لاٿو ويو قبر ۾- ڪي ساڙيا باهه بشير = انسان
ڪانهين بس ڪا، ڪاٿهين- هر هنڌ پيڙان پيڙ
سندي اهڙن عالمن - نا ڪٿ لڀي لڪير
هاءِ ڀروس تقدير - جهت مٽي ملي وئي مٽيءَ ۾

درد سڄني دل ۾ ڌار- ساجن جي سڪ وهوڳ جو
اَنڌي ڀهر اولي اڳيان - ٻيٺي نار نهار
نرط نمائي نينهن ڀريا - تنهن سڏڪا ڀري سار
اچي ملندءِ اوچتو - ٿيندي يون نظرون چار
سڄني ڀوءِ سينگار تو سونهندو- ساجن گڏ سيج تي

هڪ سهڻي صلاح

١- غصي ۾ غم کاءُ - ڪڍ غيرت، غرور اندر مان
٢- هلي حق جي راهه تي - ڪل جو قرب ڪماءُ
٣- وڃ ڀاڳي ٻڌهن نت نيم سان -
گيان ڀريا گرنٿ اٿاهه
٤- سڻي سڪ وارا سدا - انحد آنند ڀاءُ
٥- قدرت جي قانون جو عهد انوکو آهه

موٽ ڪر نہ ماڻ مٺي پرو مٺيءَ لئي
عجب گڏ اوڻايون - پس پهرين منجهه پاڻ
پري نيڻهن نيڻن ۾ - ساٿ و سنت سڄاڻ
پروس تن مان چاڻ- پوندءِ گرمڪ گيان جي

مرڻ ڪان پوءِ هيءَ ڪار، هلن،
هر ڪنهن سان پنهنجا پرين
پڌي پن ڪالهن لئي - چاڙهي ڪلهن چار
آندءِ ماڳ مساڻ ۾ - روئندي زارون زار
پاهه ڏئي واپس ورن - پنهنجي پنهنجي دوار
پر سڙن ساٿي ڪاٺڙيون - انت نڪ تو گڏ يار
وساريئه سڀئي تو وهند ۾ -
هئين جن جو گهر سينگار
پروس اهڙي پار - ڪانئه سفر سنسار جو

ترت مسافر تياڳ - غيرت ۽ غفلت ڪي
اونهينءَ ننڊ اچڻ ڪان، اڳ ره تون هوش سڄاڳ
ڦر پٺون ڪولي ڪن پٺي - پڌ مڪتي مارڳ راڳ
هوني اڪڙيون پاهرئون- پس پروس من ۾ سهاڳ
پوءِ ماندءِ مڪتي ماڳ - پاڇهاري جي پاڇهه سان

اصليت، الفت، سيرت سونهن ۽
نه ڀسجي هر ڪنهن هونده ۾
الاهي عالم رهي - ڪوڙي مرڪ مونهن
ڏيءَ سارهائي هرڪو پاڻهنجي ۽ پرائي ڏونهن
۾ پروس هيڻن نه هوندن - ملي نه هڏ هيڻن جي

ڏني ٻه ڏون نه وسار - جنهن وساريو آهه ڏو
غير قلوفس کي ڪئي - درد الفت اُف وهار
ويهي ڏنهائيءَ ۾ وري - وسارينده ساڳي سار
پروس اهڙي پار - ٻڌج پراون پاڻهنجو

ڪنهنگي ڪنهنجو ڌيان

سانڌ چاهي سنگ سانڌ جو ۽ گيانيءَ ساٿي گيان
ستسنگي چاهي ستگر سڱيا - ڌرمي ڌيرت اشنان
وڻجارو واپاريءَ ڪپي - هو جاريءَ منڊر شان
مزدور مزوريءَ خوش رهي - ڏن ڏسي ڌري ڌيان
پريتم چاهي پريتمان - سجنيءَ ساجن ڌيان
پاپيءَ پريتي ڪپت سان - ٻلوان کي ٻل اڀمان
هرجن ۽ گرمک، مسڪين نت، چاهن ساڌ سجوان
گيانوان ماتا پتا - چاهن سنتيل سنتان
پريل الاهي بندن جي، من ۾ ٻين ٻين ڀيان
پروس ته نه انسان - ناهه سڪي پنهجيءَ پر ۾

٦- عيب اوٽاليو، پانهنجيون- پس ٻهراڻ عيبدار
٧- اوتي آب اکڙين مان - معافيءَ ڪاڻ پڪار
٨- پروس اهڙي پار - پسندان راحت پاڻ ۾

پروس جي پڪار

ڏي پانهنجو پاند پناهه - پروردگار ٻيڙيءَ ۾
صبر ساڻ سهڻ ٻنا - ٻي ڪا پيٽي ناهه
پروس پرڻ هڪ آهه - لڪل عيبدار انهن مان

١- وڻ ياڳي ڪو منهن موڙ-
سنساري ونڊرن وڳر ڪان
٢- سنگر، سمع سنگ، ساڻ سان -
نينهن ۽ جسو، جيءَ جوڙ
٣- پروس ويرين پنجن ڪان - پنهنجو منڙو مروڙ
٤- ڇڏي ٻاهرين لوڪ لوڙ- ته ياڻن گهر ڏر پانهنجي

ويا لکندڙ لکي جام - پرديسي وطن پانهنجي
ٻـاب نصيحت پريا - هر عالم لئه عام
جن ويڙهيا ورق پڙهڻ ٻنا- تن ڪوهي عمر تمام
سي پروس پاڻن آرام- جي ونڊرن نت ورقن سان

درس درويش، سهڻل صوفيءَ
صداقت ساڻ گهاري تو

دل ۾ درد ڏار - ساجن لاءِ سِڪ سوز جو
اٿي ٻهر اولي اڳيان - ٻيٺي نار نهار
درد ڀريءَ دل ساڻ تنهن - سڏ ڪا ڀري ساز
اچي ملنداءِ ڀروس اوچتو - ٿيندئون نظرون چار
سڄڻي پوءِ سينگار - سونهندو تو ساجن ساڻ

١- ادب ساڻ الاءِ - اچي عجيبن اڳيان
٢- ڳالهائج ڳورو ٿي - پائيندين آدر ڀاءُ
٣- حجت هونءَ هلڻ جي - هٿي هاجت ناهه
٤- عاشقاڻي عدالت جو - اهڙو اثر آهه
٥- اهه اوتي آب اکين مان - اوڳائيون عيب سٽاءِ
٦- نه ڇڏيندين اهه عدل ساڻ - نت رحم لاءِ ٻاڏاءِ
٧- ڪري خدمت مخلوقات جي -
ڪڄ ڀروس تون نه ڪماءِ
٨- اها نه عبادت آهه - خالق خلقڻهار جي

١- شڪر ساڻ گذار - اوڀا ٻاهر حالت ۾
٢- ڏکيا سکيا ڏينهڙا - ٿيڙا ٿيندا پار
٣- جانب سنديءَ جوڙ ڪان - ڪير ڪري انڪار
٤- ڪڏهن نه ٻئي ڪنهن ڪانءِ ڏئي - مورڪ من ميار
٥- پنهنجي ڀوڳي خلق خالق جي - ڪرمن انوسار

سنگر تن پنڌ پڇڙو - ڪٽيو سٽائو سولو
جهر جهنگ، ٿڌڙون جهولو - پرُوس پسن ڪينڪي

١- طالب ٻڌجي ٿاءِ - ڪر سدا سنگر، سات جي
٢- جن ساري، پسيو پاڻ ۾ - سي لڙون نه ڪا ٻي لاءِ
٣- پرُوس تن پيارن کي - ڏاڍو ڏياري ڏاتِ
٤- وندر وڻن، وڻ ڍڍها، ڏيهُ ڪل سي سمجهن واهيات
٥- نت جانب جاڳي رات - اوڙون اوڙن اندر ۾

ڪيم ڪر ڪڌيئجي ٻرائي - جڳت ۾ پاڻهي ٻڌا
ٿر - ٻڌجي پاڻو ڪر نت پلائيءَ -
ساڃ خدمت عام جي
آهه اهو انمول سوڪو - ٿو لهه سچ سنسار ۾
جاڻ پڪ آهه سو ٻرابر - پرُوس پوڄا ڀڳوان جي

سيڪي پلا انسان - جي چاهن پاڻو عام جو
سکي رهڻ سنسار ۾ - ڏري مسڪينن ڏيان
ڏين، ڏهاڙن ڏين ڪي - خود ٻائي ٻڌجي ڏان
قدرت هڻ ٿن جو ڪيو - پرُوس اعلي شان
اگيانيءَ کي گيان - نت ڏين پاڻ ذات سان

نہ نفرت ساڻ تنهن ٻاري -
نہ غيرت دل ۾ ڌاري ٿو
نياز وارن نگاهن نيڪ، سان پروس نهاري ٿو
سدا هر سانس ۾ سهڻل - انا الحق پڪاري ٿو

ڏجهون ٿي ڳائين - آيتون عبادت واريون
عاشق پنهنجي جيءَ کي - تن سان رجهائين
ٻسي هردي هوت کي - نہ ٻئي در واجهائين
پروس نت پائين - هرڪا راحت پاڻ ۾

صبح سان ٿي ڪاهہ - پهچي وحدت وٽ ۾
سج لٿي سانجهيءَ جو - اوندهہ اچڻي آهہ
ٻدا رهبر راهہ ۾ - راهي وات منجهاءِ
پروس اهڙي آهہ، اوکي منزل عشق جي

پر دل ۾ سڪ ۽ سار - عاشق انا الحق جي
بند ٻيائيءَ جا ٻڌي - هڪ ٿي نظر نهار
ذات پات مخلوقات جو - دل ۾ بغض نہ ڌار
پروس اهڙي پار - پرين ڪندا تو پانهنجو

صاف صفا چولو - صوفي جوڙن جان تي
سڀني سار سبحان جي - تن ٻُو نڪو ٻولو

جي ڪفر ڪمائن اوٽ ۾ - سي ٻڌا ٻي ايمان
رهن پروس پريشان - ٻڌا راحت روح جي

ڇڏ هوڏ هٺيلا هٺ - نہ پائين اوٽ پرين جي
ڇوندھ هرڪو نياز ان - شل مٺا پوئي ڦٽ
سڀ سلن ساڳي ڳالهڙي -
سڌ ساڌ ۽ مڙهيون ۽ مٽ
پروس ڪوڙو نٽ - نہ پوي قبول پرين کي

ڇپ ڪر ڇپ نہ ڇور - مٺان اڙڪو اديبن کي لڳي
سوز سڙن جي سمرٽي- مٺ ماٺ ۾ سهٽل سور
پير وڌائي پڙ ۾ - نہ پروس پوئڻي موڙ
سيڻي پهتا ٿوڙ - جي موڙم ويٺا واٽ ۾

جنهن من درشن آس- نت راهہ تڪن رهبر جي
ٻاڙو ٻولن ڪيڏڪي - نڪي رهن نراس
سارن سمرن نام هر - پروس هر پل سواس
ٽيڙا رهي راس - پائي اوٽ الک جي

پروانو پرلوڪ جو

آيـو ڪي آهـو - پروانو پرلوڪ جو
ويل وهامڻ ڪان اڳي- ڪر ورڻ جو سعايو

مئڪش جي عارضو

١- جامي مئه مئڪش مئخاني ۾ جهلي جهومي چيو
خوب قدرت مئڪشن لئه -
هي روحي راحت پيدا ڪيو
٢- شاهه آهيان شراب خاني ۾ - هوندي مفلس بشر
ساٿ ٿم پئماني ساقيءَ - صبر سي شب تڪ اگر
٣- ڪين گهر جي مون ٻيو ڪجهه -
هن سواءِ اٿئه دوستو
تو مئايان غم الاهي - ساڻ هن اٿه دوستو
٤- عارضو بس هڪ اٿم - صبري جڏهن نڪران گهران
جام پيئندي چلڪندو - ٻروس مئخاني ۾ مران

وڏ ڀاڳي اڄي ماڻ ٻروس آنند اندر جو
سوڌي ساڌو سنت کي - پنهنجي اڱڻ آڻ
ويهي ويچهو تن جي - ٻوري ڌوڙو ساڻ
سهيس جهڪائي صبر سان سڄڻن جي روح رهاڻ
ٻونده ٻوءِ ٿو چاڻ - اکنڊ جوت اندر جي

جڏهن مـن سار سڀڏان - نه اڙيا رهن ار چڻ ۾
رهن حقيقي راهـ ۾ - اندر پري ايمان
وحدت، نڙت، نياز ٿـن - فقيرن نيشان

سڪ ساجن لءِ

ساجن لءِ سڪ سار- رهي سڄڻيءَ جي سيني ۾
نيڻهن وارن نيڻن مان - نير وهائن نار
وهاري ڦر اکڙين ۾ - نت پسي ديدار
پروس اهڙي پار - گهاري سڄڻي گهوٽ سان

ڪير نه سگهي منهن موڙ- پائي پروانو پرڏيهه جو
هليا ننگا هيڪلا - ساٿي ء سمهت ڇوڙ
هتان نه موٽيو هيڪڙو - هتان ويڙا چڙهي ڪوڙ
سيئي پروس پهتا لوڙ- جني ورتي اوت الک جي

چوَن جڳهه جي جائي- سي سوُ رهه ويا سنسار مان
سوچ پنا موڙ ڪري - ڦڙ ڦڙ اجائي
سچ نه آکن موڙهين- ڪن ڪوڙي وڏائي
پروس ملهه پائي - جاڙيج ان انسان جي

بن ست سنگ گر گيان- من وسي وڪارن وات ۾
ڦاسي گند گناهه ۾ هٿ هٺي انسان
نه پيئي دز درويش جو - نڪا سار سبحان
پروس پريشان - نت رهي ڪرم ڪپا ڪري

ٻنا ڀڳتي ڀاءُ جي - جيئو آيو اجايو
جن ڏٺائيو هر جيءَ ٻري - تن جيون سڄايو
ڪرمن ڪمايو - ٻروس نيئڻ ٻن پاڻ سين

الک سندي انوکي اوٽ - جني پاتي جڳت ۾
ڪٽيون ڪرمن جون ڪڙيون -
تن جون ڪوٽان ڪوٽ
ڀيٽي ٻستيءَ لافنا - مور نہ ڪائن موٽ
جن جي من ۾ ڪوٽ - سي ٻروس رهيا ٻوڙني

زندگيءَ جو دؤر

١- زندگيءَ جي دؤر ۾- ڇا ڇا ٻڌا تو ڪرڻو آهہ
ڪانہ ڪنهنکي ڪا خبر- ڪاڏي قدم ٻيو ڪڻڻو آهہ
٢- ڪي گذر، گذران ڪچ -
ٻڪ جاڻ باقي نہ ٿيندو گذر
راهي جيون ۾ سهي سک سوُر -
هر ڪنهن هلڻو آهہ
٣- جدم پائي جڳت ۾ لئو ڪرم آنند پاڻ سان
ان مطابق ڀوڳہ ڀوڳي- اصلي وطن تو ورڻو آهہ
٤- غم نہ ڪر ٻروس اڄا ٻي - آهہ تو اوسر گهڻو
ڇڙهہ نرت ڀڳتي ناؤ- ڀوساگر اگر تو ترڻو آهہ

ألٽيون راهون

١- ألٽيون راهون عاشقن - ألٽيون ٻوليون ٽن
٢- ڏک ڏورانهيا ڏوجهرا - سختيون سور سهن
٣- پنهنجيءَ مت وارا پرين - دل ۾ درد ڀڃن
٤- گلا غيبت گاريون سڀ - سهج ڪري سمجهن
٥- سڀڪي ستائيندڙ رهو - ڪن اهڙي دعا اُت
٦- پاڻ ڀروس شاد رهن - نت پنهنجي من مستيءَ ۾

هوتن اڳيان

١- هوڏ حجت ڪا ڪانهه - هلي هوتن اڳيان
٢- جي نهڙيا ادب نياز سان - سي سڏجن انسان
٣- جي اچن اوُنچي سر أتي - من ٻري غير غمان
٤- آلا سي سڏجن سدا - ٻي نوُر ٻدا نادان
٥- سک عيسائي مسلم هندو - پير وير سلطان
٦- صاحب جي سرڪار ۾ - هر عالم آهي سمان
٧- جني ساريو سک سان - سرجڻهار سبحان
٨- ٿيان محب مهان - ٻائي ڀروس پاند پناهه جو

هاديءَ جهلي هٿ - چڪي ڪيو چولهن مان
چيم آلا اُت پاڻ ڪي - لون ڙلها ڪهڙي وٿ
جهلج ڀروس سوگهو هٿ - نمس رهبر سهد وراهه ۾

طالب

طالب ترڪ نہ ڪر - طلب ذات سبحان جي
ويهي ڇپر ڇانو ۾ - ڏيان عجيب ڏر
ڇڏي تڪبر تڪوا - ٻاڙ ٻرن جي ٻر
ماري مستي من سندي - توبهہ زاري ڀر
ٻروس پوءِ ڦر ڦر - پسبج ڀاڻ ڪي ڀاڻ ۾ :

مُڏي پر مُڏ ڪاءِ

مڏي، پر مڏ ڪاءِ - محب ڪڏهن مسڪين ڪي
ڪير ڄاڻي ڪهڙي آس يا تنهن دل درد سماءِ
عاشق، داناءِ، مسڪين ڪان - دعا ملندي آهہ
خادم جيان خدمت ڪري - پروس توڻ نہ ڪماءِ
سانگي ڀڳتي بندگي - صاحب سندي آپناءِ
جا ڪري من اچاهہ - ملائي محبوب سان

سيُس

سدا سيس جهڪاءِ - ڀهڙي ڏر درويش جي
ٻڌي هٿ، ٻانهون ٻڌي - نمٽون نير وهاءِ
خاصو خدمتگار ٿي - نظرون هٿ نماءِ
هوندي سوڌيل سون ٻي - ڪو نو سڪو سڏاءِ
نينهن نماڻو ٽڪي - اُف ٻهڙا عيب الاءِ
معافي محبوبان کان - پوءِ پيي ڀاءِ نہ ڀاءِ
پروس اهڙي آهہ - عاشق عدالت عشق جي

١- سنڌ کي پڻ تو سجايو ۽ سينگاريو ناز سان
سبق علم اَخلاق جو پڻ - پڙهيو، پاڙهيئه نياز سان
پرڏيهي پيا سدا سارن - توکي وڻج واپار ۾
نيڪن نماڻو، نيڪ دل سمجهي تو هر وهنوار ۾
٢- دان ڏيئي، نام نيئي - سکئين ستسنگ ساڻ کان
ڪرم اهڙا نيڪ ٿا نت پڇاڻن ايراڻ کان
ويد باڻي، عاشقاڻي - ڳائين نت سمسار ۾
جا، پار اُتاري جيو کي - ناو پڻجي جيون ڌار ۾
٣- تو نه ڪڏهن دل ۾ ڌريو ڀيد ڀاو ذات و نيات جو
سڌ ۾ سڌ ڏيندو رهئين -
هر ڪنهن کي ڏينهن ۽ رات جو
ڪير ڪڍي دل مان ڪڏي - قومون ملن ڪل ڀاڻ ۾
گڏارن گڏجي ائين جيئن - واڳيل ڪڻولو واڻ ۾
٤- ڇا جوان مان ڏيهه پيئر - ماءُ ۽ منڙيون اَديُون
امير ٿوڙي غريب گهر - عاقل عملدارن سڀئون
ساڻ هڪ ٻئي کي ڏئي - هر قوم هر تهوار ۾
پار ٿن جا گلن جيان - خوش ڏين ٿن جي پيار ۾
٥- اچ به ساڳيا چنڊ تارا، سج ۽ ڌرتي آسمان
پرندا، ساڳيا اُڏامن، سيئي پسُون پڻ بي زبان (جانور)
پر پسان پيو فرق پروس - انساني رفتار ۾
مشڪل سگهڙ سمنان کاڻي - ساڻ ڏئي پرلوا ۾

ورلي ڪنهن ڄاتو

١- ورلي ڪنهن ڄاتو - مرم سنگر مهر جو
٢- ڪري ستسنگ، ساڌ سنگ - ٻاڻ منجهه ٿي ٻاتو
٣- اَندر اِنءَ اڪنڊ جوت سان - جوڙيو نينهن ناتو
٤- پاڻي، اَهڙي روشني - تن ساڪي سڃاتو
٥- موُر نہ سو گياني رهي - عمر ڀر آتو
٦- ڪين ستائي پوءِ تني - مان، مان جو پاراتو
٧- ٻروس ڪوليو ٻاڻ ۾ - تن، ترم، ديا ڪاتو
٨- مڪتي پد پاتو - اهڙيءَ نرمل نيت سان

سڪ

١- سڪ اِسم ساڳي - پر الڳ ضمير انهيءَ جا
٢- جن ڪي سڪ سڀڻان جي - سي سڌ جن وراڳي
٣- ڪي صوفي سڪ سوز ۾ - نام جپن جاڳي
٤- ڪي مير سڪن سنتان لئه - محلن جا واسي
٥- ڪي شائق مئخاني جا - سارن مئه ساقي
٦- جن ٻرجهي ٻاتو ٻاڻ ۾ - سي سڌ جن وڏڀاڳي
٧- پنڊت مرشد، پير ٻڻ - شش مريد ستوادي
٨- سي ٻروس اڙياڳي - جن هوندي ڏوُر بہ نا پسيو

خوشنصيب سنڌي

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلا

خوش نصيب آهين سنڌي تون اِڃ ہ هندستان ۾
شاد پيو گهارين عمر - پهچي اَصل اِستان ۾

٥- لٽ وڃهو وهسن سڀرين- هوندي ڏينهان ڏوڙ
٦- ٻهنا ٻستيءَ لافنا - ٻائي وحدت ٻور
٧- ڪڍي من مان غير غرور- پروس صوفي صاف ٿيا

ڳوٺڙن ۾ ڪم ڪندڙ ڪاسبي

حجم - ڌوٻي - ميراڻ- ڪڙمي - ڪوري- ڪنڀر ٻڪڻ - دايا ۽ (دايون) جي وڃ ڪرائيندڙيون هيون - لوهار - موچي - ٻڪراڙ - ڳدوار (ڳايون مينهون چارينڊڙ) قاصائي - مڱڻهار (جيڪي دهل شهنايون وڄائيندا هئا) - پينگي (ڪاڪوس صاف ڪرڻ وارا) - سڻ ٻڌ (جاڙن جوڙڻ وارا مستري) - چاڪي (گهاڻن پيڙڻ وارا) تيل ۽ ڪڙ ڪاڍڻ وارا - ڪڙ ٻورن ڪي ڪٽر ۾ ملائي ڪاراٺبو هو تہ پٽاريون (ڳايون ۽ مينهون) ڪيڻ گهٽو ڏينديون هيون.

١- جن ساڙيو سڙ هٿهار - ٻيري حب هردي ۾
٢- پسي اڪنب جوت اندر ۾ - پاتو جيءَ قرار
٣- رليا رهن روح ۾ - ڪري وحدت جو واپار
٤- پسن ڪاڙي پاڻ ۾ - صورت نج ساڪار
٥- ساڻي رهي هر حال ۾ - لن نرمل نرهنڪار
٦- پروس اهڙي پار - رهن سکي سنسار ۾

جي مڙيا سي جانب جڙيا - هوڏن ڪاڏي هار
ڪيڏي ڪبڏيا اندر مان - ديا ڏيرج دل ۾ ڏار
پاڻجي سڀ ٻولا ڀرم - سڪ سان سهٽل سار
ڏاڻين نيڻ نهار - ته پروس پسين پاڻ ۾

ڪندو رهه تون ڪرم پنهنجا

١- ٻين سان تون ڪهڙو مطلب -
ڪندو رهه تون ڪرم پنهنجا
آهنج مسڪين ۽ ڏکين جا -
مٽاءِ آهن جي جڳ اهنجا
٢- ٽا گهارن جي جڏو جيون -
ٻنا آڌار ۽ قرب ڪنهنجي
منشيه جي روپ ۾ هر تن -
ڪٿي ڏڪيڙا - ڪري سنهنجا
٣- قدم ڌر ڪين ۽ پاڻجي ٻي -
ڪڍهن ڪنهن پاپ ٻستيءَ ۾
نه موٽيا ماڳ سي پروس- غرق غوراب ٿيا تن جا

جن جا ساٿي سور

١- جن ساٿي ڪيڙا سور- ساري سڪ سان پانهنجا
٢- موروم پاڻجي تن ڪي - سڏ سالڪ مغرور
٣- مت مذهبن جي اڙيا - سي جاڻ ٻندا ٻي نور
٤- آهه اعليٰ هستي عاشقن سندي جلوو طور

١٠- ڪوڙ، سوز ۾ پائين پاڻ کي- ايشور جو آڀاري ٿو

١١- رهبر آنڌس راهه اهڙيءَ جهه-

ڪانهه ٻسي ڪابه لاچاري ٿو

١٢- تياڳي بغض، ناز، هٺ الهين -

نيڌهن ٻري هر ساري ٿو

١٣- ٻر آڌ ٻن، اَپراڌي ٻندو- معافي ٻڪاري ٿو

١٤- هردم هر حالت ۾ دم دم- شاهنشاهه سنڀاري ٿو

١٥- مشڪي محب دل جو دَر کولي-

ڏانهن، نوُري نوُر نهاري ٿو

١٦- ڪونڪو گيان سمجهي گرُوءَ ٻن -

ڪيا کوهيا ڪيا پايا

١٧- ڪڏهن ٻه ٻلجي ڪين انين ڇڏ -

جوُنو جڳه جوُني مايا

١٨- ٻروس آک انين نت- عاقل هر ليلا، مايا، ڇايا

ڏنگن چڙ يو سمع ساءُ - ته ٻيرن ٻند چڙي ڏنو

ڪمر ڪبڙي ڪمزوري- ڪين ٻوٻس کهڪاءُ

ڏڪندڙ هيٺا هٿڙا - لڪڻ ڪان ڪيباءِ

ڏند ڏيکارن اڪڙيون - تن شيشن گهٽيو شعاعُ

جاڻي هڪ شاهنشاهه -

ڪيڏن ڪڏهين ٻروس ٻت ٻوي

١- نڪو ڪنهن جو ڏوهه - نہ سائين، صلاحن جو
٢- ڪري ڪرائي پاپ پڄ - هر ڪنهن کي ممتا موهه
٣- اڀمائي، اگياني پيا - رڳو ڇنبن ڇوهه
٤- پر همت ٿس ڪل حاڪم جي- بندو ڪري ڪوهه
٥- ڪرمن لکيو لوهه - پيو ڀڙي پروس جيءَ جو

جڳ کي جوتو نہ ڇڏ

١- جڳ کي جوُتو مور نہ ڇڏ من -
ناهه جوُتي جڳ جي مايا
٢- خلقيو خلقٺهار آهه اُن کي -
سمجهه سندر ٿنهن ڇايا
٣- مورک مدمک جوُت چون ٿنهن- پر جوُتا ٿن رايا
٤- گمت گوبند جي ڪڏهن نہ سمجهن- واهن واق اڇايا
٥- پر، پروس موُر مَ راء انهيءَ جو-
پل پل يار پڪاري ٿو
٦- سالن ڪان مسڪين موچارو-
سنسار ۾ چپ چپ گهاري ٿو
٧- ساتي ٿنهن پرديسي پيارا- مورم ٿني وساري ٿو
٨- خوش آهن هن حال هيٺي پڙ-
ڪين ڪڏهن دل هاري ٿو
٩- ڪو ڪو پرديسي پڙ هن لڳ -
درد ڀري دل ڏاري ٿو

٣- محب سان محبت رکي- من ۾ مسافر پاڻ کي
تون سڏائي ٻي بقا، ڦل ٻي اٿا سو ٻاڻ کي
٤- فاني آهين، ٿيندين فنا- جانب نه اهڙو جوش ڪر
ٻ ڏينهن در درويش جو- پروس ذرا ڪجهه هوش ڪر

هر دربار

اهڙو آهه حساب - او ابا هر دربار جو
سب ۾ سمجهن هيڪڙو - پير، فقير نواب
پنڊت، مورک، آدمي -
ٻن پورهئي پون نه ٿاب
هئون همت وارا هئي - بيڪار ڪلهي بيتاب
جن پڙهيو پڳني ء باب- سي پروس کيپ ڪٺي ويا

هاٿيءَ ڪوليءَ منجهه سماءُ - ساڳي امر آتما
پر اهه پٽيءَ جيترو - فرق لڳي ۾ آهه
ڪدهن ويلي ڪوليءَ جي- هاٿي پي مت ناهه
کهي پولس جي ڪن ۾ - انهن اي سرت ٻڌاءِ
سا سوکيم ڪيس ساهه - پروس ترت پهاڙ جو

جني همت هونڊ- ٽڙي ڪڏي پنهنجي تن مان
جيءُ چون هر جيو کي - ٽوڙي ٻڌن ٻونڊ
سب سونهي مسڪين کي رهن گرمک ٻڌي گونڊ

١- جت ڪٿ سهڻل ٽون هين ٽون -
آهين صاف سمايل هر حالت ۾
سڪ سنيهه ۾ عدل عدالت، علم عقل ۽ لياقت ۾
٢- هندو مسلم سک عيسائي، پارسي ٻوڌي، ڀارت ۾
ڀڳتي ٻندگي، مندر مسجد،
ٽون آئين، سمايل وحدت ۾
٣- ڪاٿي وید پراڻ پڙهين ٽون -
ڪاٿي گرنٿ قرآن پڙهين
تنهنجي شڪتي، گيان پرائي ناج-
آهه هر هڪ شبد عبادت ۾
٤- مظلومن آڌار ٽون آهين - واهر پڻ ٻيواهن جي
ٻير امير ۽ پاپي ڌرمي- هڪ نظر مڙئي تو عدالت ۾
٥- سڀ ڏوهن معاف ڪرڻ ۽ ڏيڻ سزا،
هٿ وس تنهنجي
پاڻو چڻ پاند پڌاهه جو ٻروس -
نت ساهه کڻن سي سامت ۾

درويش

١- درس جو درويش آهي- سو سدا سرهو رهي
نا روئي اوُ رنج ۾ نا- اُهنج ۾ اُرهو رهي
٢- تار طمنا يار جي - هردم قالب قائم ڌري
حق حقيقي سچ سڄاڻي- پاڻ پلڪ به نه ٽڪي ٻري

مَن شِرڪان پاڻُ پري - جن شيوو ستگر ساڻ ڪي
مينئيا ڦهم وڪار ٽن - ستگر مهر ڪري
ڇوت ڏ ڪاري جيءَ اندر - انمول اڪٿ ڀري
لڌهن ٻروس آڌاري - ڀسيو دِرليپ ماڻڪ پاڻ ۾

معاف مدايون ڪج - ٻرڏيهيءَ ٻروس جون
نيڌهن وارين نظرون سان - ٻولڻ يار ٻڪج
ڪيٽن هڪت هلان هوڻن سان -
ڪل اوڻايون سون مڃڄه
صبح، ساجهر، سنجهه - نت الجهيل رهي عيبن ۾

دوا ڦڪيون دارُون - عاشقن آڙن ڪينڪي
نس، نهارن نينهن ۾ - آپ اکيان هاريون
ڙٽي لڌهائيءَ ۾ ٻرن - ٽو ٻاهون ڙاريون
راهن رلن اپاڻڪا - سار اهــا ساريون
ٻروس ٻرن پارُون - شل اچي نياهو نينهن جو

ڪو ٻه فرق ڪونه آهي

فرق نه عبادت - بندگيءَ ٻگتيءَ جاڻ ڪو
هر .عالم ڪي پنهنجي - وات وندر عادت
ڪو ٻوجي مندر دوارا - ماڻي روح راحت
ڪن پاٽو مسجد ۾ - ڪريءَ واحد جي وحدت
نه ٻلن مذهبن مئ - ٻروس ٽن پانڌيڙن ڪي

صاف رهن سنسار ۾ - مٺي سڪٽي لوڻ
ڪڏن سدا منجهه ڪوڙ - ٻروس ٻائي ٻاڻ ۾

سنڌي مارئي

١- ماروي مارويءَ پٽي چوڻ آدي -
ٻر ماروي ٿي ته ڏيکار
٢- هٿي جڙيل جنهنجي جيءَ ساڻ - سندي مارن سار
٣- اچي چمس اولي اڳيان - ايهي ملڪ ملير نهار
٤- ياد ڪري ڀور وچڙا وليون - رهي ٻانڌ ڻ بيقرار
٥- سينڌ سرمو ڪري ڪيڏڪي - وڙهي مومل رڪاوار
٦- ٻٽ پٽيهر ڳهه ڳنا - ۽ تازا طعام تيار
٧- وهه سمجهي وينگس مڙئي - رهي ٽنارن ڪان ڏار
٨- اچا اوڍي ڪين ڪري - مؤمل ميرن ٻيار
٩- سيري ڪٿل کهرو ڪٿو - ڍڪي سينڌ سباجهي نار
١٠- ڪچ ڪري چمي ٽنورڻون ٽڏا - روئي زارون زار
١١- ڪجهه ٻي اجهيس ڪينڪي - بنا سار سنگهار
١٢- جدا سانگيڙن ڪان - جيئڻ ٻائين ٿس بيڪار
١٣- ٻروس اهڙي ٻاز - ڪانئي عمر ٻيڪن ٻؤر ۾

ٽون ٻنهنجو فرض نڀاءِ - ڏس نه ڏاها ڏيهه ڪي
ٻرن سان ٻهچڻ جي - ڪا حاجت ٻيٽي ناهه
ڦاسي وڳر وروڻهن ۾ - نه ٻروس وٽل وڃاءِ
ڪا اهڙي ڪرت ڪماءِ - جا ساڻ هاڻي سنسار مان

٨- پيڻ نہ مذهب مشهور - ساڳيو رت روح سماء
٩- مرڻ بعد منزل لئي - پنهنجي پنهنجي جاء
١٠- ڪن پروس ساڙي باهہ - ڪي پور رکيا وچن پٽن ۾

مور ۾ سچڻ ستاء - مظلوم ڏکي - مسڪينن کي
جهت پٽ آنهون انهن جون - شاهنشاهہ اگهاء
سخت سزائون ڏئي لئي - پدا رب رکياءَ
اهڙن عجيبن سان - ناهي پهچڻ جاء
سو پروس لٽ پچناء - کوهي سنگ ساڻ جي

١- آهيان قاتل اؤکيءَ راهہ - متي پار متيءَ جي
٢- سهڻل لون سڏڙو سٽي - ڏيڻ ين پانڌ پناهہ
٣- پر اَڏ ين عيبدار پيو - پويان ڪٽي پساهہ
٤- شل پروس نڪري ساهہ - ساريندي سبحان کي
(اها دعا ڪندا)

مڙيئي ٻيڙيءَ پور

پروس ٻيڙيءَ پور - مسافر ؟ مانجهي مڙئي
لوڪن لڪ پوي ڪاڻڪا - نر سالڪ سگهي پروڙ
جن پاڙو پرلو ڪونڪو - سي پولتي رهيا ڏور
سنهنجو سفر ان جو ڪٿيو - جن وحدت دل دستور

وڻ ڀاڳي

سو وڻ ڀاڳي جاڻ- صدق صداقت جنهن من وسي
ستگر، ست سنگ ساٿ تنهن - سائي سڄڻ سڃاڻ
ڀيچي در درويش جي - نت ڪن روح رهاڻ
خوش ٿي موڻ محبتي - ڪٽي دعائون ساڻ
پنهنجو ٻڌجي ماڻ - پروس آنند اندر جو

درد بنا دلدار - نه سونهين سرتين وچ
ورلو ڪو ٿر وندري - اڇي اهڙي ٻار
تنهن سگهڙ سهاڳڻ ڪئيو - جنهن سيني ساجن سار
جنهن منهن موڙيو محب ڪان - سا ڏکي ڏهاڳڻ نار
ڀائي ڀلھ هار - پروس موٽي ٿوٽي

روڪ نه ڪنهنکي آهه

١- روڪ نه ڪنهنکي آهه - مندر يا مسجد وڃي
٢- گردواري، گرجا مڙهيءَ - جائي جيءُ لڳاءِ
٣- ساڳيو سرجڻهار وسي - خلقڻهار خداءِ
٤- هر بشر هر قوم جي- جائي، سڀي وحدت جاءِ
٥- رام جپي يا رحيم جپئي- بندگي، يڪمت ڪماءِ
٦- ڪوئي هريدوار ڪاشيءَ اچي -
ڪوئي مڪي ڏانهن ڪاهه
٨- جت جنهن جيءُ چاهي وڃي- روڪ نه ڪنهنکي آهه

سار سوئي سلطان - جو لهي سار سڀني جي
سيڻي گياني جڳت ۾ - جن تياڳيو مان اپمان
آنند ماڻن اندر جو - ڌري دلبر ڌيان
هڪ جهڙا هر دربار ۾ - نرڌن ۽ ڌنوان
ڀاءُ ٻروس اهڙو گيان - ڪري سنگ ساڌن جو

ڦرق الاهي ڦير - آهه "اوڏو" ۽ "آڏو" ۾
"اوڏو" ڏک سک ۾ اچي -
وهي سڀڪا سانجهه سوير
ساءُ ڪري سڪ سان پري - سڀ سان سهٽا پير
اُت آوارو "آڏو" اچي - ٿلهو وجهي ڏڦير
عادت کان مجبور ٿئهن - متي نه اهڙي هير
ليڇ لڳاهون جن جون - تن سمجهائي ڪير
ڀاءُ نه سمجهن ڀاڻ ڪي - سدا سڏائن سير
وهم، قلوفت، ويڙ - تن ٻروس ڀرپا من ڀانهنجي

قدرت جو عجب شان

١- عجب آهي شان قدرت جو -
ڪلائي ڪن، روئاري تو
محلن ۾ ٻي دکي آهه ڪو -
ڪلڻي ٻت خوش گذاري تو
٢- لڳي تو ڪو لٽيرو ٿي - غريبن بي سهارن کي
درد وارو ڪو، ڪو دلبر - يتيمن ڏيان ڏاري تو

سي ٻٽيان نوري نُور -
سهاري ونجهه مانجهيءَ جي
(ڀڳتي) (مالڪ پريو- ايشور ستگرو)

محبت يار جي مست ٻٽايو -
رهي ياد نه ڪا ٻي پر ستي
ڪوئي ڪيئن ڪوئي ڪيئن سمجهائي -
پر مٽي نه چڙهيل من مستي
دل ۾ ڏيرو يار ٻٽايو - آهه واهه وسيل دل بستي
جانب تان دل قربان ڪندي پڻ -
جاٽج بازي شستي
پروس چم نت قدر لئي جا -
جن ماري پنهنجي هستي

جني جهڪايو جيءُ - پهچي عاشق اڳيان
مور م پسن سي پرين - لاهيون لڪون - سيءُ
اورو اورن پاڻ سين - ويڙهي لوئي ليهه
لن سرت ڏيئي سالڪ چيو - اٿ جام الاهي پيءُ
نت گهارن ٻوئي نيڻ پئي - وساري هوءَ هيءَ
لون پڻ پنهنجو تيءُ - پروس من مستي ٻاري

٣- ڪي بدنصيب بدنام ٿيا - ٻڌجي ٻي پرواهه
٤- جن پاڻو راز راهه جو - نه اڙجي منجهه اوڙاهه
٥- ٻنا من ميلاپ جي - مور نه مٽي چاهه
٦- جن پروس سڪ ساچاهه - نت پرٿا رهن پرن سان

هردم هيئن ٿيندو آهي

١- ڪڏهن ڪڏي ماٺا گود -
ڪڏهن جواني ماڻي جوان ٿي
٢- ڪڏهن اچي گهر ساهري -
چڙهي گهوڙي ٻڌجي گهوٽ
٣- ڪڏهن پهچي مري مساڻ ۾- پائي جمجي چوٽ
٤- ڪڏهن عادل عدالت جو -
ڪري عيش اَڏائي ڪوٽ
٥- آندا ونا منزل آخري- پڏي ڪانئين سوڙهو ڪوٽ
٦- عادي عبادت جا پڙ پهتا قبر ڪاٽي موت
٧- نه اچي پروس ميرو پير- پاپي، جنهن من ڪوٽ
٨- ڪاڏي مڙلي موت- پرديسين پنهنجي ڏيهه ڏي

عاشق جا ڳوڙها

ڳڙن جي ڳوڙها - عاشقن جي اکڙين مان
مورک سمجهين ڪينڪي- ٻن گيان گونگا پوڙا
ورلي پروڙيا - پروس ڪنهن سالڪ سچي

٣- سلوڻا طام کو ڪالي - ٻيو ڪروٽ بستري بدلي
سداخت ڪانہ ٻئي ٿنهن ڪا، تہ -
ڪيئن مسڪين گهاري ٿو
٤- ڪوئي بدنام بستيءَ ۾ - ڪوئي مئخاني محفل ۾
ڪوئي شان ۽ شوڪت لئہ - ڏن بيڪار هاري ٿو
٥- ڪيڏا ڀڳتي عبادت ڪن - مندر ۽ مسجد ۾
ڪوئي پنهنجيءَ ڪٽيا چپ چپ -
نت سهڻل کي ساري ٿو
٦- عجب افسانا ساڌو، سنت - عاشقن ۽ درويشن جا
آهن پرُوس اڄ امر ٿيا - جني کي جڳ سنڀاري ٿو

جن تياڳي شرڌا چاهہ - من ٻري نفرت ۽ نندا
وانجهيا رهن ورُونهن ڪان - ٻن هرجن همراهہ
مٺهن موڙي سنگر، ساڻ ڪان -
اڙجن منجهہ اوڙاهہ
نہ ماڻن من مشاهدو - اي نور ڏٺيا ئي واهہ
ڪوهي عيشن الجهي - رحمت ٻري راهہ
سي بدا پاند پناهہ - ڪيئن پرُوس ڏٺجن پانهنجا !!

پريت جي راهہ

١- اوکي اٻتي راهہ - عاشق ۽ الفت جي
٢- ڪي منڍ ۾ ڪٽجي موئيا -
ڪري ڪوڙو ڏيک اٿاهہ

آتم جوت

آتم جوت ٻري - اکنڊ امر چيتن جيوَ ۾ -
وڻ ڀاڳي درشن ڪري - نيڻن نيهن ڀري
شرڌا، ڀڳتي جنهن من وسي -
اُن اِن لڌهن ڪانهه سري
ڪانيا وڪار تن جا - ستگر مهر ڪري
وهو ڀروس تار تري - ڀوَ ساگر، ڀڳتي ناوَ لي

دکهه ڏيندڙ پنج ساٿي

عجب پنج ساٿي - آٺي اُڙائن اوڙاهه ۾
ڪام، ڪروڌ، لوڀ، موهه - اهنڪار اندر ڦاسي
ٻاڙو ٻولن سڀن سان - دُر ڀاڳي دُرواسي
موڙڪ نر، نرواسي - رهن اُلجهيل هر حالت ۾

سکهه ڏيندڙ پنج سهڻا ساٿي

ڀر هي پنج من پانهنجي - ته سڌهين ابناسي
ڌيرج، دَيا، ڀڳتي، ڌرم - شيوا، ابلاشي
ماڻن رچي روح جي - ڪٽي ڪرم ڦاسي
ڀروس سي پياسي- چاهه، چنتا ميٽي صاف ٿيا

وَلها سدائين وهو ۔ وحدت سنديءَ وات ۾
سختيون، سوُر، صبر سان- شڪر ڪري سهڻل سهه

١- سهڻي کان اڳ ۾ سار - سهڻل سرجڻهار کي
٢- سهڻيان جي سار بنا - ٿئي ڪاڏي هار
٣- هڪ ڏينهن اچانڪ اچڻي - آهه انوکي نند ناز
٤- مور م سمجهن سي ٻارين - اهنڪار جني آڌار
٥- منزل محفل عاشقي - نہ ماڻن گنهگار
٦- ٻڌي عهد اقرار - پرووس هلن پاڻهجي

انساني زندگي

١- جنم پائي سنسار - آئين بندا ٻن پيرن سان
٢- ٻرڻجي پائي ونـي - پير ٿيا ٻـو چار
٣- گهليئي اٿ جيان وجهي - نڪ ۾ نار مهار
٤- سٽت جـاڻو پنڙو - ٿيئہ ڇهن پيرن آڌار
٥- مٺو مارين مڪ جيان - ڪٽين پيو ڪاپار
٦- آنده وري نمهن نديڙي - سندر گهر سينگار
٧- ڪل ڪيئہ ملائي پير اٿ - ڪور ٻڙڙي جيان ڪرتار
٨- ڦاسي رهئين ڦتڪندو - منجهہ پنهنجي اُٽيل جار
٩- ايڏن عذابن ۾ ٻہ ٿو - نہ سار ٻئہ سڀ جڻهار
١٠- بس پرووس اهڙي پار - انت آندي ٿو پاڻهجي

نهائين ۾ کي هردم ناز - آهہ پرووس پنهنجي نينهن ٿي
ٻاهر ٻاقي ڪينڪي - اندر آڳ دراز
هن عاشقاڻي آتش جو - ڪنهن ورلي پاتو راز
جن ساٿي سڪ، سوز، نياز - سي وڃن وحدت وات ۾

۴- ڪين ٻڇي ڪو هِن ڪان - پير، فقير، سلطان
۵- جتان آيا جائيون ڇڏي - وريا واپس ان اِسمان
۶- واڇي لڳ ڪرمن وهيون - ڪيو جوڻ سندو فرمان
۷- ڪري پاس اهو امتحان -
ڪو مشڪل ڀروس مڪت ٿيو

سوپارو اڱڻ

۱- سو اڱڻ سوپارو - جت آدر، اڄ وچ ساڌ جي
۲- ڪٽنمب اهڙي اڱڻ جو - نت نرمل نيڻهن وارو
۳- هر ڀڳتيءَ گهر هاج ۾ - تن انگهي ڏينهن سارو
۴- پر رهي ستگر مهر سان - تن پريمن پنڌارو
۵- ڪائي خوش ٿي نڪري - نت اٿي وڄارو
۶- ٻن وڪار جڳه ۾ ڪٿي - جيون تن نيارو
۷- ساڌ سيوا سمسنگ سدا - سمجهن سهارو
۸- واهي ڦڳر ڀڳتي ناو ۾ - ٽريو ڀوساگر سارو
۹- پالو مڪتي - ڪائي ڀروس ڪرمن جون ڪڙيون

وحدت قرب ڪٽا - سڪ وارن لوچي لڌا
ورلي ڪنهن ورٿي مليا - ٿورا ڪني گهٽا
چمڪي هر جي چاهه جي - تن مستڪ مڌجهه مٽيان
وڏ ڀاڳڻ سا مائڙي - جن اهڙا جڻيو جٽيان
ڪي ڀروس ڳاڻ ڳٽيان - ساڪ اهڙا سنسار ۾

عادل سان عدالت ۾ - ناهي ٻيڻ پهه
ٻوءِ پروس راضي رهه - سدا رهبر رازي

هيڏو ٽيڙو حال - ٻيري ۾ پروس جو
جوت گهٽي اکڙين سنديءَ - نه ٻڌي سگهن ڪن ڳالهه
ڪمر ٻه ڪٻڙي ٿي چڪي - ٻير نه چلن چال
مڙني اڱاسن انگن ملي - ڪيڙو جيڻ جنجال
نڪمون قتل قل جيان - ٻيل گهر ۾ پائمال
پروس ڏٺن ڏهال - شل ڪاٽي ڪرمن جون ڪڙيون

نڪي ڏونگر ڏور - نه ڏي ڪا تسيا تن کي
نيڻ نمائي نوڙڪلو - گهر ويهي سمرڻي سور
ميٽي مذهب مت متيون -
هڪ جانب سان جيءُ جوڙ
ڪيڏيون ڪوهيڙ قرب ٻن - ٻوڙل رانيون ٻور
مور نه ملي تن کي - جني سيني سوڙهه
نت نگري نند اگهور - ٻيٺي پروس تو ٻيڇو ڪري

آخري منزل

١- ڪي پهتا قبرستان - ڪي خاڪ ٿيا جلي مساڻ ۾
٢- ڪن ڇت تي ڪاڻن پڪيڙا، ٻار، ٻڌي، ڏنوان
٣- ساڌ، سنياسي انت ۾ - پائن جل سماڌي مان

غم ڪا ڪر نه غرور - رک جهڪيل سدا جي ۽ پانهنجو
بڌا قرب، مندر توڙي - مسجد ملي نه مور
ڀيٽي عاشق اڳيان - سک وحدت جو دستور
دلبر لئه دل ۾ جني - درد ڀريو ڀرپور
ملڻ لئه محبوب کي - ڪيڙا ساٿي سور
پروس نوري نور - هوء سي پسن پاڻ ۾

ڪرم

١- ساڌو سنياسي - ڪين اڳهامن ڪرم بنا
٢- عاقل عادل هير پڙ - محلاتن واسي
٣- پيٽن مندر مسجدون - تيرت هج ڪاشي
٤- جڏهن اچي مت اندر جي - پوء جاڳي جگياسي
٥- پائي انهد جام سو - نوري نرواسي
٦- سواس سواس سڦلو ڪيو - ساڌ نا سان سواسي
٧- ڪرتار ڪٽي تيرت تن جي - ڪرم سندي ڦاسي
٨- سرها رهن سنسار ۾ - ميٽي من جي اُداسي
٩- الک ابناسي - پروس پائي پاڻ ۾

پرڏيهي ويچارا

١- پرڏيهي ويچارا - وريا پنهنجي ڏيهه ڏي
٢- اُوجهڙ اَڪيلا ويا - ڇڏي پنهنجا پيارا
٣- ساري اسباب ڪرمن سندا - ويا ساڻ کڻي سارا
٤- وريا اهڙي واٽ تان - جي اچي نه ڏال ڇارا

مانجهي جاڻن منجهه - پنڌ ۾ پيڙيءَ ٻُوڙ جـو

(ستگر) (منزل)

سوئي هاڪاري ستگرو- همت ڪري واهر ونجهه

چڙهن وڻجارا وڻج پري- ڪرمن جو پيڙيءَ منجهه

هلندي رهي هر حال ۾ - هردم صبح سنجهه

طوفان توڙي برساتيون - آنڌيون ڪن نه اهنج

ڪاٽي سفر سهنج - پروس مڙئي پار پيا

واحد وحدت ۾ خودي - نه سيني ڌڪ سماءِ

پيرُ نه اڳي پاءِ - جت پروس ياد نه يار جي

صدق صداقت الفت جنهن دل -

سا دل هردم سائي - قسم خدائي

پروس پائي پرين پاڻ ۾ -

ڪن روح رهاڻ سدائي - قسم خدائي

١- تن جا پلا پاڳ - جي محڪم پڪتي راهه ۾

٢- ڪي آيا ڪيڏا اڇڻا - ڪي اچي موٽيا ماڳ

٣- مُور نه منجهن سي پرين - جن واحد همت واڳ

٤- سهاري ست سنگ جي تيو - تن جو اعليٰ تاب

٥- پهتا سي پروس چوي- ساڻ کڻي سفر اسباب

٦- سيئي مورک تيا ڪلڪ هاب - بنا سار سبحان جي

چپ چپ سهٽل سار - ظاهر نه ڪر زبان سان
گهاٽ گهٽيون گهم ڪهڪي - گهر انهنجي ۾ گهار
سي جيڏري مٿل جهان ۾ - جن جو جانب يار
جن ڏني پٺ ٻڙن کي - سي ڪيئن ڪن ديدار
ٻروس ڀالي سوپ تن - جن ساٿي سرجڻهار
نڙي منجهه نهار نه پسين ٻوڙل پاڻ ۾

ڪي ڪوڻن پڪتي بندگي - ڪي وحدت عبادت
ڪن پنڌ پنڌڙو مندر مڙهيءَ ڏي -
ڪن مسجد لئه محبت
جن طمعائون ترڪ ڪيون - بغض ۽ بغاوت
صاف ڪري سيدو ڀري - اُت سهٽل صداقت
سي مور نه موٽن پوئتي - جي عادي هن عادت
پائن رحمت ۽ راحت - نت ٻروس سي پانڌيڙا

١- او ابا اوري آءُ نه ڳالهه ٻڌايائن ڳجهه جي
٢- ڪڍي غيرت قلب مان - اُت صافي سچ سماءُ
٣- محب الاهين دائمي - محبت مچ مچاءُ
٤- عاشق اهڙيءَ ۾ آگ ۾ - پوپٽ جيان پاڻ پچاءُ
٥- لاهي لوڪ نقاب لڄ - نينهن ٻري جسم نچاءُ
٦- اهڙي رنگ روح رچاءُ - ته ٻروس سڏبين پانهنجو

٥- اُت ڦٽي عدالت ۾ رهيا سر جهڪائي سارا
٦- فتوائون ٻڌندا رهيا - ڏين حاڪم هاڪارا
٧- چٽڪ نه ڪا ٻولي سگهن - اُت شاهي ڏوهارا
٨- ڀائي پروس اشارا - موٽيا ماڻ جوڙ ڪرمن سندي

عادل - عدل - عدالت

١- عدل ڪري هر ٻار - عادل عدالت ۾
٢- ٻڌي گهڻو ٻن ڪنن سان - دائيءَ مدعيءَ گفتار
٣- ورجهائي ٽورو هڪ وات مان - ڪري سوچ ويچار
٤- نياءُ ڪري ٻن رياءَ جي - ڀائي عقل آڌار
٥- هر جو هر حالت ۾ - ساٿ ڀائي سردار
٦- نياءِ سنگهاسن تي نياءِ ٻڌا -
ڪانه سوچي ڪا ٻي ڪار
٨- رک ٻؤ ڀڳوان جو - اُهه عاقل ڪري آچار
٨- پروس اهڙي ڀار - ڀيو فرض نباهي ڀانهنجو

ٻيهودي ٻڪ ٻڪ - ڪر نه عجيبن اڳيان
چڙيو ڪوئيندءِ چڱا - جاڻج اهڙي ڀڪ
نه موڙها ڦهڙن ماڳ تي - ٻڌا ساڙ ۽ سڪ
ٽدي ڀاٽو ڪينڪي - جن جهاڳيا اُفق شفق
ڀر ٻروس سالڪ - ويا ڪٽي سوڌي ڳجهه ڳوهه ۾

ساڌو سنت، سنگر ۽ گيانوان مهان پُرش لوڪ ۽ مندرن
۾ اِشٽ ديو جو درشن ڪرائن، ان وقت پڻ جا آلمڪ
شانتي لنهنجيءَ دل کي سڪُون ٿو ملي، سائي سچي
راحت آهي- هاڻي ڏس، لنهنجو مک (واٽ)- جنهن
مهل تون هڪ منو ٿي هري ڀڄن ٿو ڳائين، نام جو
سمرڻ ٿو ڪرين، يا ڪنهن مسڪين، دين، اناٿ،
اپوجهه، الٿيءَ ۽ بيمار سان، قرب ڀريا مٺا ٻول ٻولي
کين دلداري ٿو ڏين، اهڙو ورتاءُ توکي اونچي راحت
ٿو بخشي- سائيءَ ريت ڏس، جڏهن لنهنجا هٿ
جڏهن ڪنهن دين، مسڪين، اناٿ، فقير، درويش
ساڌو سنت جي شيوا گڏ ڀتا شڪت دان ٿو ڏين يا
سهائتا ٿو ڪرين، جي به موت ۾ اهڙن شخص ڪرمن
لاءِ، تو لاءِ دعا جا ٻول لڳائي ٿا ڇڏن، جا پڻ توکي
بي پناهه راحت ٿي بخشي- ادل هاڻ اچ پنهنجن پيرن
تي، جن تي مٿين سڀني انگن جو مدار آهي، جيئن
توکي وٽي هلي انهن مٿين هستين سان ملائي راحت
ٿا ڏيارن، تن کي ٿي راحت جي جز سمجهڻ گهرجي.
ليڪن ادل ساڳئي وقت اهو به نه وساريندا- جيڪو
سچڻ انهن ٿي انگ جو در اپيوگ ٿو ڪري نه اٽي
دک پائي نرڪ جو اڌڪاري ٿو بڻجي.

— ٻروس

مها منتر سک سواسي- هري اوم تت ست سندو
جني هنڊايو جيءَ ۾ - الک ابناسي
سدا ڌيائن ڌلين ۾ - سنساري، سنياسي
مکتي ماڻي جو جپي - لوري نرواسي
نيمي ٻياسي - نت پروس سانئين ۽ ساهه سيوڙ

دل جي سچي راحت

او ادا انسان، تون ڪڏهن ٻهاڙن تي، ڪڏهن ٻيڙن ٽڙن تي - ڪڏهن جهنگلن ۽ غفائن ۾ ٽڪليفون، ٽسپا ۽ خرچ ٿو ڪرين، پنهنجيءَ دل کي راحت ڏيڻ جي خيال کان - پر مثل، اها رحمت ڀري راحت ته سهڄ ٽنهنجي شرير جي انگ ۾ سمائي پڏي آهي - رڳو انکي ٽٽولي ڏس - جڏهن تون پنهنجو مستڪ ماتا پتا، ساڌو سنت، ستگر يا گياني بزرگ جي پوتر قدمن ۾ شرڌا سان جهڪائي ٿو، تڏهين موت ۾ انهن جي مک مان ٿو لاءِ انمول آسيس ٿي نڪري جا ٽنهنجيءَ دل کي راحت ٿي بخشي - اچ وري ڪئن لي - جي گردواري - ست سنگ، ڪٿا ڪيرتن، ساڌو سنت جا انمول سکيا لائق وچن ٻڌڻ سان، ۽ ڪڏهن گائڪ يا گائڪا جي مڌر سر ۾ رچنائون ٻڌڻ سان، ٽنهنجيءَ دل کي آنند ٿو اچي ۽ تون جهومي رهيو آهين- جا ۾ هڪ عجيب راحت جو روپ آهي - ڏس ٽنهنجا انمول نيتر (اکيون) جي ٻه ٽوکي ڪڏهن درويش،

اڄ جي زماني ۾

جني نہ تنهنجي سار - تون ٻي سار نہ تن کي
ٻي دردين لئہ دل ۾ - درد نہ ڪر تون ڏار
بيوفا ٻندن سندي - آهہ اهائي ڪار
محبت نہ ڄاڻيج مور هين - اُن ۾ پنهنجي هار
نہ ڀروس ڪر تن پيار -
جن ڪانئيون ڪڙيون قرب جون

انسان

نرگڻ در ٻل دين دکي - آءَ ابوجهہ آهيان
چڱي در درويش جو - ڪٿي ٻيو ڪاهيان
اڄهو نڪو ٿم آسرو - ٻيو ٻڌري پٽ گهاريان
ٻنا نينهن نبيڻن مان - آب اجهل هاريان
منٽيءَ پنوڙي پاڻ کي - ٻيو ٻل ٻل سينگاريان
ٻر ڀروس نا ساريان - وحدت، وندر، ويڙڙي

شاهي گنهگار

شاهي گنهگار - نت لڪل گهارن گهرن ۾
ڪو عاشق ڪوٺي انهن کي - ڪي فقير تن ٻار
رهن رهٽيءَ ٻانهنجيءَ - گنهنجي ڪن نہ ٻچار
نت سبڌي رهين سار - ڀروس ٻنهنجي ٻرن جي

هڪ حقيقت

۱- دل ڏکڻ بيدرد کي - بلڪل ٺندا بيڪار آهه
ڪوٺ ان ڪنهن وٽ وڃڻ ائڻ- اي ادا بيڪار آهه
۲- الفت، آدر ۽ وفائي- ناهه پريل جنهن قلب ۾
تنهن ٻڌائڻ يار پڻ - سهڻل سدا بيڪار آهه
۳- آهه امير پر دل ننڍي نہ ملي جهلي مسڪين سان
رازي دل ان جي اڳيان- ظاهر ڪرڻ بيڪار آهه
۴- سڏ نہ ڏئي سڏ ۾ بدو -
ساٿي نہ ٿئي ڏک ۽ سوز ۾
جاڻ ان انسان جو - جڳ ۾ جيئڻ بيڪار آهه
۵- ساڻ نا بن ساڻ ٻڌجي - ٺلڪ سان ٿن کي سڄي
اهڙي اڪيانيءَ اڳيان- سڄدو ڪرڻ بيڪار آهه
۶- عالم علم وارو. اگر الجهيل رهي اهنڪار ۾
تنهن سڏڻ سرمور ساهتڪار، حد بيڪار آهه
۷- (پر) جو سڄڻ خود تو وٽ کهي -
اچي ساٿ ڏئي هر حال ۾
پيار جو پتلو سو پروس- نا ڪڏهن بيڪار آهه

سور ڳهہ سمايل آهه - عاشقن جي اڱڻ ۾
دعا درويشن جي وڃي - کهي پروس پاه
اگهامڻي نہ لڙ ڪهيڪڙو- نہ تہ پيو اڪيان نار وهاءِ
ڪا اهڙي ڪرت ڪماءِ - جا پوي قبول پرن کي

اهڙي نيتيءَ سان ڏک سک پيو سهي هر ڪو سدا
غم خوشي ان ۾ سمايل ڄاڻ تون عاقل ادا
٥- برهمڻ، ٽلڪ اُپٿو ڪٽي ڀيڄي جڏهن يڄمان گهر
سوارٿ شراڌ، شادي چٽي نت رهي امير غريب در
ڪنهن وٽان پاٽي پري ۽ ڪنهن هنڌان مٺ پر ادا
ڄاڻ هن حالت ۾ اُن لئه - هڪ خوشي ۽ بيو غم ادا
٦- ان طرح هر بشر پيو پروس گذاري زندگي
ڪو ڪري ڪوڙا ڪرم ۽ ڪو ڪري نت بندگي
ڄاڻ اها هڪ جي خوشي ۽ غم ٻئي جو اي ادا
نيتي اهـا جاري آيامن، اڄ ٻه رهندي سدا

ساڌو جن سبحان - سالڪن جي سعاٻي ۾
لني جيءَ جهان جي- پوءِ ڪاڻ رهي ڪل ڪانه
اُلفت عبادت جا پڙهي ڪل پاس ڪيا امتحان
پروس اهي انسان - انت ماڻن مـن مشاهدو

هڪ انوکو گيان

شڪتيوان پرڀوءَ، آد ڪان ئي پنهنجا عيوضي مقرر ڪري رکيا آهن جي نيم انوسار پنهنجو فرض پاليندا آيا آهن ۽ انت تائين پاليندا رهندا. سرشٽي ٻـر ۾ منشيه شرير روپـي سلطنت لاءِ، مـن روپي عيوضي (حاڪم) مقرر ڪيل آهي ۽ شرير جا انگم

غم خوشي

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلا

غم خوشي آهن پريل هر دنياداريءَ ۾ ادا
هر بشر ٻالڪ ٻيو آهه مبتلا انَ ۾ سدا

۱- ڏس ڪٿي ڪوئي شاهه واپاري وڏو وڻجارو آهه
هڻ هڻ ڪندي ڏينهن ٿو گذاري
پيٽ ڪڄ پائي نه پاءِ
ڪڏهن سؤدي مان ڪڄ ڪمائي
ڪڏهن ۾ ڪڄ کوهي ادا
ڌيان ڪر غم ۽ خوشي هٿ پئي سمايل آهه ادا

۲- اچي وري ديول مندر- مسجد گردواري ۾ ته ڏس
دان ڪن داني الاهي- مشڪندي ڀري من هرس
آش ڪن ڪن جي پڄي، ٿئي ڪانه پوري ڪن ادا
غم خوشيءَ جو واس لهڻ - جاڳج اٿي هردم ادا

۳- آهه علحدو شان وڪيلن ۽ ججن جو ڪورٽ ۾
پيڙ نت دائيءَ موٽيءَ، ڪوڙن سچن جي ڪورٽ ۾
ڪي ڪٿي کلندا رهن، ڪي روئن هارائي ادا
غم خوشي پهچن اتي - حالت پٽاندر اي ادا

۴- ڪي ڇپن رام دان ڪن ڏئي ڏکاري ڏيهه ڪي
ڪي پليل جهر جهنگ جهاڳن -
ڪشٽ ڏئي ڏيهه ڪي

اسين درد وارا درد ۾ گذاريو
وسارڻ بيدردي - ٻين کي ساريون
اچي ڪوٺ واهه واهه - ويندي ٿي واجهايون
ٻنهنجيءَ پُر ۾ پروس سدا شاد آهيون

پروس ليسين روءُ - جيسين آب اکين ۾
لڙڪن جي لهرن سان - عيب الاهي ڌوءُ
ويل وڃائي هٿن مان - ڪوڙا ڪندين ڪوهه
جيسند ساهه سرير ۾ - رهه سارئند سوءِ
اکيو ڪرمن لوهه - پڙي هر حالت ۾

سڪ درد ديا ۽ ساءُ - سمائل جڏهن سينيءَ ۾
پروس جاڳج سي پرين - مسڪينن جا يار
نه ڏسن عيب اوڳڻيون - ڪنهنجو سي قربدار
سدا باغ بهار - رهن ٻنهنجيءَ پُر ۾

١- مورک من ڏس- ڪنهنجي تن ۾ ڇا ڇا آهه سمايو
٢- هڏ، رت روڳ، ۽ ماس ٿي
سندر ٿيهه چمڙي قدرت چاڙهيو
٣- سهڻا وستر زيور پائي- تو تنهن تن کي خوب سجايو
٤- پاپي ٽڻجي کوٽ ڪرمن ۾ تو پاڻ لڪايو

(عضوا) سڀ سندس رعيت (پرجا) سمان آهن، جي راس ڏينهن، مـن روحي حاڪم جي حڪم جـي پيروي ڪندا ٿا رهن.

جو بہ انگ روحي ڪرمچاري، اگر ڪنهن بہ قسم جي حڪم جي (انحرافي) پيروي ڪرڻ کان آناڪاني ٿو ڪري، تہ مَن روحي حاڪم، ان انگ روحي ڪرمچاريءَ کي ٺيڪ ٿو ڪري، جيئن اهو انگ روحي ڪرمچاري، وري بہ پنهنجي فرض پالڻ ۾ لڳي ٿو وڃي. اهو رشتو ۽ نيم سرشٽي پر ۾، جمڻ کان وٺي مرڻ گهڙيءَ تائين باقاعدي، حفاظت سان هلندو آيو آهي ۽ هلندو ٿي رهندو.

(پائي جنم جڳت ۾ - تو ڪرم بہ آندا ساڻ
دک سک ان حساب سان - پائين تو پڪ جاڻ
پورا ٿيا پل ساهہ جا - جڏهن وٺي ڪل ڇڪتاڻ
ڪري ڪرم قـل ساڻ - پروس موٽين پوئتي)

جني وهائي رات ساريندي سڄڻان کي
هنيون ڏيئي حبيب کي تون علحدي لات
نہ رکن سانگ سرير جو - نہ ئي ڪا طلب ذات
رهي اهڙن ڪاڻ - نت صدق صداقت سانئي
تن واهـون پيون واهيات - بنا حقائت حق هي

۱۱- ڇوٽون ٻيل وڇوڙي ورهين کان- ڪويتا اُن آڌار
۱۲- سهاري سائين جي - ٻيو ڳهاري گهر ٻيڪار
۱۳- رازي رڙا ٿي رهن - جا جوڙي ڪرتار
۱۴- ملڻ مشڪل پر خطن ۾ - پيا اورڻ اورن يار
۱۵- آهه تني کي آسرو - شل نُوڙي نرهنڪار
۱۶- ملائي هڪوار - پروس وڇڙيل وڳر کي

۱- ساهتيڪار اديب لکميچند روپچنداڻي دهلي (سرڳواسي)
۲- قائديدان عاقل ۽ اديب ديوان موتيلعل ايل- ٻناڻي (رٽائرڊ سيشن جج) آمريڪا
۳- عام جي خدمت ڪندڙ ڊاڪٽر چرنداس گرسهاڻي بمبئي
۴- پنجن سالن کان پوءِ بستري داخل - فتحچند شرما ”پروس“ شاعر ۽ اديب - ڪلڪتو

ڇڏ مان مان

تون تون ڇڏي سڄڻ سار- مان مان ميٽي من مان
بغض پرهل دل صاف ڪر - اُلفت اُت وهار
غيرت، غرور، غفلت ڇڏي - گولن جيان گذار
پسڻ ڪاڻ پرن کي - اندرين اکڙين نهار
سوز سناخت سڪ سڄڻ - هردم هردي ڌار
پروس اهڙي پار - ماڻج راحت رُوح جي

٥- اهڙي ڪمايل ڪوڙي ڪچ تي -
آهه ڀانور ڪرڻ اجايو
٦- وڏ ڀاڳي انسان اهو جنهن ساڌ سنت سنگ اپنايو
٧- ستگر گيان ڏنئي، تنهن مورک- موهه اگيان مٽايو
٨- تياڳي سک سنسار جا جوڙا -
نام سان نينهن لڳايو
٩- نرمل ٿي تس چنت رهي -
سرتيءَ سان سواس ملايو
١٠- پروس پوءِ ان پانڌ ٻڙي جو -
جاڻ مانش جنم سجايو

چئن يارن جو مختصر بيان

١- وڻ وڻ جون ڪاٺيون چار- سڄڻ هن سنسار ۾
٢- ٻيا ملڻ، ڏسڻ جي ٻٽيان- هڪ ٻئي جا سهڻا يار
٣- ڪو عملدار، ڊاڪٽر ڪوي- ڪو سهڻو ساهتڪار
٤- ساٿي هن سنگم جا - پائن سڀ جو پيار
٥- هڪ ساهتڪار سڏڙو ٻڌي -
وڃي پهتو سچ کنڊ دوار
٦- ڪيڏا ڪتاب ويو لکي - ڪري قائم يادگار
٧- ٻئي عاقل وسائي آمريڪا - ستن سمنڊن پار
٨- قاعدي دان اديب سو - نبر هووَ ٺهار
٩- ٽيون خدمت ڪري عام جي- ڊاڪٽر خدمتگار
١٠- نهٺو نماڻو سڄڻ سو - دربلن جو دلدار

جيون جو آڌار آهه اکنڊ امر جوت آتما
جڳي اننت اندر ۾ - سڀني جي روپ ساڪار
ويد مني پڙهو يا ڪري - تنهن مهما اپرم اپار
ساڌو، سنت سڀني تنهين - گيان سارو ڀنڊار
آنند ماڻن اندر جو - پاڻي ساڃي نرمل ڌار
ڀروس اُن آڌار - پيو چري چرخو جڳت جو

ڪاهه مسافر ڪاهه - جاڻ وهڻ ويري وات ۾
هلندو رهه دڳ ۾ هيڪلو - نه ويهي ويل وڃاءِ
ڀروس هردم پاڻ ۾ - سڪ ۽ سوز سماءِ
پاليندين راحت رُوح جي - جنهنجو جوڙ نه آهه
جهلي هٿ هاديءَ جو - قربڻون قدر وڌاءِ
سولي سائي هيڪڙو - منزل مقصد پڄاءِ
ڀڄي ڀرن اڳيان، جهڪي - نيڻئون نير وهاءِ
ٻڌي هٿ ٻانهون ٻئي - عيب ٻڌاوُن بخشاءِ
ٻر معافي پاءِ نه پاءِ - آهه اختيار ڪل عادل کي

ساڌو، سنت ۽ سانت

١- ساڌو سنت فقير ۽ عاشق - مسجد، مندر پوڄاري
٢- رٽن رام رحيم نت من ۾ - رکي سانت سان ياري
٣- هر ٻندي سان ٻولن ٻولي - سوز، ادب، سڪ وارِي
٤- هندو مسلم سک عيسائي - پاڙ ٻيدو نر ناري

ٻيو ڪو ٻهه ڀڄاءُ

١- ٻيو ڪو ٻهه ڀڄاءُ - ڇڏ خودي خوام خيال ڳي
٢- مڃ هدايت هاديءَ سندي - پنهنجي هڏ نه هلاءِ
٣- ڏيارڻي جو ڏيهه ڏٺي - خوش ٿـي ٻلهه ٻاءِ
٤- قدرت جي قانون جو - عدل علحدو آهه
٥- سمجهي ان کي سالڪن - آهه ڏني پنهنجي راءِ
٦- ٻرن ساڻ ٻڇڻ جي - او ابا پيٽي ناهه
٧- جيسين جرئت جان ۾ - ٻيو ڦر ٻڌون ٽيسين ڪاهه
٨- ٻروس اهڙي آهه - ريت حقيقي راهه جي

آهن منهنجا حال - ساريل نمت سهڻل ڪي
هوندي هڏ تي هيڪلو - ٻيو سارين دين ديال
ٽنها پنهنجا ڀاڻ سان - ٻيو اوريان اندر ماٺ حال
هاڻي ڀروس ڪي ڪر ڀانهنجو ٽون -
سنت نوري نهال
ٻيو ڀايان جيئڻ مهال - ٻر آڏين ٻرديس ۾

قرب وارن کان وڃي ونب - درد الفت جي دوا
بيدرد سان دل لڳائڻ - درد وارن نـاهه روا
عاشقن جو شان هردم - آهه ٽڙڦڻ عشق ۾
جاڻ ڀروس مرض هيءُ - آهي اصل کان لا دوا

جوڙو جڳ ۾ ڇا مان ڇا ٿون -
ڏاڍڻا دل ۾ سا ڌار ادا

۳- شانتيءَ سان چپ چاپ وهي ٻڌ
وچن ساڻ ڇا ست سنگ ۾ شڌ
ڪر سيساري ڪار ڀلي ٻر -
ڪين لپاڳي هيءَ ڪار ادا

۴- ويساهه ڌري من ۾ وڏهارا -
اوت الک جي ٻڪڙج ٻيارا
لپاڳي جوتا جڳت پسارا -
هر مورت من ۾ وهار ادا

۵- ٻروس ٻهچ ٿون ته امت ڪاهي -
ساڌ سنگت - ست سنگ جت آهي
انمول اوسر اهڙو ٻيو ناهي- مور نه اُن کي ٽار ادا

هر سمرڻ نه وسار ادا

هيٺيون حالتون انسان کي راحت بخشينديون آهن- ستي صحت. سلڪشڻي استري - سچا سنتان - گهرو ايڪتا - شب ڪرم، (جنهنم ايمانداري ، ديا ، ڌرم ، ڌيرج ۽ معاف ڪرڻ ته اچي ٿا وڃن) ۽ ٻهار جي موسوم (رت).

هيٺيون حالتون دکدائڪ آهن ۽ جيون گهٽائينديون آهن -

٥- کھي اچڻ جي ٽن جي درڙي- اوچ نيچ ھڪواري
٦- ھر ڪنھنکي ھڪ جھڙو نظري- ٻڌليون ڏين دلداري
٧- رھن سدائين راھ، سچيءَ ٽي- گھر پنھنجي ۾ گھاري
٨- نہ ڪين ٻکون ٽڪي جھر جھنگ جھاڳن -
ڪولي ڪڙڪي من واڙي
٩- نينھن پري نبھڻ ۾ سي اُت - مورت پسن موچاري
١٠- ٻروس پڻ تون پوُج ٽنھن ٻر اٿم- اٺجي پاڪ پوجاري
١١- سٽ سنگ، پڳتيءَ نام ڪري ھٿ -
چڙھ ساري ٿمر وياري
١٢- سؤنھي چنڊ سامان سچي اُت - ستگر ملاح آڌاري
١٣- الم پرش سو آرام سان ٽوڪي- پار ڪندو ڪرپاڌاري
١٤- ڪات وڪار ڪري شڌ من اُت -
جوت جڳاءِ گيان واري
١٥- پسنديں پوءِ ان اوجل من ۾- مورت ھڪ ھٽڪاري
١٦- اھڙي انمول ساڌ ٽسان ٻروس وار وار ٻلھاري

١- چپ، مانت، سانت ۽ صبر کي سياڻا -
ساڳي نظر نھار ادا
ماڻن سي نت اندر جو آنند -
جن سمجھيو ھن جو سار ادا
٢- ڪن نہ ڪڏھن سي بيڪاري ٻاليون -
ٽون سدا سنتوشي لاليون

٥- گهٽ سمجهڻ ڪڏهن جيوَ کي -
آهه قدرت جو ايمان
٦- جن پروس ڌرڻو هيءُ ڌيان -
نت رهن سکي هن سنسار ۾

نت سهٽل ڏلي ساري- رازق روزي ڏيهه کي
الاري بکيو پلي - پر ڪارڻي سمهاري
پير فقير ، امير سڀ - ساڳيا تنهن دواري
سي پروس رهيا پوئتي - جي وهٺا وساري
جن ساريو گهر گهاري - تن سهجي پاتو پاڻ ۾

پلي ٻري جي رات - ڪٿجي هر حالت ۾
ڪن جي روئندي رڙندي- ڪن جي ٻنا فقرات
ڪن گذري سار سبحان ۾- ڪن ٻي ڪا اوقات
ٻر هر ڪنهنکي تات- آهه پروس لڳل پانهنجي

سدا تنهنکي سار - جو لهي سار سنسار جي
رهه راهي صداقت راهه ۾- نه هيڏي هوڏي نهار
جن وساريو قسي وروئهن ۾- جاڻ تني جي هار
پروس اهڙي پار - نه پهچن منزل موُر هين

قرض - ڪروڌ - وير - بيماري - جدائي - غريبي - آپس جي ڦوٽ - بک - بيروزگاري - غم - دشمن - چنتا ۽ ڪلڪشٽي نار ۽ سنتان ۔

فرق نہ جن ڄاتو - ستگر، ساڌ، ڀڳوان ۾
تني اهڙي گيان سان - انحد پد پاتو
اکنڊ جيءَ ۾ جوت - تنهن سالڪ سڃاتو
موڙي منهن سنسار کان - نام ڳنڍيو ناتو
لٿ رهي رنگ راتو - پروس اهڙي پريت ڪر

جي سهڻل مڪا سوُر - سي ڄاڻ سوغاتُون سڪ جون
سانڍي رکج ساهہ سيئون - رهندي ويجهو ڏور
ڪوري ڪڍج قلب مان - غفلت، غير، غرور
درد دٻائڻ دل ۾ - آهہ عاشقن جو دستور
ٿين پروس ڇڄي چوُر -
نہ پہ دانهن نہ ڪن ڪا داد لا

سڀ ساڳيا اسم سمان

١- سڀ ساڳيا اسم سمان - رام، رحيم - مرشد، ستگرو
٢- سوڳي اسم مذهب ڌرم - ظاهري فرق ڄاڻ
٣- غيرت بن بندا مڙئي - ڄاڻ ساڳي جان
٤- ساڳيو رت روڳ - چمڙو هڏيون - آتما، هر انسان

انمول ٻنڌن آڌار - آهه ڀڳتي- سڱت ساڌ جي
ٽوڙي تن کي جيءَ ٻه سدا دلبر ڌار
سنسار روپي ساگر مان- ستسنگ ناوُ پار اُڪار
سنگر سنڌس ٻانڀي - ونجهه هلائي منجهڌار
ڪرمن ٿمر سماو لڳ - سولي مانجهي سار
جن سهارو ڀڳتي ونجهه جو- تن سائي سرجڻهار
ٻانڀيءَ جهت اُن ٻوُر جي - ناوُ لڳائي پار
ٻهڙي ٻستيءَ لاڦنا - تيا مڪت مرڻ اوتار
(جمڻ مرڻ کان)

پروس جا ٻارون ٻار - پرڻام تني پيارن کي

آرتي انترياميءَ جي

١- اوم جيه انترجامي - هري جيه انترجامي
دين ديال دياميه - تون جڳ جو سوامي
اوم جيه انترجامي -

٢- گوڪل نات گوورڌن ڌاري -
سيانات رگهوڪل اوتاري
ڪرپا سنڌ وجڳت هتڪاري- سرو وياپڪ سوامي
اوم جيه انترجامي -

٣- ڌرم رکشا لڳ جنم ڌرين تون -
دکين جا دک دور ڪرين تون
پتت اڌارڻ پارس تون ئي- هڪ سوُ اُت نامي
اوم جيه انترجامي -

اهم عهد

١- اهم عهد ڪري ماڻ ڳريب ۾ - جيئُ جڳت ۾ آئيو
٢- ڏسي ٻزار ڪلپل اَت سندر - موڪ من للچايو
٣- ڦاسي عيشن، موهه، ڀرمن ۾ - سارو سکن ڀلايو
٤- گيان، ڌيان، ايمان ڪوهي اُن - پنهنجو جيءُ پڇڪايو
٥- ڀڳتي راهه ڀلائي دُرجن - وشين ٻاڻ ڦسايو
٦- ڪري ڪنارو ساڌ سنگت کان - من مڪ موهه لڳايو
٧- قدم قدم، دک، دوکا کائي - پاپيءَ من پڇتايو
٨- ڪري ڪڪرم نر پڇڪي آخر - ستگر شرڻيءَ آيو
٩- دکي ڏسي تنهن دين کي - ستگر جي من رحم سمايو
١٠- ڏيئي جوت، گيان، ڀڳتيءَ جي - اندڀارو من اُجلايو
١١- ڪرپانات ڪري ات ڪرپا - پنهنجيءَ شرڻ ملايو
١٢- پروس لوهه لڳو پارس سان - تيو پاپي - سون سوايو

جيوت جا ڏينهن چار

١- جيوت جا ڏينهن چار - ساڻ آنندءَ سڀڻ سنسار ۾
٢- بالاپڻ کائي تيئين - جوانيءَ جي اختيار
٣- ڦاسي درجن سنگ ۾ - پاڻ سات وڪار
٤- رس روڳن گهيري اوچتو - ڪيئه پيريءَ ۾ بيڪار
٥- پر پروس سارڻي ڪينڪي - سانول سرجڻهار
٦- جو ديالو دينن لسي - اڙ ڀن جو آڌار
٧- آخر مري آئين الهين - جت تيئين سڙي چار
٨- تيڙو اُنهن اُڌار - جن جوڙيو نينهن جگديش سان

چرخو

آهه، ادي جت ڪت - تو وس وهل ڪتڻ جي
چوراج چرخو سڪ سان - ڪري ڌاڳو هٿيو هٿ
ڪتڻج مٺي، مت ماٽ ۾ - ڪج نه ڪا ڦٽ ڦٽڪ
تند ڳنڍي ٻندي ليڪجهه پٽي - ڪيج ڪري ڏاهپ
سنهين ٿلهي ٻست ڪتيل جي -
ڪن ٻروس پارڪؤ ڪمڪ
ڪن اڳهامي ڦوري هيڪڙي -
ڪن سڙن ڪيڏا ستت
رهي تن لي ور جو هٽ -
جي پاڳيوُن هنج هوتن جي

نه وهي ويل وچاء - او ابا وڳر وروهن ۾
ٻهڙي عاشق اڳيان - قدمن جي ڇهڪاء
ٻڌي ٻول تني سندا - هٿين ساڻ هنداء
اهڙي اوسر ڪان ادا - ڪڏهن ڪين نتاء
ٻروس ٻوء تون پاء - رحمت راحت روُح جي

دانويرن ڪي وينتي

١- هيڻن جي حال تي هردم - مهربان مهر جا هٿ ڌر
اَول ڪر شاد دل تن جي -
درهياو دل شاد ٻو ٻنهجي ڪر

۴- ڪانءِ ڪمت، سمت ڏين ساٿين -
راهه سچيءَ جڳت کي لائين
بخش بديون، ڏي گيان جو ديپڪ
همراهه اوندهه هامي- اوم جيه انترجامي-

۵- نرگڻ پالڪ اسان سڀ ٻنهنجا -
واهر وسيلو تون ساري جڳ جا
مڪت وڪارن کان ڪر مالڪ -
ڏي درشن نج ڌامي- اوم جيه انترجامي -

۶- تو بن ٻئي ڪنهنجو نه سهارو -
تون ئين دين هين ڀڳتن آڌارو
پروس تون جڳ جو پالڻ وارو -
نرهنڪار اٿ شيءِ نامي- اوم جيه انترجامي -

سالڪ

۱- سالڪ سمجهائين - سڀين راهه سنسار کي
۲- ٻرو چاهن کين ڪنهن - ڀلو سڀ جو منائين
۳- اگڻ آيلن اٿين سان - نياز تون نباهين
۴- ويندي وال ٻه تن کي - مشڪي ورجهائين
۵- ڏوهه ڏسن نت پانهنجا - عيب نه ٻئي لائين
۶- درد ديا جهن دل وسي - اوڏو تن آهين
۷- سالڪ هن وهنوار سان - سک ٻر کي پهچائين
۸- ٻانڊ ٻه ٻوءِ پائين - پروس راحت روح جي

نه پاڻي سڳهيس راز - پرديسي پرين جو
پرڏال جن جي دلين ۾ - نياز، الفت درد دراز
شال نه ڏڪي ڏار ڪن - جن لئي اٿم ناز
هڻن ٽٽلن پرن سان - ڪهن پرُوس ڪري پرواز
الفت سندو راز - شل ٿئي نه عيان عالم ۾
(واڻڪو، ظاهر)

ڏون پرُوس ڪيچ ناهين - ٻنا سار سڄان جي
راحت ڪارڻ روح جي - ڇو هنڌ هنڌ واجهائين
ڇڏي حقيقي راهه ڇو - اوجهڙ پير پائين
ٻهچي در درويش جي - گهر جيڪي چاهين
پر هٿيلا هوڏ ڇڏي - اُت هلج هيناهين
مٿان پاڻ وڃائين - ڪري سنگ ڪُوڙن جو

١- وڻا سي ٻي لوڪ لڏي - جن پنث هلايا پانهنجا
٢- مُورک سٽي سنگ گيان ٻن - پيو پنهنجي هوڏ هلي
٣- فاني سموتي، سنتان تي - تن پاپي من پڏي
٤- قاسي ڪبد يا موهه ۾ - ڏني پڳتي راهه ڇڏي
٥- اصل وطن پلجي ٻندو - پيو اوجهڙ ڪوٽ اڏي
٦- مور نه ڏنهن ٻوڙي ٻڏو - پيو سو رهه ڪال سڏي
٧- ٻنا سمت سنگ روشني* -
ڪيڻن، اونداهون من اجلي

٢- وساءِ ٽن ڦٽل دل وادي -
سخي پنهنجيءَ سخاوت سان
دعائون ٻي پناهه پروس -
پوءِ ٿن جون ترت حاصل ڪر

سي گلڙا مرجهايا- جن خوشبوءِ ڏيئي خوشحال ڪيو
جن جن تنجي جاءِ پُري - سي ٻه نه سمايا
جڳهه روڙي گلزار ۾ - ڪيئن انساني گل ٻه آيا
ويا وڃهائي واسنا - ميرو پيرو وير جايا
ڇڏي نيشانيون رند رايا -
ورنا پروس وطن پانهنجي

نه ماڻا ڪر نه غرور - مٽي پر مٽيءَ ٿي
ڇا ٿي ٿي اڏندي رهي- سندي سڙيل حضور
ساجن جي سک سار سان- جن پُري دل پُر پور
آهه انوکو دستور - پروس پار پهچڻ جو

جني جوڙي جان - سي نعمت ساڙن سانت ۾
جي راهه ڇڏي ٻي راهه ٿيا - رهبر ٻن انسان
ڪين وڏن سي ڪاپڙي- رهيا غفلت ۾ غلطان
تون پروس رهه مستان - رکي راءِ حبيب جي

فقيري

۱- تن تياڳي چاهه، تمام - جن فقر فقيريءَ جو لڳو
۲- پهچي ستگر، ساڌ گهر- ڪن ستسنگ، صبح شام
۳- نيمي نماڻا نينهن ڀري ڪن شيوا رهي گمنام
۴- مورم سوچن سي ڀرين- ڪو تنهن ڦل، لاڀ، انجام
۵- اهڙي اٽل شرڌا، شيوا ڪري- تن ماڻو ڀڳتي جام
۶- ميٺيا سهڻل تني تمام - ٻروس ليک للاٽ جا

نت اوٺي آب اجهاڳ - ساري ساجن سڄڻي
ڏوهه نه ڪو ڪنهنکي ڏئي- ڀائي ڏکڙا مڌهن مهاڳ
ڀائين سٺيو ساجن گهر سندو- اٺيو ٻوٻو ساڳ
جنهن ڏني ڀت ڀرتم کي -
تنهن کو هيو سات سهاڳ
تنهن ٻروس ڀلو ڀاڳ- جا هردم هنج ۾ موت جي

انحد نامي ساز- سالڪ سورن اندر ۾
وڄي وحدت وات ۾- نه ٻاهر ٻڌي آواز
عاشق ان تي رياض ڪن- نڙي ساڙ نياز
ڀاءُ ٻروس ان جو راز- گياني، ستگر، ساڌ ڪان

٨- شرڌالن، شرڌا ڪري - ڪل ڪڍڻو ساڻ ٻلي
٩- مڪمت ملائي ساڻ تن - دان اهڙي ٻدلي
١٠- ورهيا اڪيلا مير، پير - ٻستيون محل ڇڏي
١١- پٽيان، تن جي ڇڏيل ٽڏي -
پيا پروس ڦڙڪن پکيڙا

ڪي غافل گهر گهارين - ٻڌا سار سبحان جي
ڪي جهنب گهمن جهنگلن ۾ - ڀلاڙن پند مارين
ڪي گهمن غفائون گودڙيا - ٻم پولا پڪارين
ڪي نيمي مندرن مڙهين ۾ دل پنهنجي ٺارين
پر پروس مت سنگ ساڻ جي وات نه نهارين
پوءِ هڏجون ٽا هارين - جڏهن هليا هارائي انت ۾

مسافر

١- مونيو مسافر - سفر ڪري سنسار جو
٢- پهتو وطن پانهنجي - ٽيرُ، ميرُ، ماهرُ
٣- اچي عادل اڳيان - گهري عدالت گهر
٤- ڏنو حساب ڪرمن سندو -
ٻڌي ٻانهون ۽ ٻئي ڪر (هٿ)
٥- حڪم حاڪم ٻڌي - مونيو ٺٿين جوٽي ڌر
٦- نت پروس اهڙيءَ پر -
پيو سري سرشتو سنسار جو

١١- تصوير ۾ آڻي تني کر دل ڀري ديدار
١٢- ڀروس اهڙي ٻار - ماڻ مشاهدو من سندو

١- پيٽ جڏهن آئين - ٻڌڄي ٻولو مٺيءَ جو
٢- هيٺ اُتو تنگيل اُهين - چيچه هر کي ٻاڏائي
٣- کلي ٻاهر مون هن کن مان- مهر پنهنجي اپنائي
٤- جاپ جپيندس تنهنجو - سڪ سان دل لائي
٥- ڏٺيءَ ديسا ٽولي کڻي - ولهتي اُنائي
٦- عجب جڳه جي روشني ڀسيڻ - ٻاهر جڏهن آئين
٧- ٽمڪائي .نديڙيون اکيون- ٻيو ڦر ڦر واجهائين
٨- ڪوهي ٻالڪپو ڪيل ۾ - جـواڻيءَ ۾ آئين
٩- پرڻجي پيچ پاپ ڪري - ٻيو ٻوڻجي وڌائين
١٠- ٻر نه پاليه پيٽ وارا - ڪي ٻرن ڪري آئين
١١- پڻين پڌاڙي ٻيريءَ جي- ٻيو واهر لڻه واجهائين
١٢- ڦاسي ممتا موهه ۾ - نير نيڻن وهائين
١٣- چوڙو چـڳي ٻورو ڪيڻه - روڻي ٻاڏائي
١٤- هنڙي حال ٻه سائينءَ سان- نه سگهين لينهن لائي
١٥- بنا ٻجڻي ٽمر سفر ۾ - ٻيو ٻرل يسي ٻچتائين
١٦- انت سمهين ساڳئي پٽ تي- جت جنم لهي آئين
١٧- آخر پهتين اُهين - جتان موت نه ڪو ڪائي
١٨- اُن وچڙ واريءَ وات جي - ڪير نه ڪل پائي

آهه ساڻ ڪنوس - اکيون کولڻ اَندر جون
اُت آئم جوت اکنڊ جڳي - پريم پيري سا پس
ديدار ڪري ڏاڍو ٿيءُ جيو - سهڻل سدا هس
سو صادق پاڻي رس جو پروس ساري صدق سان

ڪڇ ٻي ڪين سڏاءِ - سڀ ڪڇ هوندي اي ٻنڌا
خوش رهه گياني ساڌ جيان - هر ويلي هر جاءِ
سڪ سان سوري سهڙي - دل ۾ دلبر ڏياءِ
فانيءَ مٽيءَ مت جسم کي - اَنڊو پروس ڪين سڄاءِ
مڇ ٻڙد ٻسي هيءُ راءِ - ستگرو ستسنگ ساڌ جي

سٺيون

١- ٽن سٺين ڪيم وسار - جن گهوري جان گهوڻن ٽان
٢- سهڻي ميهيوال لئه - وچ سمر ٽري ٽڪ ٽار
٣- سسئي ور پنهل لئه - ڏ ينڌون راليان ڏونگر ڏار
٤- مارئي ماندي ڪوٽ ۾ - قيد ڪٽڻ ٻڄي گهار
٥- اوڏي آب اکين مان - ڦُر ماڙن وات نهار
٦- شيرين ۽ فرهاد جي - پڙ پاڪ اُلفت ڪين وسار
٧- ٽاڪي ٽڪر فراق ۾ - شيرين جو حقدار
٨- ليلا مجنو سار ۾ - روئسي وات نهار
٩- اڄ ٻئي ياد آهن ٽني - پاڪ محبت پر اظهار
١٠- شال نه مٽي من مان - ٽن سٺين نارين سار

هڪ سنگ ملائي ساٿ جو -

پيو انرت سان ميلاپ

صاف نگاهون جن جون- سي رهن سدا نشپاپ

اڇي هنن ات ڪيترا - تن روحاني آلاپ

جاڳي جهڙي جيءَ ۾ جاپ -

پاڪ رهن نت سي پران

عاشقي آلاپ

١- جن سمجهيءَ جيان ڪجهي سار -

تن پاتو پنهل ور پار ۾

٢- جي چاهين ور ميهر مهربان- تر سهڻي پڄي ٿار

٣- مور نه مت مجنو جيان- جنهن ليلا لءِ ڏونگر ڏار

٤- مارئيءَ جيان ممتا پري - پيڪا پران سنڀار

٥- پوءِ اهي گر پائين نه تون- نه ته ڦر ڦر وات نهار

٦- درد ڀري دل ڏار - نه پائين پروس هوس ڪي

ڏيو اڇاميو اوڇتو

١- ڪل نه ڪنهن پئجي- ڪيئن ڏيئو اڇاميو اوچتو

٢- ڪڏهن تيل سڙي ڪتو - وٽ وسامي ويئي

٣- ڪٿو چوڏو ڪيت مان - ٿي واٽي ٻڌ ويئي

٤- جئن آيو اڪيلو لنگو- تئن موٽيو پر ڏيهي

٥- ڳوڙها ڳاڙيا اُن اڳيان - خود مطلبين وهي

٦- آخر آندائونس الهين - جت نهڙي هر ڪوئي

١٩- ويا ڪنڀ ڪيڏا ڪاهي -
ٻر ٻروس وريو نہ هيڪڙو

ڪنهن ورلي سڳہ ٻاتو - سوڌي سهڻل راز جو
ٻوجا ڪري ٻساڻ ۾ - سو ٺاڪر سڃاتو
ڪوري ڪيٻو من مان - ٿن مان مان جو ناتو
صادق اهڙيءَ جاڻ سان - انهد ٻد ٻاتو
ستگر ميٽيو تن جي - ڪرمن جو ڪاتو
ٻوءِ، ڇا مون، ڇا تو - ٻروس ٻڇن ڪينڪي

ٻڳتيءَ سان ٻڳتن - ٻاتي اوت الک جي
ٻهي وندرن ٻساڻ ۾ - نڪا هانءِ هؤن ڪن
ڪوڙ، قلوقن، ڪچرو - ڪيي منجهائون من
وهاريو اٿو وندر لڳہ - ساڪي صاحب تن
ميٽي چنتا چاهہ چت - اوجهڙ نا الجهن
ملڻ تن کي محبتي - ڪيڏا اگڻ اچن
سي ٻروس رنگ رچن - ٻاڻي سنگ ستن جو

ٻروس ٻج ۽ ٻاپ - نہ مائن ساڳئي من ۾
ٻج ماڻي شانتي من سندي -
ٻاپ سمي نس سنتاپ

٣- چندا چاهه نه ڪا ڪري- سک دک جاڻ سمان
٤- سدا سمجهن ٻاڻ کي - ٻرد لسي مهمان
٥- آنند ماڻن اندر جو - گرمک ساڻ گيان
٦- ٻروس اهڙو ڏيان - ڪو ورلو ڦڻ ٻاڳي ڏري

او ابا !!

١- موُر نه ميٻر سڏاء - رهه نندو ڏي هر نظر ۾
٢- ويل ٻچائي ڦڳر مان - سنسنگ وک وڌاء
٣- سرت، سار سهڻل سندي - سيدي مدجهه سماء
٤- ڪپت، ممت من مان ڪڍي -
اُت انحد جوت جڳاء
٥- اهڙي انوکي روشني - هر پلپل بدي ڏڳه لاء
٦- ٻوء ڏون ٻروس ٻاء - آتمڪ آنند اندر جو

١- ڪري ڪاڳر ڪارا - ويا لکندڙ لکي ڪيترا
٢- ڪنن جا مڌي ۾ رهيا - ڪن چڏيا اڌوُرا
٣- ڪين ڪڏهين ڪنهن اي چيو -
ڪل ڪيم لکي پورا
٤- ڪيچ ڪيچ ڪي جالي لکي- وڃي سنا سويرا
(گذاري ويا)
٥- ڪن جا ڏهيا ڏوُڙ ۾ - ڪن ۾ جهنن بسيرا
٦- ورلي ڪنهن قبول ٿيا - مٽيل ۽ ميرا

٧- منهنجي مت هستي سڙي، منهنجي ملي وڃي

٨- پروس الهين پيئي- ڪرت ڪري قدرت پانهنجي

١- سي ڪين سنگ لٽن- جن پوک نه پوکي پانهنجي

٢- پراون پيهن چڙهي - جهار پيا هڪلن

٣- سي ڪوڙا ونن (پائن، ماٽن، اپائن) ڪينڪي
جي پر آذار پڌن

۴- ساڌ سنساري ڪيت م- نت پڳتي لڳ چئن

٥- گياني ستسنگي ملي - سا پروس پوک لٽن

٦- ونڊي کائن وڃر سان - ڪين ڪنهين رائن

٧- تن پورهيا ٿاب پون - هردم هر درٻار م

وڃر

١- ڏسي وڏو وڃر - من ٿاري مورک پانهنجو

٢- پر نه پهتو مورهين - ستسنگ، ستگر در

٣- مانجهاندي جي ماڳ ڪي- پيو سمجهي جائي ٻائر گهر

۴- پروس نڳي پاٽ کي - کوهي پڳتيءَ سند و ٿمر

٥- ساڌ اڏشڌي، آسيس ٻن -
منهنجي نه من جي مر (ڪتم چڙهيل)

٦- سنساري سفر - تن اڏکو ڪنجي انت م

سچو ساڌ

١- سو سچو ساڌ سبحان- جو جلي نه اوديا آگ م

٢- سڪي رهي سنسار م- لياڳي موهه ايمان

پرديسي پيا جاڳن - ڪڏهن ايندا نيڻن مان
صبح ملي سڀ پاڻ ۾ - سانت ڏيئي نڪرن
ساري اسباب ساڻ ڪيان - سڪ وارن سانگيئڙن
پهچي راهي راه ۾ - وڻندي وڪ هلن
ويهي رهن نه واٽ تي - تڪو تڪ ٽپن
پيا پروس هوت هلن - ته پهچن وطن پانهنجي

جاءِ جوڙي جوڳيئڙن - پروس پنهنجي جيءَ ۾
وهاري امت واحد کي - وحدت سان وندرن
ٻنا سار سهڻل جي - ٻي لات نه طلب تن
نيڻ نمائي نياز سان - ات عيبن اوگهڙ ڪن
ڪڏهي غير قلب مان - سي صوفي صاف رهن
درد پرڀل تن دلين ۾ - ڏونهيون دل دکن
نه ٻاهر ٻاق ڪڍن - نعم سانئين سور سرير ۾

جوت جڳاءِ جاني - جانب پنهنجي جيءَ ۾
ڪڍ لڙي تنهن سان تن مان - اگيان اونداهي
ٻڌڪي ٻلجي راه ۾ - رهبر ٻس راهي
مور نه پهچي ماڳ سو - جو سڙڪ ٻڌي ساهي
انمول گهڙي جيون جي - تنهن کوهي اجائي
سي پاڻ سارائي - جن پروس پوکي پانهنجي

٧- نيشان تني ٻي نا رهيا - ظاهر ڪي پيرا
٨- تني جا ڏيرا - اڄ پروس پسجن ڪينڪي

سڀ ساڳيا

١- جنهن آکين آڏاٽو -
سونهي گهر، پانڌو، اڇو، جهونپڙي
٢- اٿ ويڙها مسڪينن جا - ڪن وهنوار ٻه قرباٽو
٣- ڪري ٻو رهيو ٻگهر جو - پريوار پالي سياٽو
٤- راليون ملي پاڙ ۾ - ڪن سٽسنگ سيباٽو
٥- سڌجي اڇو شاهوڪار جو - محل امراٽو
٦- ڪل مڪسر سک سنسار جا - آنند عالماٽو
٧- تن عيش ادنمبر دڪن ۾ - ڪٽندو رهيو ناٽو
٨- ڪين ڪمايو هر ٻگت ٿن- جنهنتي ڪن ماٽو
٩- ٿيو سفر پورو سنساري جڏهن ڪٽن جل داٽو
١٠- کوهي اوسر آڏاٽو - پروس پرڏيسي وريا

پسيو جن ساکي - پروس پرلئم پاڙ ۾
نه اڏامن آسمان ڏي - مٺل اهڪاري پناڪي
سکي رهن سنسار ۾ - ٽٽي ٿياڳي ويراڳي
ٻاجهه ڪري ٻاجهه ڏٽيءَ - تن جي پس راکي
ٻگتي رس ماکي - نت چکن جگياسي چاهه سان

مٿو مون مسڪين کي - الا ان ارمان
مٽيءَ پيدا ڪئي مٽي - مٽي پائي مان
عجب عاليشان آهن افسانا مٽيءَ جا

١- نيت سندو نانو- آهه جانب جڙيل جان سان
٢- ٻانيندا، پائن پيا - قل، آهه ڪدي پانو
٣- ٻڌي ٻڌي نه ڪو ٻندو - ٿي ميرُ، پير آنو
٤- ورلي ڪنهن هـن وانت کي - سالڪ سڃانو
٥- ڪرم لکيو ڪانو - ٻروس ٻڌي هر حال ۾

آهه ٻندو اٿڻان هردم هر حالت ۾
مٿي ٻر مٽيءَ لي - پيو ٻروس ڪرڻ مانڻ
جٿي مري پيو جڳت ۾- ڪو ٻندو ڪنهن ڪاڻ
مار هٿسيس هستي پاڻ- نه ماڻين من مشاهدو

اُٿ وهم وهيڻا اُٿ - سهڻين سهڻدڻ ڪيترو
لاهوتي لوچڻ ٻنا - مور نه ملندءِ ڏٿ
(ٻگتي) (سهڻل - مذهب)
مٿان ٻروس کوهين ٻرن جو رحمت ٻرپو همق
جاڻ وقت وڏيائي وَٽ- ويل نه ڦري مؤرهين

واهه واهه تصور يار - ساڻي سهڻو هر حال ۾
جو ساري هن حليم کي - ڪٿي جي ڪنهن ٻار
دير نه ڪري دادلو - جهٽ ڀڄي سو سردار
سيڪنڊ ۾ سهڻل آڻـــي - ملائي مٺار
راحت ڏياري روح کي - ڪرائي ديدار
مير ۽ پير ۽ فقير ۽ هر عالم جو آڌار
مانگ ٻه مزوريءَ جي ڪري - سو خاصو خدمتگار
نت ٻائي پروس پيار - سڀ ڪنهن کان سنسار ۾

هر ٻڳتي هردي ڌار - ٻري نينهن نيڻن ۾
گهر ۾ گهاري سک سان - ساڪي ستگر سار
ڪيڏي ڪبڌيا من مان - اُت سرجڻهار وهار
ٻوءِ پروس ٻوندين پار - ٻائي ٻيڙو ٻاجهه جو

تن جو نڪمون نُوَر - جن ٻسيو نه در درويش جو
وهندي وسندي وڃهڙا - ٻِڄ ڏنگا سمجهن ڏُوَر
غلطان رهن مت موهه ۾ - ڦسي گهمنڊ غرور
ٻن ٻڳتي ستسنگ ساڌ سنگ - مورک سهن سُوَر
ٻر مُوَر نه ٻولن ٻُوَر - پروس ٻرن ٻار جو

ساريم ڪين سڀان - وڃڙي ويل هئن مان
ڦاسي وڳر وروهن ۾ - پروس رهيو اٽڪاڻ

شرڌا سان شيوڪ ٻڻجي - شيو ڀي ساڌو سنت
ڪرت پالو تن پاڻ ۾ - آنند ۾ ئي اننت
موھ ممتا ميٽي ٻري - ڀڳتي نام اننت
پروس تن ڀڳونت - ڪانئون ڪرمن جون ڪڙيون

وڃڻ واھيون ڪن - پرديسي پنھنجي ڏيھ لئه
جن سانگين ٿيو سميتيو - سي رھيو ڪين رھن
ونڌي ونل وڳي ڪي - ڏيٺي ڏک وڃن
ٻاجھاريون ٻولينو لئي - پل پل ياد پون
نت اسين تن ھت ساريون - پرسي نه اسان سارن
لئي جي تصور ۾ - نيڻئون نار وھن
شل سدا سک رھن - پروس پريو گود ۾

ڪي اھڙا ٻي آھن - ميرء پير سنسار ۾
سڙن ڏسي ڪنھن اسرندو - نائو ڪري لئھن چاھين
دياء ڌرم ء نيڪھن ء نياز جي - ڪڏھن تات نه ڪن
نڪا ستسنگ ساڌ جي - سي زڪا تانگھ رکن
ڦاسي ممتا موھ ۾ - پيا ڪوڙي ڪوڏ ڪڏن
ماڻا اچڻي وڃڻي - نه مورک سي سمجھن
ٿا پروس ھٿ ھڻن - پسي خالي پلئو پانھنجو

١- پيو اٽڪي اڙائي - ٽيڻ مسافر ٽينهن ۾
٢- ساٿي سات ڇڏي ويا - پگهر پنهنجو سڪائي
٣- ڪير ٻه سگهيو ڪينڪي - سي ويندڙ وراڻي
٤- سوڻي لاٻارو لاهي - جو پروس پوکي پانهنجي

نه لنهنجو منهنجو ڏوهه - نڪو ڪنهن ساٿيءَ سندو
نڪو ڪرمن ڏوهه ڏي - ۽ دشمن ڪيڙو ٻوهه
پلجي پگتي راهه بندو - پيو ڦٽڪي ڦاسي موهه
نت پڙي پروس سوءِ - لکيو لوهه قلم جو

عاشق جي آهين - ٻڌ ٻڌي آگ عشق ۾
سهج سُور سَڙڻ جا - آهه نه ڪج ڪائي
صادق سڙج نه ڪاڏهين - جيسين لڱ پائين
ڀختو رکج ڀاڻ کي ، مٿان پروس مٽڪائين
ڀوءِ پرين تو ڏائين - پهچي تو ڪڇ ۾ ڪندو

عاشق سهي عذاب - راحت ماڻن روح جي
پالي سمهه سورن جا - پڻ آهه نه پرين ڪابه
اورون اورن ڀاڻ سان - لاهن لوڪ حجاب
جي پروس اڳ بيتاب - هاڻ شاد رهن هر حال ۾

فقر، فخر ۽ غيرت، غفلت. سدا ستاءِ فقيرن کي
(درويشن)
لالچ، موهه، اهنڪار، مايا جو.
لوڀ ستاءِ اميرن کي
بک، بيناءي، درد، ستم ستائن.
دربل، مسڪين، سڳيرن کي
سک سهٽل جي سار ستائي.
درويشن، سنتن، پيرن کي
اون انوکي رهي ديش جي.
ديش پڳت ۽ وڏرن کي
عاشق، حسن جا شائق چاهن.
تيغ آبرو جي تيرن کي
سنڌي ٻولي، سنڌيت جي چنتا.
نت رهي سنڌ ٻن سڌارن کي
ٻر ٻروس ڀل ڀل پيو وساري.
سائي سڀ، فقيرن کي

شانتيءَ م گهاري. نت سيوڪ سنگر ساڌ جو
باڙو ٻولي ڪينڪي. ڪنهن هيب نه اپناري
ڪڏي ڪيڏيا ڪروڙ اندر مان.
آهه ديا ڏيرج ڌاري
نرهنڪار جو نسام نت. نيمي پڪاري

پتنگ، پروانو، پوپٽ - آهن اسم هيڪڙو
پسي شاھ شمع جو - اچي اڏامي جهٽ
وَر ڦر ڪري ورندو رهي - ڏسي روشن وٽ
جان جلائي پانهنجي - عاشق اٿ جهٽ پٽ
ٿمهن رک ٻه ڪري پيئي پٽ - پروس سهٽل سوز ۾

عاشق آئي آءُ - جت محفل معاشوڪن جي
ڪاڏو وحدت ويل سندو - خوش ٿي ويٺي ڪاءُ
سامهون ويٺي سوُنهن جو - لعلن پس لڪاءُ
سک سوز درد فراڪ جو - پوندءِ پوءِ سماءُ
نا اُت ريب رياءُ - ڪل پروس پنهنجا پاڻ ۾

سک وندن جي سار - شال نه مٽي من مان
لوڙي ويٺو وطن ۾ - پرديس ۾ چاهي گهار
پائي فطڙا خير جا - تن، ڪيان اصور ۾ ديدار
شال نه ٿئي هيءَ قرب ڪڙي -
جيسين آهيون جيئرا يار
مور نه اچي من ۾ - وڇڙڻ جو ويچار
ٿم تن پرديسين لئه پيار -
جن آهه پروس کي پنهنجو ڪيو

الاهي عيبدار- آهيان نڪمون بندو نيڌهن بنا
قائل ممتا موهه ۾ - شاهي شرمسار
آهه پروس آر نه پار - الا مون اوڻاين جو

او ابا

عيب نه ڀئي ڪنهن سار- ڀهرڻ پس تون پاڻ کي
عاقل جو آڪي ويا - تنهنڪي دل ۾ ڏار
پڌهڏجا عيب اوڻائيون - سڄڻ آؤل سڏار
جني ساريو سڪ سان - سهڻل سرجڻهار
تن جي هر حالت ۾ - سنگر لهي سار
ڏيو ڏاڻي گيان جو - مٽيو اگيان انڌار
پوءِ پائي هر پرڪار - پروس مڪتي پدجن کان

نه ساتي سوُر وسار - تا آڻن سات سکن جا
کر نه ڪنارو تن کان- نت خوش ٿي تن کي ڏار
عاشق، ٻيڙ، فقير جا - آهن عمر ٻڌ آڌار
صادق، سوز سورن بنا- ٻيو جاڻن کل بيڪار
سهاري سوُرن جي ڪن - وحدت جو واپار
پرُوس اهڙي پار - ماڻن راحت رُوح جي

نرمل آتم جوت . نت جڳي تنهنجي جيءَ ۾
شرڌا، ڀڳتي پاڻ جو - تيل تنهين ۾ اوت

اکنب جوت اندر جي - تنهن ستگر ڏيکاري
ڪرمن ريکا تنهن ڪٽي - صاحب سوياري
پوء پروس هر پاري - پسي سٽاڻي سنسار ۾

آهه پروس پڻ پاتو - پروانو نج ديس جو
مورک اهڙيءَ موت لئه - اڄ اچانڪ ڇاتو
پائي گيان گروءَ کان - ساکي صاحب سڃاتو
هاڻ آهه خدا آلو - ملڻ لئه محبوب کي

ڪيئن مورک لهن ماڳ - اڙيل اوت اهنڪار ۾
جنهن سڪ سان ٿر نه سيويو -
ٿر هوندي جاڻ ڏهاڳ
سارڻ لاءِ سبحان کي - مور م جهر جهنگ جهاڳ
جن ساٿي ستسنگ ساٿ ڪيا - تن جو پلو پاڳ
اورون اورن اندرلون - ڪري پروس تنب تياڳ
نت سڻن انحد راڳ - هر ويلي هر سمرن سندو

ڳوڙها ڳڙن جام - پروس جي پلڪن مان
بنا وندر ويڳاڻو وتي - کوهي ڇڏڻ تمام
ڳجهو ٿي ڳهندو رهي - بنا محبت جام
بنا درسن دوس جي - نه ماڻي مهر مدام
نت ساري صبح شام - سڪين سان سهڻل کي

ڪاڻيان، مايان، ڪٽنب ٿي - ڪڏهن ڪين ڪڏن
مٽي چاهت نڀن - پالي ساڻ سڄڻ جو

ڪر پروس اهڙي ڪار - جا پوي قبول پرن کي
چڙهي ليهي چوٽ تي - چارون طرف نهار
جهون فصل چوريءَ چڳي - پيئي سمجهه روئي جهار
پڳتي ڏاڻو سار - نه لڱين پورو فضل پانهنجو

ڪوئي انت نه پار - پاجهاري جي پاجهه جو
پرن ڪان پاڻڻ لهه - ڪو ورلو ساري سار
صاف ڪري دل پانهنجي - پاءِ دلبر جو ديدار
من مک ماڻي ڪينڪي - انمول اهڙو آذار
پسيو پروس ٿن ساڪار - جن سيو يو سنگهه ساڻ سڄ

چڏ گيسر چت ٻج - پڳتيءَ سندو من ڪيت ۾
اڪڙ ين سندو آب اُت - اُڱ ميو اوڻج
لهندا چڙهندا ڪيترا - نت چنڊ تارا - سڄ
فصل پچاڻڻ ڪاڻ ٿون - ڪاڻ گهٽتائي ڪاڪج
پروس لڙي ڪڙج - پوکيل پوک پرڏ پهه ڏي

١- عجب آهه حال عاشق جو -
بيتابيءَ ۾ به خوش رهندو

سا پاڻي رحمت روشني - گرمڪ چڙهيا چوٽ
موُر نہ پاڻن سي ٻارڻ - جن جي من ۾ ڪوٽ
جي هليا هٿيلا هوڏ ڪري - تني پاڻي ٽوٽ
هر جن ڪيپ ڪٽي ويا - پاڻي اُن جي اوٽ
ڪري ڪم ثواب جا - نہ ٻروس مانگيج موٽ
ٻوء تهنجيون ڪوٽون ڪوٽ -

ميٺيندو محب مدائيوُن

ٻرڻل جنهنجو ٻرڪت - سا ڪوڏر ساڻي جيوَ جو
موُنهن نہ موڙج تنهن کان ڪري- حرفت يا حرڪت
پٺتو رهج ٻرڻ لي - جيئن هماچل ٻرٻت
ٻروس ڏيئي رت ست - پاڙج منزل ٻرن جي
(مڪتي) :

ٻرٻت ٻري پاڻي - پاڻي ستگر ساڌ کان
پڙهي ممتا موهہ مٽيا - سيتل ٿي ڇاڻي
ڏ ٿو اڪنڊ جوت آتم سندي - پاڻي من جهاڻي
ٻروس ڏينهن راڻي - رهي رال تنهن رنگ ۾

مور نہ مان مان ڪن - جن ٻروس پسيو پاڻ ۾
ڀهڃي ستگر سامهان - نمڙي ٻول ٻڏن

ڪال

١- ڪال نہ ڪنهنجو يار - ٽٽيون، ٻڌجندو موريهين
٢- نہ ڇڏي ٻيو امير ڪي - عاقل، عملدار
٣- ڪنهنجي مڃي ڪينڪي - ڀُوپ، ٻيو، سردار
٤- نہ مڃي آڇ انهن جي - ڪروڙن، لک، هزار
٥- ٿو ڪيي وڃو ڪوٺن مان - هوندي هردم ڀريدار
٦- ڪل نہ ڏئي ڪنهنکي ڪڏهن -
ڪيٿن ايندو ڪهڙي پار
٧- پر موز نہ مٽل چاڙ سي - جن سر جٽهار آڌار
٨- مڃي پڇاڻا پڻ پائي - مان، ٽڪي جي چار
٩- وندرائن عام عالم کي - ٿن عاشقن جا اظهار
١٠- پروس پنهنجي وڳر ۾ - نہ قاسي مڪب وسار
١١- ڪو ٻہ ڪري تڪرار نہ پهتو، پهچندو ڪال سان

هر ٻندو سک عذاب - ماڻي ڪرمن سان سنسار ۾
آخر اچن اٿهين - ٻيو - فقير - نواب
پهچي عدالت عدل جي - همت ٻڌي ايهن بيتاب
ڏئي اُن جو سوال جواب - اُت پروس عادل اڳيان

آهہ ستگر آڌار - هر ٻشر جيون راهہ ۾
ڪيڏا ڪڏي چون مون ڪيو - ڇاڻي ڏوکي يار

ملپل گل سو ور سهڻل کان -
شڪر ۽ صبر سان سهندو
٢- جهڪائي سر تنهائيءَ ۾ - ساري سبحان کي دم دم
عشق ۾ اشڪ عاشق جي -
نماڻي نوُر سان آهه وهندو
٣- خوشي ۽ غم ۽ درد کي دلبر -
موج مصرف ڪري سمجهي
سدا هر حال ۾ راضي - رهبر جي رازي رهندو
٤- سچو رو تن دعائن در - سدا سب لڳ ڪليل آهي
جو پروس ايار ۽ نڙت سان -
پناڙي تن اڇي پولدو

١٤-٨-١٩٨٩ع ۾ مسڪين ناچيز پروس ٨٥ ۾ (پنجاسي)
سال ۾ پير پاتو - جنهن جي حالت هاڻ هن ريت آهي -
١- ننگن چڙهيو ست ساءَ - نه پيرن ۾ پند چڙهي ڏنو
٢- ڪم نه ڪري ڪنڌي ڪمر - ڪين پويس کهڪاءُ
٣- ڏڪن هيٺا هٿڙا - لڪڻ ڪان ڪيپاءُ
٤- ڏند ڏيکارن اکڙيون - شيشن گهڻيو شعاءُ
(عينڪ جا شيشا)
٥- اسين جاڻي شاهنشاه -
ڪيئن ڪڏهن پروس پٽ پوي

٥- جڳ ڪري ڌرم ڀڳتن سندي- سوم اچي ساڪار
٦- جنميو نصرپور سنڌ ۾ - نوري نرهڪار
٧- مڙني آنند ماڻيو - ڪري درشن سرجنهار
٨- ڌهليا سڀ دشمن پڌي - عجب اهڙو اظهار
٩- پِڙ پرگهٽيو سنڌڙيءَ جل منجهان -
تي پلي تي هسوار
١٠- مٿي ڪري هٿ مهر جو - ڏنو ديئن کي آڌار
١١- انت آڻي اڌرمين جي -
ڪٽي ڌرم جي جڳ جڳ ڪار
١٢- اهڙي ليلا لعل صاحب سندي- ڏسي اپرم اپار
١٣- هر ڪنهن مڃي شردا وڏي- نر ناري پيئي پار
١٤- ڳائي پنجڙا امر جا - ڪن پنهنجي دل بهار
١٥- ڪليا ڀراٽا ڪوڏ مان -
ڪري ناچ ۽ ڇيڇن ڇمڪار
١٦- جندل جا هر تن ڇيو - سڪ سچي دل پرتار
١٧- رکو اوجل تن من پانهنجو -
نت ڏات وٺي جل ڌار
١٨- جاڳ سخي داتا امر - اڙڙن جو آڌار
١٩- ڀهڃي در دولهه هي - ڪر درنهن جو ديدار
٢٠- ٻاري هٿ پيوت جا - لاءِ لڳن کي هر بار
٢١- ٻُجو جل، جوٽي روپ موُن- تر شردا پريم اپار

ڪو ورلو وسي ڪاڻهن - درد ڀريو دلدار
جو ڀڃي در ڀڃن جي - لهي سار سنڀار
ماڻي الفت عام جي - ٻڻجي شيوادار
خود غرض رهي نه خوار -
پائي پروس اوت اهنڪار جي

او ابا

جن جي سيني سڪ - سور ٻه تن ساڻي ٿيا
اڇي سڻائن تن اوچتو - ڪري لڙڪون لڪ لڪ
ٻر تن ڪي هڪ ٿي هڪ - رهي پروس ڇڪ ٻارن جي

سو سچو سو پيارو - جنهن پسي آتم جوت اندر ۾
من اندڀارو اُن مٽيو - پائي اوُجل اجيارو
سرت ساڻ سرندو رهي - نت نرمل نينهن وارو
پڇي پولا ٻرم ۽ ڀيائيءَ جو ٻارو
ماڻي سو پيارو - نت پروس اوت الک جي

(انمول ساکي - ٻوج اوتار امرلعل صاحب جي)

١- امرلعل ڌري اوتار -
پرگهٽيو سنڌڙيءَ مان سنڌ ديش ۾
٢- رکي لاج هندو ڌرم جي - ٻڌي هندن ٻاڪار
٣- جڏهن هاڃي ڌرم ٿئي - ڀڳتن لــــي آلياچار
٤- پدار جي ٻريو نڏهن - ٻــــارڻ ڌري اوتار

٧- سنڌڙيءَ سندي جهنگ جا- ڪل ميوا مزيدار
٨- واهه واهه مهنجا وطني - سهڻا سردار
٩- شاعر، اديب، اڊيٽر، اديون - قرب ڀريا قربدار
١٠- خدمت ڪن نت قوم جي - ٻئي خدمتگار
١١- ڀراون پنهنجا سدا - دل وارا دلدار
١٣- سپاهيون گهر وارين تني - ڀاڳيا نيڪ ڀتار
١۴- وسط، ڀارو، ليلاشاهه جيان- نمبرداج سخي سردار
١٥- ايڪس، بي دل، سوامي، سچل -
شاهه صاحب اظهار
١٥- ٻڌن ٻڌائن عام کي - سي عاقل عملدار
١٦- تن جا فرزند ارجمند - ٿيا اعلا عملدار
١٧- ماهتاب محبوب ۽ سيد سخي سردار
١٨- سڪ منجهان سارين ٿني- مون سرتاج سينگار
١٩- نت ڪريان نوڙت نياز سان- ٿن سلام سؤ سؤ بار
٢٠- ڀٽ، شل مران سنڌڙيءَ ماءُ جي- هڄي هنج ٻهار
٢١- جنم ڀومي ۾ سنڌڙيءَ سندو- آهيان آدي قرضدار
٢٢- شل مران نباهي ماءُ سان - ڪيل عهد اقرار
٢٣- دل ٿيم وطنين سندو- دور ٿيون ڪيان دلدار
٢۴- اکڙين جا تارا ڪيي- جهٽ ڪرل ڪري ڪم تيار
٢٥- مس ٿاهي ان مان لکيم - خطڙو ڀريو پيار
٢٦- وطني مون سنڌڙيءَ سندا- شل هجو باغ بهار
٢٧- ڪوليندا خطڙو جڏهين - ٿيندين نظرون چار

۲۲- ٻڌي سيني آگيا امر جي- ڪيو ٽِڙي نمسڪار
۲۳- جل منجهان لعل ٻرگهٽيو- جل ٿي سمايو ساڪار
۲۴- هر سال ملهائن سڀ سنڌي -
ملي، چيٽي چنڊ ٿهوار
۲۵- ڪين جهانڪيون جل جوت جون -
ملي جهلي قربدار
۲۶- ڪلي ٻهراڻا چيٽيون - ناچ جهمريون ڪن دلدار
۲۷- ناريون لوڻيون جل ٻري- ٿالهيون گل ديپ سينگار
۲۸- نچن ڳائن نينهن ڀري - ٻاڌي اَمر آڌار
۲۹- ٻاٽي ٻلڻ انس ۾ - چون، جئه جهولڻ اوتار
۳۰- جهنڊل تن جهولي ٻري- جي ٻهچن دولهه دوار
۳۱- ٿون ٻئي ٻروس ٻهچ اُت - هٽجي شيوادار
۳۲- ڪندو ڪل جا ٻيڙا پار- امر ٻنهنجي آسينس سان

سنڌ ڙيءَ سنڌي سار

۱- سنڌ ڙيءَ سنڌي سار- مور نہ مٽي من مان
۲- آبِ حيات آب جنهن - ٿئي ٻنڌي دل ٻهار
۳- لالان پاڪ پٽي ٿنهن، لڳن- خاصي خوشبوءِدار
۴- اٻرن اُت زمين ۾- گل ڦل اَن اَنبار
۱ ۲ ۳ ۴
۵- ڪيڙ، ڪرڙ، ڪيڏيون ڪنبيون- لياڙن لڳي قطار
۱ ۲ ۲ ۲ ۳ ۴
ٻيرون، پسيون، ڏڙا، ٻڪا - سگريون لعل لبار

٦- فرض پالينديءَ پريم - گر کان پاتل گيان سان
ناؤ پڪتي هٿ ڪري - سنسار ساگر پار ڪر

پريم گاڏهون گڏ - ڏک ڏولاوا ڏوجهرا
محڪم آهن عشق ۾ - عاشق لڱ هر هنڌ
ڪڏهن وسن ٻٽجي وڏ ڦڙو - ڪڏهين رهن ٻنڌ
پر موڙ ۾ ڦيرو ڦند - عاشقن جي ايمان ۾

١- ٿيءُ جوڳين سندي جاتِ - آهه اتوڪي ڏيهه ۾
٢- سڪ سان سرجٺهار کي - سارِ ڏينهان راتِ
٣- رازي ٿي رب جي - رهُ هر حالاتِ
٤- اورون اورن ٻاڙ سان - ڪن نه پرائي تاتِ
٥- مشڪي ملُ هر قوم سان - ڏس ذات نه پاتِ
٦- ڏيءُ سکيا نت ڏيهه کي - شيو سنگر - ڏينءَ پت ماتِ
٧- سمجهه سي هر سمرن ٻنا -
ٿيون وايون ڪل واهيات
٨- ڪانهه پريم سا فقرات - تن سنائي سنسار ۾

پريتم، پريان، سپرين - ساجن ساڳيا سار
ڪوئي ڪجهه ٿئي فرق سان -
ڪانهين ڪڏهن به ميار

۲۸- هڪ جڏهن پڙهندا اوهين- مون تي ڪندا ديدار
۲۹- سنڌ، سنڌين مورت پسي - اينده جي قرار
۳۰- هڪ عرض مرڻ اڳ ادل - آهه مون عرضدار
۳۱- وهندڙاري سنڌو آب سان -
ڪجو ويڙهي ڪفن تيار
۳۲- اُت وجهجو پـروس واٽ ۾ -
پاڪ پٽي وطـن جي ٻار
۳۳- جاءِ جڏهن ماٺ خاڪ ٿيان -
تنهن ڪجو خـاڪ اُڏار
۳۴- ڪجهه ڪجو سنڌوءَ پرواز- ڪجهه دفنائجو قبر ۾

وزن - فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلا

۱- زندگيءَ ۾ ڪم الاهي - ولهي تن ويچار ڪر
وڪ وڌائي ڦهند ۾ جي - اهم سي اڳ نيار ڪر
۲- دشمني نفرت ڇڏي اُت - ايڪتا الفت سماءِ
انسان سمجهي عام مخلوقات کي نت پيار ڪر
۳- بي سهارو ڪو ڪٿي- گر تون پسين پيارا جتي
سرنديءَ سارو آڇي ادا- دک دور تن دلدار ڪر
۴- راهه ۾ مظلوم، مفلس کي پيل، ڏک ۾ ڏسن
ڪيچ ڪري تنهن منهن پري ڪيچ-
دل جو هلڪو بار ڪر
۵- وقت جي رفتار سان- ڪٽجي ڪڙي ٿي عمر جي
تنهن سنوارڻ ڪاڻ پيهي پاڻ ۾ آچار ڪر

گرمک ٻٽجي گهار - اڇي ساڃن اڳيان
نماڻي نيڻ نماڻا - ڀري نمڻهن نهار
هردم هردي ۾ منا - شرڌا، ٻڳتي ڌار
ٻروس اهڙي ٻار - ماڻ مشاهدو من سندو

جني ڏون ڀانئين سوُر - سي جاڻج ساٿ سکن جا
اچن وڃن ڪل اوچتا - نہ رهن مسافر موُر
عاشق سانئين اندر ۾ - ڏن ، آهہ اهو دستور
هڪ درد پسن پنهنجو ٻين - ٻيا سڀ ساٿي ڪوڙ
ٻروس وحدت ٻوُر نت وسي ڏن جي ڏن ۾

١- ڪنهن سالڪ سڃاتو - لوچي در درويش جو
٢- از خود ڄڙ ٻو عاشق سان- ڏن نينهن سندو ناتو
٣- قرب ڏسي ڪامل ڪئيو - ڏن ڪرمن جو ڪاتو
٤- ترڪ ڪري طلبون مڙئي- هڪ انا الحق جاتو
٥- نوڙي نظرن سان ڏٺي - راز غيب پاتو
٦- پسن هر ڪنهن هيڪڙو - ماري من آپو
٧- ساڳيو مرشد ستگرو - سهي سمجهي سڃاتو
٨- ٻروس ڏٺهن راتو - رهن رتا وحدت رنگ ۾

ڪي ٻستيءَ ڀُونگيءَ ۾ رهن ..
ڪن محلن منجهه پيار
پر پروس تن ۾ تار - تن ساڳي سڪ جي ساز جي

وحدت، عبادت - ٻهڪتي، بندگي هيڪڙي
پر، عاشق ان لئه اندر ۾ - ڌار صدق ۽ صداقت
پر اهڙي عادت - تون پروس هردم ٻاٽ ۾

سڪ سوز، ساز، سناخت سان پر -
پروس دلڙي پنهنجي
قرب ڏنئه تو دلبر هردم - هر هنڌ دل هر ڪنهن جي
دشمن ٻي تو ڪڏهن نه آڏو اچي ڪنهن ڪا اهڙي

١- سو سچو سائين فقير - جنهن ميٽيا فقر من جا
٢- سدا دلبر ياد ۾ - دلدار، وهائي نير
٣- سانڍي سُور سرٻر ۾ - وندرن تن سان وير
٤- وحدت واحد جو هٽي - نعرو نت فقير
٥- سدا سندن جيءَ ۾ وسي - الفت - گڏ اڪير
٦- عاشق عبادت ۾ - نه ڪن سانگ سرير
٧- جن حق ٻلا هو هٿ ڪري - تن ٻي ڪانه اڪير
٨- سوئي پروس مرشد پير - جن پسيو، پسايو ٻاٽ ۾

وڙيا اصل وطن ڏي - پير ميري دارا
ٻگهر سڪائي پانهنجو - وڙيا وڻجارا
ڇڏي اُجها ۽ جهونپڙيون - محل ساڻي سارا
ڪي سڙي ويا باهه ۾ - ڪي پٽ پڌها ڀارا
پوءِ تو ۽ مون پارا - ڪيئن پروس اچن ڪاڙي

عاشق آهه م ڪن - ڏيئي منهن اکريءَ ۾
مار پوندي مهريءَ جي - آهه نه چان چُون ڪن
وهندي وحدت ڏڙ ني - صوفي صاف رهن
پروس پوءِ نه ٿن - طلب سنائي ذات ڪا

اُٿ اٻا اُٿهين آءُ - وڃن ويراڳي جٽي
جانب پنهنجي جيءَ هو - سي لهن نه سٽ سماءُ
لوڪ طعناٿون ڪري - ڪيڙو من اُجاهه
وڃن وڃنديءَ هيڪلا - رٺي رب رباءُ
نه ڏانگهه ستائي ذات ٿن - نڪو نياءُ اُنياءُ
جهڪيل رکن جيءُ پانهنجو - نت اکيان عام اُٿاهه
ٿن پائي پاڪ پناهه - پروس اٺجي پانهنجا

هڏ نه ڪجاڻن ڪا هوڏ - ٻهجي ڏر ٻرن جي
سر جهڪائي پڌج ٿن - ٻڌي گيان جي گوڏ

١- هيٺين تي هٿ نہ هلاءِ - ڏاڍ نہ ڪر ڏٻرن تي
٢- جو وسي لڱهنجي جيءَ ۾ - سوئي سڀ ۾ آهہ
٣- ڏک ڏيندي گر ڪيهن جيو کي - تو آڏو اچڻو آهہ
٤- مٽي پر مٽي بندا - تو مٽيءَ ملڻو آهہ
٥- پرديسي پرديس لئہ - پنهنجو ٺمر ناهہ
٦- پهچي عاشق اڳيان - اوڻايون عيب الاءِ
٧- اماڻن نيڻن مان - اُت نڱڙي نير وهاءِ
٨- گهر نہ پرائي غير جي - سڀ جو خير مناءِ
٩- معافي مداين جي - پوءِ پي پاءِ نہ پاءِ
١٠- پروس اهڙو آهہ - عدل عدالت رب جو

عاشق آهہ ۾ ڪن - سانئين سڀ سيني ۾
دل سندي درهياؤ ۾ - تن ڪيڏا ڪن پون
مڇ مانگر روپي، دک درڙا - اُنهين عام رهن
عشق انوکيءَ آگ جا پڙ - الا خوب اٿن
پيا پروس روز پچن - اهڙي محبت مچ ۾

سڀ چنڊ ڪتيون تارا - ساڪي سڀ آڪاس جا
پربت ساگر پرٿوي - وڻ ٽڻ نديون نارا
مڙئي ملي انسان کي - ڪن غيبي اشارا
چون چتائي هر گهڙيءَ - بند دانهہ دل وارا

ڪوسيون - جهڙ مينهن سهي ٽوڪي ڦـل ٽـو ڏئي ۽
ٽڏي ڇانو ٽو آڇي. ٽنهن هوندي به ڪيترا ٻي رحم
بشر، سنڌس ٿي ڪاٺ مان ڪاهڙيون جا ڳن ٺاهي،
ان ســان، ان جــو نـي پيارو ٻي زبان پرپوار،
ٽاريون، ڏار ۽ ڇوڏا ٽـا ڪپين، ٽنهن هوندي بـــ
مسڪين ڪڏهين به دانهن نه ڪئي آهي، نڪو ڪڇ
موت ۾ ئي ڪيس مليو آهي. ڏسو ڌرتي - جنهن کي
(ڌرتي ماتا) ڪري ٻـ سڏيو ٽو وڃي. پنهنجي شريـر
کي چيري، سلا ٽي اپاري، جي هر قسم جو اناج،
ڀاڄيون - ڦـل اڳي ٽنهنجيون الاهي خواهشون،
ضرورتون ٽي پوريون ڪري. ليڪن موت ۾ حالانڪ
هوءِ ڪڇ نٿي چاهي، بلڪ ماءُ سمان ڪوُهه - نديون -
نارا وهائي انمول جل ٽي بخشي - اهتري ڪندي به اسان
موت ۾ ڪيس وري به آنس مل مـوُتر، ٽڪون جتين
سان چيپاٽجڻ به قبول ٽي ڪري، جا سنڌس شانتيءَ
۽ قربانيءَ جي حد آهي. (ٽڏهين ته ڪيس ڌرتي ماتا
به سڏ پندا آهن.)

لافنا - ساهتيڪار، لکميچند، وپچنداڻي
(لاهوتي) جي ياد ۾

١ـ ساهتيڪار سبحان - ڏين عالم ڏاڻ عام جو
٢ـ تني ڪاڻ جـگت ۾ - هر انسان سمان

اُت پروس بدلي ٻوڏ -
جي ۾ چڱج نماڻا نينهن پري

١- عجب انوکا ٻار - سڄڻيءَ ساڄن ويو ڳڻءِ ۾
٢- اٽيا سٽيا نہ کري - ويڙهي رکا وار
٣- دم دم ساڄن سوز ۾ - دکياري هنجون هار
٤- کيئن، کڏهين، کيڏانهن ويو - ساڄن سر سينگار
٥- اُن چنتا سندس چت کي - ٻڌايو بيڪار
٦- نت نت لماڻي نار - گهاري ويڳاڻي گهوٽ ٻنا

او ادا سائين، جڏهن بہ کنهن سان ڳالهائين تہ ائين ۽ اهڙو ڳالهاءِ جيئن اڳلي کي رنج نہ پهچي، جنهن مان کو وڏو پيدا ٿئي، جو جيون ڀر نہ مٽي. بلڪ شترتا (دشمني) پيدا ٿئي.

پيارا سڄڻ، اُنهن کان قرباني ڪرڻ سکو، جي موت ۾ ڪجهہ بہ نہ چاهيندا آهن. ڏس - ديگڙو - چمچو ۽ ٿالهي، ديگڙو باهہ ۾ جلي کاڌو تيار ٿو ڪري - چمچو ٿو لاءِ ڪڍي ۽ ٿالهي ٿو لاءِ جهلي، تنهنجو پيٽ ٿا ڀرن - پر پاڻ ڪجهہ بہ ان سڙڻ جي بدلي، اهڙيءَ انمول سيوا ۾ موت ۾ ڪجهہ بہ نٿا گهرن. ساڳيءَ طرح، ڏس وڻ - مسڪين، اس - گس - ٿڌيون

پر ٽہ اوسٿا آشرم ۾ دکي پرِوار کي ۽ اهڙيءَ ڀيءَ
کنهن سنسٿا کي ئي ڏيڻ گهرجن.

---

۵ (پنج جڙ پدارٿ جو ايشور سنسار کي مفت بخشيا آهن، جي آئي انمول آهن)
۱- وايو ۲- جل ۳- اگن ۴- پرٿوي ۵- آڪاس
(جنهن ۾ سورج چندرما تارا ۽ بادل اچي ٿا وڃن.)
۵ ديا، ڌيرج - ڌرم- ڀڳتي ۽ گيان، اپنائڻ سان، سک ۽ شانتي ٿي ملي، جي گرمک، هرجن، جون نيشانيون آهن (ستوگڻ جون)
۵ تموگڻ جون نيشانيون آهن -
(ڪام، ڪروڌ، لوڀ، موهه، اهنڪار) جي دُرجن ۽ منمک اپنائيندا آهن، جي اتي دکدائي آهن.
(سنسار ۾ ٽن پرڪارن جا منشيه رهندا آهن) هڪڙا اهي جو ڪنهنجو دک ڏسي، ان جو دک مٽائيندا آهن. جنهن ۾ کين آنند حاصل ٿيندو آهي.)
(ٻيا اهي جي اگر ڪنهنجو دک مٽائي نہ سگهندا آهن نہ بہ کيس آتمڪ، سهارو واڪ جو، ڏيندا آهن، پر ٻرو نہ ڪندا آهن-)
(ٽيان اهي جي هٿ وٺي ڪنهنجو ٻرو ڪري خوش ٿيندا آهن، انهن جي مذاق اڏائڻ ۾ - ۽ اڳلو دکي

٣- سهڻي سانئين ڪينڪي - غيرت، غير، گمان
٤- ڇوڏياريءَ مان، هي هڪ هئو- لکميچند مهربان
٥- اعليٰ گرنٿڪار هو - ظاهر منجهه جهان
٦- مور نه مٺل تنهن من پڙهيو- اهنڪار- ڪروڌ، ايمان
٧- ساڳيو قرب سڀن سان - مسڪين، مير، گهٽوان
٨- تخلص "لاهوتي" رکي - رهيو لا طمع انسان
٩- سڌ ٻڌو سيڪو هئو تنهن ڀاڪن جو ڀرڙان
١٠- پر قدرت جي راز ڪي - نه ڄاڻي وير، ودوان
١١- اچرڄ وچڙ جي ڪنهن ٻشر- ڪاٻه رهي سڌ ڪانه
١٢- مؤمن ملائڪ موڻن ڪٺي- جنهن ڇاهن منجهه جهان
١٣- ڏياريءَ ڏينهن انهن ويا وڻي -
هي سنڌ ديس جو سلطان
١٤- شب ڪرمن، شب وهدوار ڇا -
ويو ڇڏي امر نيشان
١٥- شل پروس شانتي دان- پائي امر آتما هن وير هي

دان

(هرڪو دان نيتي ۽ مريادا انوسار، شڪتي آهر، سهائيندڙ نمونو، لائقيءَ پوروڪ مشڪي ڏانڄ گهرجي.)

اناسڪ- ابوجهه - پر آڌين- برهمڻ ڪنيا- ٻي سهاري وڌوا - گيانوان سنگرو ۽ ساڌ و سنمت - يگيه- پويت - غريب ودياريٿي - لاچار ٻي سهاري استاد (وديا گرو)

۴- ڪي اُڙانگهي مسجد مندر -
اڇن ، بدنام بستيءَ ٻي نُور
٥- ڪي رڻيءِ سنسنگ راهه وَنن -
وات ، ڪمت ، ٻي نُور
٦- جو ظلم مظلُومن تي ڪري -
سو ٻه نُور هوندي ، ٻي نُور
٧- مٺي مرياد ڪل جي هلي -
پنهنجي ، ٻڻ ٻي نُور
٨- جو ڏسي وائسي ڏوهه ڪري -
تنهن ٻه سڏن ٻي نُور
٩- ٻنا شيولي سنگر ، ماڻ پت ، ٻڻ چاڙ ٻندو ٻي نُور
١٠- تن پروس نُوري نُور - جن سڄاڻو سڀڄان ڪي

١- ويڄها وڙي نيام - ٻنا سوز صدق جي
٢- نڪو نياپو نينهن ڀرو - نڪا سڌ لهڻ آيام
٣- سڄڻ سڀاجهي ڀرڏيهه ۾ - پل پل ياد پيام
۴- سنيهو تن سانگين ونان - آٽي ڪانگ ڏجام
٥- جني جي سڪ سار ۾ - لنگهي ورهيه ويام
٦- مور نه مون وسريام - پروس پرڏيسي پرين

انسان وڏيڪ آتمڪ دک پاڻي دکي ٿيندو آهي.
ان ريت ڀهريون مهان پرش ٿو سڏجي. ٻئي نمبر وارا
انسان ليکيا ويندا آهن ۽ ٽئين نمبر وارن کي راڪشن
جي قطار ۾ شمار ڪيو ويو آهي، جي هٿ وٺي ٻئي
جو ٻرو ڪري، ڪوڙي خوشي حاصل ڪندا آهن.
تات پرج آهي ته، جنهن کي جهڙو وکر هوندو
آهي، اهو اهڙو ئي هوڪو ڏيندو آهي.

١- او ابا ڪر نه حساب - عاشقن جي ادائن جو
٢- هيج ليرت هڙني ترڪ ڪيا - وسريا برهه باب
٣- روزا رکن ڪينڪي - ٻڙهن ڪين نماز
٤- انا الحق جي عشق ۾ - پيا اوڻن اڪڙيان آب
٥- اهي عيب ڪلهئي عاشق جا - سهڻل جاڻ ثواب
٦- سندو اهڙن عاشقن - ڪو ورلي سهي تاب
٧- ڪن اعلي هڪ ثواب - نمت پروس پوجي پاڪ کي

بندا بي نُور

١- ڪي مسڪين اصلي اندا -
ڪي نُور هوندي ٻـي نُور
٢- ڪي اگياني پڙ سڏجن سدا -
ٻـن گيان مورک، بي نُور
٣- ڪي پاڻي نشو ڏين، سنتان جو - بڻيان رهن بي نُور

ڏرم ڪرم ۽ نياءَ جي- ڪٿيءَ بندي ڪهڙي خبر

٥- ڀاوَ شرڌا من ڀري- سٽسنگ ڪري نت نيم سان
اهڙيءَ ڦر ٻيٺ، چاهه جي -
من مک ڌرجن ڪهڙي خبر

٦- بدنام ٻسنيون ٻيو گهمي- آوارو ٿي بد راهه ۾
اُن لئي حياءُ مسجد مندر -
سٽسنگ سندي ڪهڙي خبر

٧- جي رهن الست هردم - غرق غيبي راز ۾
تن دنيا جي ڏؤر ۽ جيءَ جان جي ڪهڙي خبر

٨- ڏٺيءَ نبي لهه نول پروس- دل سندي درشياءَ مان
راهه ۾ راهيءَ رهبر بنا- مقصد منزل ڪهڙي خبر

او ابا عاشق چاڙ- نت قريب قرب وارن جي
غائب رهن غيب ۾ - ٻڌرو ڪن نه پاڙ
ٻسي اندرين اکين سان - سهٽل لئي سڃاڙ
ڪري تن سان روح رهاڻ- ماڻي پروس من مشاهدو

١- ڪير نه ڪڏهن ڪٿي - اوڻايون اميرن جون
٢- تن سنديءَ هستيءَ ٿي- تن رهي موڙهن مٿي
٣- مان مرلبو لوڪن ڪان - پاڻن جتي ڪٿي

١- شاهي گنهگار - آهيان عيبن ۾ عاجز مان
٢- عمر عقل آهي ڪسيو - مست ماري ڪيو لاچار
٣- ڪيئن، ڪنهنکي، ڇو، ڇا، ڏو لڪان -
اچي نه اهو ويچار
۴- پر اتم اهڙي خاطري- تم ڪو نه لڪائيندڙ يار
٥- او عاقل اهڙي عيب لئہ - مون ڏجو ڪا نہ ميار
٦- ڀاڻ سڌ نہ رکون سرير جي - ڀنا سهڻل سار
٧- آهيان خوش هر حال ۾ - جا جوڙي ڪرتار
٨- ٽون، مان، هيءَ، هوءَ - هر ڪو-
آهه سوئي هڪ ساڪار
٩- ڀوءِ ليکڻ ۽ ليکن جا - ڪهڙا ڪجن اظهار
(قلم) (لکتيون)
١٠- ڀيو ڀروس اهڙي ڀار - اورون اوري ڀاڻ سين

ڪهڙي خبر

١- ناز وارن کي دنيا ۾ - نياز جي ڪهڙي خبر
بي سرن کي- تار- طان سر ساز جي ڪهڙي خبر
٢- ڀيچ وچي مئہ جو مزو- مئڪش کان مئخاني ملي
هن لطف جي صوفي سڄڻ- پاڪباز کي ڪهڙي خبر
٣- عاشقن جا عشق ۾ نت - سوز سانتي تا تين
تن جي اهڙي آزار جي- بيدرد کي ڪهڙي خبر
۴- ڀنهنجيءَ ڀرائيءَ ڀيڙ ڏيءَ جي -
جنهن سناخت ناهه ڪا

٥- روزا، نياز، نماز ٻڻ - آهه عبادت پاڻ

٦- پاڻ نارائڻ لڪشمي - جڳه پالن ٻـه ڪري پاڻ

٧- پاڻ ئي ايودڻيا ڀُوپ رام - ڀڳتن آڌار ٻه پاڻ
(راجا)

٨- پاڻ ئي گياني مهرشي- گرنٿ، گيتا- قرآن ٻه پاڻ

٩- پاڻ رچيندڙ ويد، قرآن، گرنٿ- واچيندڙ پڻ پاڻ

١٠- پاڻ ڪئلاشي - وشوناٿ - هنڪاري هر پاڻ

١١- پاڻ ئي ٻن ٻن روپ ۾ - ساڪار پرٿوي ٿي پاڻ

١٢- ٻوليون ٻولي ٻاجهه جون - پاڪ پکيڙو پاڻ

١٣- راهه ٻڌائي راز جي - رهبر ٻڻجي پاڻ

١٤- پاڻ راند ڳگر راند جو - ڏسي ٻه سهڻل پاڻ

١٥- ٻڙيت، ٻستيوُن، ٻنگلا - اَڏي، اجاڙي پاڻ

١٦- پروس ماري پاڻ - ٻسج پاڻ کي پاڻ ۾

۴- اهڙن انيائن تي - سانول سور سٺي
۵- جو پروس رهي ٿي- سومور نه پوي مشڪل ۾

رتلن سان اڄ اچانڪ ميلاپ ٿي ويو
مٺيو وڇوڙو ورهين جو - آلاپ ٿي ويو
روئي گلي لڳائي - گذريل پلون ڀلائي
پروس اڻين پيا سمجهون- من صاف ٿي ويو

حقيقي عشق جو عاشق - سدا حق دل ۾ ساري ٿو
تڙي غيرت، عداوت کي- الفت دل ۾ ڌاري ٿو
نه گهمي گهٽ، گهير ۾ ٻسٽيون -
نه محلن ڏي نهاري ٿو
مگر هر حال خوش هردم- پنهنجي ڏهري گذاري ٿو
نياز واريون نگاهون نيڪ -
رهن نت نت پڙنميل. اُن جون
سدا هر سانس ۾ پروس - انا الحق پڪاري ٿو.

ٻـارڙ

١- سهڻي صورت ٻارڙ - ٻارڙ ٿي وسيل ٻارڙ ۾
٢- ٻارڙ ٿي ڪمايو قلب ۾ - واحد وحدت ٻارڙ
٣- ٻارڙ ٿي مخلوقات پڙ - رحمت راحت ٻارڙ
۴- ٻارڙ ٿي پنڙ ٻالڙي - مرشد مريد ٻـــ ٻارڙ

١٠- ٻويش ڀاونا مت ڪرو- ٻوت ڪال ڪو ٻؤل
ورتمان هي مانلي - ٻروس اَت انمول

١١- ٻروس جو تم چاهتي - مؤرک ڪهن نہ هوءِ
ساچ مان هوڳا ووهي - ڪرم لکا نر توهہ

١٢- ڦس ممتا، دک ويوگ مانهن - مورک نير ٻهاءِ
گياني تانهن سم جان سد - ٻروس آنند پاءِ

١٣- ٻروس ٻنڇي من متنگ- ڪهان ڪهان اُڙ جاءِ
گيان ڏور بن تانهن نر- ڪؤن سڪي انڪاءِ

١٤- هرجن، گرمک جانلي - ٻروس هر ڪي مبت
جانڪي من سد رهت هئہ- هر ٻڳتي، هر ٻرات

١٥- جو نر جگ مانهن چاهتي- ڪبهن لهين ڪر پاءِ
هووت جو هرني لکا - ٻروس مت نهين پاءِ

١٦- نام هري لينو نهين، ڪيا نہ دمڙي دان
ٻروس مورک مر گيا - جمتي جن اَنجان

١٧- ڪنول جيان رهہ جگہ ۾ - ٻجلي نر سيا رام
اِس وت ٻروس انت مانهين- پائوگي نج تام

١٨- ٻروس واہؤ اگن جل - جيون ڪي آتار
بن مول دئيءِ هٿن جگت ڪو- ڪر ڪرپا داتار

١٩- مانش هر ڪي ٻڳت بن - جانو پسون سمان
پينا جيون گيان بن - ٻروس نڪلي ٻراڻ

٢٠- من ڪو ٻرا نہ مانئي - جپ تپ دان ڪراءِ
ٻروس من هي جگت ڪو - گيان راهہ ٻتلاءِ

ॐ شری گنیشای نمہ

ہندی دوہا

۱- ہر بھگتی کو جانلی - سوم ٹیک سنسار
پروس اس سی پریت کر - پایہ لی مکتی دوار
۲- عجب کلوٹا مانلی - مانش جگہ ماتھین میت
انت پٹی پروس گڑا - ٹوٹی جگہ سی پریت
۳- مکت نہین نر پاوتی - پروس بن ہری نام
جان لیہہ من ایک دن - ہونگی جیون شام
۴- منوا سیو لی مادھ پمھ - اٹھی ، ساتھ ، اناتھ
پاوگی اپنی سیس پر - پروس پربھ کا ہاتھ
۵- گرمک ہرجن ، ساتھ جن - چاہت من بھگتی باٹ
پروس پالت انت تک - جب تک نکلی پراٹ
۶- اس من ہی پاؤ اوبجی - جس من پؤ کرتار
پروس اسی پریت کر - پایہ لی سرجن ہار
۷- ہرجن من ہری درس کو - ترسہ پریت جتایہ
چین چین اسکی ویوگ پر - پروس نیر بہایہ
۸- جو نر کرتا ہرش سی - کھلا گئو گرو دان
پروس اسی جیو کو - جانو چتر سجان
۹- مورک چین چین مرت ہٹہ - ان بھگتی ہر دیان
ہرجن چاہت جگت کا - پروس ہیت کلیان

٣٠- ٻروس صاان ٹیل سنگ۔ ڈ ووُت مانی دٹھ
لیاگ ھیرا ھري نام کا۔ کدکڑ کرت سنیھ
٣١- ٻڈي جیون کانتي۔ ایک ھي گھونسل نیت
(آکیڑو)

ٻور ٻٹي ٻروس اڑا۔ سانجھ کو ٻھنچا میمت
٣٢- ٻٹک ٻٹک جیون گیا۔ ٻروس ٻیا اڈٻر
جب لیا نام ھري انمت ھ۔ سنتوش ملا من ڈٹر
٣٣- پانچون شترو جیو کي مل کر من لڈچاۓ
پانچ متر اپناۓ نر۔ ٻروس مکتي پاۓ
٣٤- منشیہ کي ٻڑي نین ھٹن۔ اک مدوا دو نٹن
نین دٻکے لڈچاۓ من۔ ٻروس کووت چٹن
٣٥- جگ ٻندن جوني کات کر۔

جو جن کر ھر سنگ ٻریت
ٻروس وھ نر ٻریپ کا۔ ٻیا انوکا میت
٣٦- نا سیوٻو سنگر، ساڈ، سد۔ کیون ھر سي ھیت
گیاني انسي جیو کو۔ ٻروس مانت ٻریت
٣٧- ٻوُن ٹو سب انگ شریر کي۔ جان لیھ انمول
ٻر ٻروس دو نٹن ٻدا۔ مانش ڈگمگ ڈول
٣٨- ساڈو کي مک سي ٻھت۔ ٻروس گیان جل ڈار
ٻڑ ٻاگي نر نھاۓ کر۔ پاوت مکتي دوار
٣٩- ٻروس دکداني کٹت۔ من مک کا دن رٹن
گرمک جیون کانین ٻگتي مانھن سنگ چٹن

٢١۔ من هئہ ساگر گيان کا ۔ ليتي جگ، سکلا يہ
پروس من سي پگتي کر۔ نر مکتي پد پايہ
٢٢۔ مندر مسجد ديپ بن۔ اور دوڌ بن ڌئن (گائن)
پروس پتني پت بنا۔ ديهہ ورت بن نئن (اکيون)
٢٣۔ پڙهہ وديا پنڊت بيا ۔ گرهڻ کيو ات گيان
جس جي پروس کرت هئہ ۔
نس دن جگت کليان
٢٤۔ دن رئن قرت هئن جوت لئي ،
چاند، ستاري ، سوُر (سج)
جس سي پروس جگت کا۔ هوت انڌيارا دوُر
٢٥۔ جنم جان نرپور کو ۔ دو پهر پوا کر مان
رووت جب جيؤن سانجهہ پئي- پروس بن هر ڌيان
٢٦۔ جگ ناهين پاوت برچ وهہ- پروس بن قل قول
پون، جل ان نديا ناوُ کي- پيت نہ هوبہ انمول
٢٧۔ جيون پيتا دنس جيون - بن هر پگتي جاپ
(ڌينهن وانگر)
رووت جب جيؤن رئن پئي- پروس پايہ سنتاپ
٢٨۔ ڌن دولت سنتان کو۔ مورک سمجهي مان
پولي سنگر ساڌ سڌ ۔ پروس پگتي ڌيان
٢٩۔ پيجني والا اور هئہ ۔ دوُجا جو جن پايہ
تم بيچ مہ پروس کؤن هو۔ اوُنچي سردان دلايہ

٥٠- چنتا، ڪروڌ آگ سي - نہ پاڳي ٻچ پاءِ
جس ني ٻروس سيويو- پت ماٽ، ساٿ، هر ڏياءِ

٥١- ماٽ، پتا، سٽ، نار اور - ٻهن ڀائي سنگ ميت
ٻروس رهہ سنسار مانهن- ڪرو ڪنول جيان پريت

٥٢- تياڳي من نهين اوُٻڄي - ٻروس ڪوُنو آس
ائسي ورلي جگت مانهين- ڪبهن نہ رهت اُداس

٥٣- تياڳي سي تياڳي ملي- هوءِ تياڳ ڪي ٻاٽ
مڪت رهت سنسار سي- جپ ٻروس هر دن رات

٥٤- ٻروس جانو جگت مانهين- ٻن تياڳ نہ مڪتي پاءِ
ائسي پوڄي ٻن چلا - مارگ مڪت گنوائي

٥٥- جل، وايوُ، اگني، ڀوُپ ڪو- ڪبهن نهين ڪم جان
ٻروس اِنسي دوُر رهہ - اپنائي يهہ گيان

٥٦- درجن نڪٽ نہ جائيو- ٻروس ڪبهوُن ميت
دکدائي جيون ڪٽي- اس سنگ پاءِ اٽ پريت

٥٧- آنٽي، سنگر، ماٽ پت- ڏين، هين، سٽ، ساٿ
ٻروس سيولي ڀاوُ ڀر - ڪٽي ڪوٽ اپراڌ

٥٨- ٻروس گياني دان ڪر- سيس جهڪاءِ نر نيت
ائسي ڏل ڪر جان ڏانهن- تتڪال ڀلا دي ميت

٥٩- ساڌ سنگت سي ملت هين- سک شانتي سنتوش
جس سي پراپت هوت هين ٻروس ڀگتي، موکش

٦٠- جلا ديپ گر گيان ڪا - مٽلا من اُجلاءِ
ٻروس هر ڪرپا ڀئي - سرجٽهار دکاءِ

۴۰- چمڪايا ماٽي ديهه ڪو - صابن، تيل لڳاءِ
چنچل من ميلا رها - ڪاهي پروس ديو ڀلاءِ

۴۱- پروس جگ ماڻهن جاڻلي - سڀ سوارٿ ڪي ميت
مڪت ڀيا نر پاءِ ڪر - هرديه هر ڪي پريت

۴۲- پاپ ڪپٽ جس من ٻسي - سٽيه نهين وهان سماءِ
پروس انسا اڌرمي - ڀگ ڀگ نوڪر ڪاءِ

۴۳- جگ ۾ جس ني پڪڙ لي - پروس ڀڳتي ناوَ
پهنچ گئي نج ڌام ڪو - پرمن هرڪا ڀاوَ

۴۴- پروس جيون انت ۾ - پرشت ٻڌي پئي لوهه
سک ماڻهين چهنيو نهين - ورت اوسر ڪوهه

۴۵- ساڌ ڪي ساٿي جاڻلي - لڪ گودڙ، دوُجا گيان
مگهن رهت من ماڻهن نتيه -

نج پروس چاهه، ايمان

۴۶- ساڌ ڪنيا ماڻهن ٻست هئن - پروس ڀڳتي، گيان
گرمک سهجي پاولي - من مک قس ايمان

۴۸- سيوڪ سنگر ساڌ ڪو - ڌر شرڌا، چرڻن سيس
پروس ٻڙ ڀاڳي ڀيا - پاءِ اکنڊ آسيس

۴۸- گرمک وڻجارا ٻني - پهنچا سنگر هاٽ
ست سنگ سوُدا پاءِ ڪر - ڀئي ٻڀاري پرڀاٽ

۴۹- پروس موُرک جلت هئه - جيون ماڻهه دوبار
ايڪ ڪروڌ چهتا چتا - دوُجي يم ڪي دوار

٧٢- جگ مانهن ان جل جيو کو-
کهارن کهان لي جاي-
رل مل کر نر کٽمب سيون- پروس چڳه چڳه کاي

٧٣- پروس رڪا کرم کي - پن پن درشيه دکاي
کبهن بکاري اس دکي - کبهن امير بناي

٧٤- بڙ ڀاڳي نر ڏياي هر - سن دن سکلي سانجهه
اورن اڀاڳي بڻي - جهسي ناري بانجهه

٧٥- بڇڙ گئي، لوڪ ڪئي - ارڏ پيي اب آپ
پروس ممتا ماهين ڦسي - ڀولي هر کا جاپ

٧٦- مورک جگ کو گهر جانٽي- گياني مان سراء
پروس اسي گيان سي - مورک جن دک پاي

٧٧- پروس جو جن پريم سي- آنسون پونڇ انات
يه يگتي انمول هئه - پاني کو رگهو نات

٧٨- نرڌن، دين، انات اور ٻوڪي مک جو ديت
پروس انسي کرم سي- هووت هر سي هيت

٧٩- سکي رهت سنسار ۾ - پروس وهه نر نار
بانٽي ودها ان، ڌن، دپا - دکهن بن آڌار

٨٠- پروس پيڇي سامٽي - دکهو نين پسار
سما رهي هئه انت لک - مايا اپش اپار

٨١- چپ چپ چل نت جيوکو- سمبه کرت ساوڌان
اکدن جانا هئه لجهي- ڌر پروس مورک ڏيان

٦١- پروس هٿي پرت نار نتيه - جهتي پت کا نام
نر لاڄ نار ڪلڪشٽي - رهتي سدا بدنام

٦٢- هر جن هرڪا نام جپ - بن جاتي هر روپ
پروس ممتا چاهه نسي - تس دن رهت الوپ

٦٣- ڪروڌ، ڪپٽ، اور ڪامني - پروس مت اپناءِ
تين انوکي آگ هئن - جيتا گپت جلاءِ

٦٤- ڪروڌ ڪپٽ اور جوٽ سنگ تج لي ڪنچن نار
ڪر لي پروس ساڌ سنگ - هو پگتي آڌار

٦٥- پاروتي، شنڪر پڄي - سيا، پڄي سري رام
لڪشمي، نارائڻ پڄي - پروس راڌا، شيام

٦٦- انمول ڪرم پروس ڪما - گياني جن ابهياسي
ڪر ڪما دوشي، اَڌرمي - ستيه راهه پر لاءِ

٦٧- پرٿوي، وايو، اگن، جل - اور آڪاش اپار
پروس پانچون تتو مل - پيا وراٽ سنسار

٦٨- گياني ڪو جگ مانتي - گياني منشيه مهان
پگ پگ ٺوڪر کاوتي - درجن نر بن گيان

٦٩- سڀ سي بڙا بلوان هئ - پروس ساچي مان
نا ڏيکي دن، رئن، ڪو - لي جاءِ پُوپ ڌنوان

٧٠- پاءِ سنڀا رام ڪا - پرسن پيو من ميت
اب ٽڪ ٽو پروس ڪٽ گئي - نه ٽوٽي پوهش پريت

٧١- پروانا تج ڏيس ڪا - پاوت جو جنمان
ڇوڙ چلا جن مانهن نر - پروس ٽڪ نهين پاءِ

٩٢- سات سنت ست سنگ جهان- سوم هري کا ٻاس
درجن کا ٻروس وهان- کبهن نه هوت نواس

٩٣- ست سنگ ساتي جيو کا - ٻروس سو سکداي
بهي ايک انمول وست- انت سميه سنگ جاي

٩٤- درجن کهٽي نيچ اور- منمک سوَر سمان
(سورداس انڌو)
ٻروس هر گڻ گاي سن - ان جا منشيه مهان

٩٥- ٻروس لکڙي ني کها- تم آج جلاوت موهه
اک دن ائسا آئيگا - مڻن ڦوکوُنگي توهه

٩٦- هوني انهوني نهين - انهوني کبهن نه هوي
ٻروس هر کا ٻيد يهه - جان سکا نهين کوي.

٩٧- مڻن نسهر مٽلو نير هون - کڻني کام نه آي
تم کروڻاميه ساگر هري- ليهه ٻروس کو اپناي

٩٨- تم ٻارس ٻريپ ٻتت اذارڻ - گيانوان ٻتلاي
ٻروش پاپي روپ لوها - توهه لاک تر جاي

٩٩- ٻروس هر کي ڄگت کو- روپ هري کا جان
رٽت رٽاوت نام هر - ديت جگت کو گيان

١٠٠- جب ٻروس ان جل انت ڄڻي -
ڦر کوُن سکي انکاي
کڻنمبي گهر سي کاي کر- مرگهٽ لاي جلاي

١٠١- ٻروس من نردوش هڻ - کرم ٻڙا ٻلوان
جس سي سک دک ٻاوتي- ٻهر ساتي ڌنوَان

٨٢- مت پولو نر باوري - كال نه كسكا ميت
لي جاۓ پروس جيوكو - ڈيک نه جاني نيت

٨٣- پاپ كماوڻ ويل هي - پاپي آنند پاۓ
پروس جب پكڙا گيا - نيڻن نير بهاۓ

٨٤- جتني كيس شرير مانهين - اتني اوگڻ موهه
ستگر اپني مهر كر - پروس سرٹي توهه

٨٥- ستيه پات پر چلن كو - بهت كشت نر پاۓ
پروس اسي جيوكا - سوم هر موت سهاۓ

٨٦- مورک مكت نه هوت هئ - ٻن پگتي شب كام
پروس ڏگمگ ڏولتي - رهه جگ مانهن بدنام

٨٧- پروس گياني گيان سي - بدتا منشه مهان
اهنكاري ڏک پاوني - هوۓ ٻور ٻير ڌنوان

٨٨- گياني كو پروس جانئي - ساگر جيان گر گمبير
مانت سمان - ڏوک سک - مان سمان - ڌر ڌير

٨٩- هر جن، هر ڌن هرت هئن - ٻن ڌسگر، نشي پور
پروس اسي چور كا - ركوالا نند كشور

٩٠- پاپي كپٽي كپٽ سي - پروس مايا جوڙ
نا سک پاۓ، شب كرم كر -

مرا مورک سب جوڙ

٩١- پروس ڏيدو تياک لي - جوت پاپ اور اتياچار
ستيه ڌرم اپناۓ كر - پاۓ لي سرجنهار

١١٢- پروس جگ تن، نام تن- ڪبهن نه هوت سمان
پر گئي پاپ هري نام تن- ڊوبي جگ تنوان

١١٣- مانئي مانش روپ تن - جنم پاپ جگ آپ
ڪات سواس پل جلد ئي- پروس ڪرم ڪماپ

١١٤- ناري اپ انمول هئه - ڪرو تانهن سنمان
پروس ديو جگت ڪو- ساڌ، پگت، سنتان

١١٥- بن ناري پروس جگت م نا ستگر ساڌ جنماپ
گهور انڌيارا مانهين نر - گيان بنا پٽڪاپ

١١٦- ساڌ نه جنميو جگت مانهين-گيان نهين نر پاپ
پروس باٽي سنت ڪي- ستسنگ مانهن سماء

١١٧- رو چاهت سد ڪنول ڪو- چاترڪ چاهت نير
بون هر جن هر پگت بن - پروس رهت اڌ پر

١١٨- مورک مانت سامهني - ناري ڪو بن گيان
پروس جس ني جنم ديو- رام ڪرشن، ارجن بلوان

١١٩- پروس مورک جگت مانهن- جلتا هئه دو بار
ايڪ اپرکا چتنا چتا - دوجي يم ڪي دوار

١٢٠- بن ديا، ڌرم، تنوان ڪو- پروس نرتن جان
پکاري اس سي پلا - هر گرنٿ گاپ، لي دان

١٢١- هنس اڙا ديهي گئي- جيوَن پروس بالو پيت
اپني آگ لگاولي - پريت مان تانهن ميت

١٢٢- ديک پڙا سنتان ڪو- بت مات اپ آنند پاپ
پر پروس سوچت نهين- تانهن آيو گهتتي جاپ

١٠٢- ٻروس ڪرمون سي ٻنڌ- اوُچ، نيچ انسان
مورک گياني، ساڌ سنت- شڪر اور ڌنوان

١٠٣- مانش ڪرم ڪماوني - من ڪي مت اپنائي
انسي ڪرني ڪرم ڪي- ٻروش سک دک لائي

١٠٤- ٻروس شترو ساڌ ڪي - ھمري شتروُ جان
انت لائون لنڪال ٽانھين- ڪھت ڪرشن ڀگوان

١٠٥- ٻروس ڳرمک، ھرجن، ساڌ سيو ھر ڌيائي
انسا گياني جيو سد - جگ مانھن، آدر پائي

١٠٦- ٻمت ڪنيا وچ ڌائي ھر- نسچت ھوئي نر نيت
ٻروس انسي ٻرلت ڪو- جان انوکي ٻريت

١٠٧- ستگر، ساڌو، سنت سي- نس دن ٻرٻرٽا ٻائي
درجن، من مک ڪي نڪت-

ٻروس ڪبھن نہ جائي

١٠٨- دم ڪي چابي ھر ڀري- منشيہ ڪلوٽي مانھن
ٻروس چل ڪر رک گڙي- جب انت ڀئي دم ٽانھن

١٠٩- ٻروس مانش ڀنڪنا- اُن اِنتر گر گيان
ٻوجت ٻتر، ٻرکش ڪو- ڀول ايش من مھان

١١٠- ڪيت جگت ڪو جانلي - مانش ڪرم ڪسان
ٻروس جئسا بيج بوئي- ڪاٽ ووھي انسان

١١١- چنتا، ممتا، ڀاونا - سڪل جگت ڀنڪائي
مڪت ڀيا ٻروس ووھي - ساڌ سنگ اپنائي

١٣٣- ٻٽ ڪٽيا ماڻهن هر جنا۔ جپ هر آنند پاءِ
ٻروس انسي جاپ سي - آواگون مٽاءِ
١٣٤ ستسنگ سي سک اوُ پجي -
ڪسنگ ڪر دک پاءِ
ٻروس ست سنگ، ساڌ سنگت -
مڪتي جگت دلاءِ -
١٣٥- گر ٻاڻي، گر ڪي وچن - ڌر شرڌا اپناءِ
من انڌ ٻارا ٻروس مٽي - روشن پويش بناءِ
١٣٦- مت مانگو ٻروس ٻانورا۔ شيوا ڪل قل ميت
سوم هري توهه ديت هٿ۔ ديک تماري ٻريت
١٣٧- انسا مت گيا راونا - ٻروس ڪر اييمان
آک لگاني ڪو نهين - انت رهي سنتان
١٣٨- ستگر، ستسنگ، ساڌ سنگ۔ ٻروس ٻگتي جام
اڙ ٻاگي نر پاءِ ڪر - پهنچ جاءِ نج ڌام
١٣٩- ٻرا رهت اهنڪار ۾ - ڌنوان اور ودوان
رهت سوتنتر نر ووهي- ٻروس جس من گيان
١٤٠- گيان هين نر قست هٿ۔ هر وڪار ماڻهين ميت
ووهي مڪت ٻروس ٻيا -
جس من هر ڪي ٻريت
١٤١- ٻاپ ڪيي آؤ گهٽت - مٽيا اس دڪداءِ
ٻروس ٻگتي، ڌرم هي - مڪتي الت دلاءِ

١٢٣- سوچت هو جس کرم کو- کر ڈالو تتکال
پروس پلکون م پري - آن پهنچي انتکال

١٢٤- پروس جگہ کو جانلي - ايک عجيب سراه
ايک جنم پايہ آوتي - دوجا مر کر جايہ

١٢٥- پروس مانش ديهہ کو- دک سک کا گهر جان
سميہ کاٹ کر چل دئي- سب گهر جان سمان

١٢٦- پروس پولو پوت کال- کرو نہ پوش بچار
هو وقت جو ورتمان ماتهين- سوچ ووهي سنسار

١٢٧- من کي من ماتهين راک کر- چلا مسافر ميت
لي چلي جلاني کو ووهي -
جان سنگ پروس پريت

١٢٨- ايمان، اهنکار اور ابرکا - تينو بڑي جان
پروس جانکي تل نهين- بهر بهر ڈ نـوان

١٢٩- جو نر ايک هي آتما- جيو، جنس جن جان
پروس اسکو جانلي - گياني منشيہ مهان

١٣٠- نس دن پروس دان کر، وديان ڈن جگ ماتهين
جس سي انتي هوت هئہ- کبهن نہ گهاٹا ناتهن

١٢١- پروس هر کرپا کري- منشيہ جنم ديو توهہ
جانکو ست سنگ، هر پگتي ان -
مت منوا وثرت کوهہ

١٣٢- جگ نيتي کو جان لي - انمول جيون آدار
پروس پرارٹا پايہ کر - جان گيان ساکار

١٥٢- مٺن اور ميرا ڀول ڪر - ٺم اور ٺمرا ٻول
ڀروس ائسي نيت سي - نانڪ ڏگمگ ڏول

١٥٣- مانت ناهين مامت ڀت، ستگر ساڌو سنت
ڀروس ائسي جيو ڪي - جانو جيون انت

١٥٤- سک دک سائي جيو ڪي - اڪ آڀ دوجا جائي
ڀون ڀروس جيون نيا - انت ڪال تت پائي

١٥٥- ڪامار ڌمرط جيوُن جانلي - ڀروس مانش ڏيهه
ڪووت سواس انمول ڀون - بن سيارام سنيهه

١٥٦- ڀروس نا، ڌن مانهن سک - نهين ميت، ڀريوار
هر جن ڪهتي، سک سدا، ستسنگ وچ وڃار

١٥٧- ڀروس هيرا نام هر - اس سي نيهن لڳاءِ
ڀاڳ متيا ڌن جگت ڪا - ساڌ سنگت اپناءِ

١٥٨- ڀروس جنسي ڀنڪ بن - ڀنڇي اُڙ نهين پائي
ڀؤن مانش مڪت نه پاوتي -
بن ست سنگ ڀر، هر ڌ يائي
٢ ١
(ڀ ڀر)

١٥٩- ڀڙ پاڳي سد آيئي ڪر - ستسنگ نهر نهاءِ
در ڀاڳي در جن دور رهه - ڀروس پهڇ نه پاءِ

١٦٠- جو سيوت ستگر مات پت - الٿي، ساڌ اناٿ
ڀروس السي جيو ڪو - نا ڀؤلت رگهوناٿ

۱۴۲- جس پل هر کا نام لو - ووهي سڦل پل جان
باقي پل پروس يبي - وئرت ڌمڙ سمان

۱۴۳- ساڌ سنگت هر بڄن اور - ستيہ بچن اپناءِ
انت سميہ پروس کولو - آن بن کام نہ آءِ

۱۴۴- پروس جونر جگت مانهين- دک سک جان سمان
مانو السي جيو کو - گيانون بلوان

۱۴۵ التي آدر نا کري - کڙوي باٹي بول
پروس ائسي جيو کا - جيون ماٹي مول

۱۴۶- التي آدر ديت اور - سب سي ميٺا بول
پروس اسکو جانلي - امت گياني انمول

۱۴۷- ويد شاستر تت جگت مانهن- پروس گيتا جان
جسکي امت اپياس سي- مورک بهت مهان

۱۴۸- بڙا مان کر آپ کو - جو کرتا اپمان
پروس تانکو جانلي - مورک نر بن گيان

۱۴۹- پروس سموت ساڌ سنگ- سواس سواس جپ رام
جانو ائسي جيوني - کر لٽي چارون ڌام

۱۵۰- ستگر کو پروس جانلي - وئد راج سنسار
ديت اوشدي گيان کي- کاٽت روگ وکار

۱۵۱- کاهي کنيا تياگ نر - بن مانهين کوج يگوار
پاءِ لي پروس تياگ کر -
کروڌ موه اپمان

١٧٠– پروس منزل ايک ھئہ - راھين ھوت انيک
منوا ستگر سيو کر - پايہ انوکي ايک
١٧١– در جنہ درمتہ در بدي - جانو سوُر سمان
ناسوت ستگر ساڌ سڌ. نا پروس کر جپ دان
١٧٢– پاپ اڌرم جب بڑھت ھئہ. اور ھرجن دک پايہ
منشيہ روپ ڌر سوم ھر. پروس مکت دلايہ
١٧٣– سک کو سد نہ چاھتا -

دک کي کرت نہ چاھہ
کيون پولت پروس بانورا. دک ھي تو سک لايہ
١٧٤– ڌرمہ دين من پيد پر - جوُ جن کرتا دان
پروس ونرت جاٹ ڌانھن- جيون کدھر اِشنان
١٧٥– آشا، ممتا، کروڌ اور چنتا منش جلايہ
جس سي پروس جگت پر - گياني نہ اچھايہ
١٧٦– ناري کو نہ جگت پر- جگ جنني کر جان
رشي مني ، گياني اسي - پروس مان مھان
١٧٧– جس گھر نار سلکشٹي، پت گياني، دياوان
سوم ھري وھان بست ھئہ- پروس ساچي جان
١٧٨– اوُرن کا دک ديک کر- جو نہ اسي مٹايہ
پروس انسي کرم سي - وو اَت آنند پايہ
١٧٩– مانش ديھي جانلي - پروس بالوُ پيت
ٹک نہ سکي سنسار مانھين- ساچي مانو ميت

١٦١- پونیمت هو پروس جسي- تجھ هي مانھن سماۓ
منوا ستگر گیان سي - تیاۓ کتیا مانھن پاۓ
١٦٢- جل گھگري پر لي جاۓ گھر -
جل جمنا گھت نھین جاۓ
پروس پڑا تن ترم بن - پن پن ٻگر گنواۓ
١٦٣- پرتوي کي پڑن پتي - سمپتھ ھتھ گن پاۓ
پر پروس مھما ایش کي -
کبھن نہ کھۓ لنک جاۓ
١٦٤- منشیہ کلوٹا مانلي - جگ کي میلي مانھن
پروس گڑ گئي آپھین- جب آنس پڑي دم تانھن

١٦٥- اس ساگر سنسار مانھن - ستسنگ نتیا جان
ستگر کیون ھار ھتھ - پروس ساچي مان
١٦٦- من کو دوش نہ دیجئي- کرمون کا قل جان
پروس ستگر سیو کر - پاۓ انوکا گیان
١٦٧- شیام پجي دک دور ھو- سک پاۓ پجو سیارام
دونو سک میہ جانلي - پروش ھر کي نام
١٦٨- کبھن نھین ٹل سکت ھتھ- کرم گتي نر جان
قري پي نر پروس کرت - بن موڑک ایمان
١٦٩- سنتان، شوپا اور تن، ودیا -
اپر کا کر نھین پاۓ
پروس مانو پاگیہ اور کرم انوسار آۓ

١٩٠- سنيه بول، شب كرم كر- هركو هرديه ڌيايه
پروس يون نر جگت مانهين -
كبهوں كشٽ نه پايه

١٩١- وناش اِت هويه جيوكي- وناش سميه جب هويه
پايه اوكر پروس انت م - پانو پساري سويه

١٩٢- پروس كب ست، مادت پيت، كبهن پتا سمت لايه
روپه روپه مرگهت آن كر- اِك دُوجي آگ لگايه

١٩٣- پروس هر جن كهس هٿن - كرم پڙا پلوان
جو چاهت نر هوتا نهين - هر اِچها تانهن مان

١٩٤- سات لايي هو جنم سي - پروس كرمن ڀور
هون دك سك كو جانلي -
جيوُن جاهه نشي آهه پور

١٩٥- پروس سيس جهكايه كر- جو نر كرتا دان
سقل پيا سنسار مانهين- كر ليو تيرٿ اشنان

١٩٦- مستك رپكا منشيه كو - پن پن رنگ دكايه
ڌرج چين اڌ پر كر - كمتي كو سنگ لايه

١٩٧- پروس پركشا هوت هٿه - پانچون كي سنسار
متر، نار، ديا، ڌرم، اور- كشٿ سميه پريوار

١٩٨- هر پگتي، جگت كلياڻ كي -
هر جن من سد چاهه
تياگ سات سنسار كا- پروس رهت اَچاهه

١٨٠- پروس گياني جانتي - پاوي أپت بلوان
اهليا نار گوتم رشي - پئي بن بر پاشان
١٨١- پروس کيت هرا بهرا - اک دن سونا هوئ
جگ سنساري جيو بون - بدلي جيون توهء
١٨٢- پروس سپني هوت هئ - پوپ بکاري ميت
بون سپنا جگ کو جان کر -

پائ لي هر سنگ پريت
١٨٤- پروس پائ کر کوئ ليا - دربا گي تانهن جان
جسني کوئ کر پائ ليا - جانو اسي مهان
١٨٤- سمپ بڑا بلوان هئ - نه ماني سادهو پوپ
پروس درس نه ديت هئ - نس دن رهت الوپ
١٨٥- برهما جگ اپن کرت - وشنو پالنهار
مهاديو پروس کرت - جيو جنت سنگهار
١٨٦- گردوارا مسجد هر مندر - راهي منزل جان
پائيگا پروس ووهي - جس من شردا گيان
١٨٧- پوپ بکاري بنت هئ - پروس پاپ کماه
کرمون سي مهرشي بنا - رتن کر هر تپائ
١٨٨- پروس دوت پاني ملا - هنس سود اپنائ
بون هر جن سنسار بر - لياک پانچ هر تپائ
١٨٩- پروس اپني ديش کو - نس دن جان مهان
جنني جنم پومي سندر - مانو سورگ سمان

٢٤٤- سيوڪ ناهين مات پت - ستگر ساڌو سنت
ڀرواس انسي جيو ڪي - جاڻو جيون انت

٢٤٥- سک دک ساٿي جيو ڪي - اِڪ جاءِ، دُوجا آءِ
ٻون ڀروس جيون نِيا - انت ڪال نت پاءِ

٢٤٦- ڪامڙ ڌمڙ جيان جاڻلي - ڀروس مانش ڏيهه
ڪووت سواس انمول ٻُون - ٻن سيارام سنيهه

٢٤٧- ڀروس نا ڌن مانهن سک - نا جگت ڀريوار
ڪهت هري جن سک سدا - ستسنگ وچ ويچار

٢٤٨- ڀروس هيرا نام هر - اُس سي نينهن لڳاءِ
تياڳ متيا ڌن جگت ڪا - ساڌ سنگت اپناءِ

٢٤٩- ڀروس موڙک جگت مانهن - ٻن ڀڳتي هر ڏياءِ
جوني موهه ڀرموار ڦس - انت سمي ڀڇتاءِ

٢٥٠- جيسي ڀڇي پنک ٻن - ڀروس اُڙ نهين پاءِ
ٻون مانش مکمت پاوتي - ٻن ڀڳتي ڀر هر ڏياءِ

٢٥١- جو سيوڪ ستگر مات پت - اتني ساڌ اناٿ
ڀروس انسي جيو ڪو - نا ڀُولت رگهوناٿ

٢٥٢- ٻڙ پاڪي سد آءِ ڪر - ست سنگ نهر نهاءِ
ڏرجن نس دن دُور ره - ڀروس پهنچ نه پاءِ

٢٥٣- ڀونيت هو ڀروس جسي - تجهه هي مانهين سماءِ
گياني تانهن ستگر گيان سي - ڏياءِ ڪتيا مانهن پاءِ

٢٥٤- ويد شاستر لت جگت مانهين - ڀروس گيتا جان
جسڪي اُت ابياس سي - موڙک ٻنت مهان

٢٣٥- ڌرم مذهب مين ڀيد پر - جو جن ڪرتا دان
پروس ونرت جان تانهين- جيون ڪنچر اشنان

٢٣٦- جل گهگهري پر لي جاهه نر -
جمنا جل گهٽ نهين پاهه
پروس پڙا ڌن ڌرم ان - پن پن ڪ گر گدواهه

١٣٧- ابهن نهين ڪر پاهه سڪي- ڦر ڪروگي ڪب
پڇتانوگي انت م - پروس رو رو ٽب

٢٣٨- جنسي سپنا جيو ڪا - آنک کلي مٽ جاهه
يون گياني نر جگت ڪو- پروس سچن بتاهه

٢٣٩- سنسار بغيتا مانهن نر - قول مثل اگلاهه
ڪوئو پروس ڪيچڙ پاپ مانهين -
ست سنگ ڪوئو سماهه

٢۴٠- پرتوي ڪي پڙن پتي - سميٽ هوئه گن پاهه
پر پروس مهما ايش ڪي -
ڪبهن نه ڪهي لڪ جاهه

٢۴١- پروس جن سک شوڪ م - نيتن نير بهاهه
وهه رونا انمول هئه - جو هر ياد ڏلاهه

٢۴٢- پروس مانش جگت م - بن ڪپٽي سمپت جوڙ
بن پڳتي نير بهاوني - چلي انت سب ڇوڙ

٢۴٣- بن اگني پوجن نا پڪي -
بن پريم نه پريت جتاهه
يون پروس هر ڪي پگيه بن- مڪت نهين نر پاهه

٢٢٥- هر جن کو دک دیت هر- د رجن آنند پاوے
پروس رکها کرم کي- سمپه سمپه پرگهٹاوے

٢٢٦- پروس هر کي لباس ہر - هر جن نیر بهاوے
اٹسي شرڈا دیکھ هرا- مکتي ٹانهين دلاوے

٢٢٧- جو نر سنسنگ آوے کر- هر گن سن اور گاوے
پروس ائسي هيو پر - بار بار بل جاوے

٢٢٨- من کو دوش نه دیجئي- کرمون کا ڦل جان
پروس ستگر سیو کر - پاوے لي پن پن گيان

٢٢٩- شیام جپي دک دور هو- سک پاوے لي پج سیارام
دونو سک میه جانلي - پروس هر کي نام

٢٣٠- کبهن نهين ٹل سکت هئ- کرم گتي نرجان
ڦر پروس کاهي کرت- مورک من ابهمان

٢٣١- پروس منزل ایک هئ- راهين هوت انیک
منوا ستگر سيو کر - پاوے انوکي ایک

٢٣٢- درجن، درمت، در بدي- تینون سوُر سمان
(سوردا س)
نا درسن کر ستگر پساد کا -
نا پروس کر جپ، دان

٢٣٣- پاپ اَڌرم جب بڑهت هئ- اور هر جن دک پاوے
منشیه روپ ڌر سوم هر - پروس مکت دلاوے

٢٣٤- سک کو سد نر چاهتا- دک کي کرت نه چاهه
مت پولو پروس باورا- دک هي تو سک لاوے

جو نہ جنهن ديوي ديوتا کي اننت ديو سمجهي
پوڄا تو ڪري ۔

٢١٦- بن گرج نہ بادل جل پڙي -
نهين گر بن گيان آپڄاپ
نهين ڀڳتي سنگت ساڌ بن- پروس مڪتي پاپ

٢١٧- جو نر ڀوُڪي، دين ڪا- ڏرتا نس دن ڌيان
پروس اسڪو جانلي - سوم روُپ ڀڳوان

٢١٨- پروس ڪسيڪا ڪٽس، سک مانهين دن رٽن
کس ڪا جيون پتيت- سانجهہ سڪل بن چٽن

٢١٩ منشيہ کلوٽا مالي - جگ کي ميلي مانهن
پروس گڙ گئي آپهين- جب انت ڀئي دم تانهين

٢٢٠- سنسار روپي سراء مانهين- منشيہ مسافر مان
ڪرم ڪماءِ ڪر چلدئي - پروس ساڃي جان

٢٢١- براءِ برائي ڪرت هئہ - عادت سي مجبور
پاپ پروس گرمک ساڌ سنگ- هوئت گيان ڀرپوُر

٢٢٢- اس ساگر سنسار مانهين - ستسنگ نئيا جان
ستگر کيوٽ هار هئہ - پروس ساڃي مان

٢٢٣- درجن، منمک تياڳ لي- مورک، ڪپٽي ميت
گياني شتروُ سنگ جگت مہ- پروس ڪرلي پريت

٢٢٤- ديا، ڌرم، ڌيرج، اڌير- جس من مانهين سماپ
پروس انسي جيو ڪو - گرمک گلي لگاپ

٢٠٨- ڳر ٻن گيان نه اوٻجي - ڳگهه ڳگهه توڪر ڪايه
ٻروس هر سمرن ٻنا - مڪت نهين نر پايه
٢٠٩- دڪ پالي پرديس ڪي- هر جن هويه آنند
در جن ٻروس پايه دک - نين هوت ٻن انت
٢١٠- گياني جانت ڌيه ڪو - جتسي نالوُ ييت
ٻروس هر سنگه ٻريت ڪر -
تياگ متيا جگه ٻريت

٢١١- جو جن ٻوکي، دين کا- ڌرتا جگه مانهين ڌيان
ٻروس اُسڪو جانلي - سوم روُپ ڀگوان
٢١٢- مريادا پرش اتم ٻيي - شري رام جگت آڌار
مان ٻروس،گياني، مات پت- ڀگمت، رشي ساڪار
٢١٣- ٻروس سنگر ساڌ کي - ستيه ٻچن انمول
ڌياي ڪشٽ سهت هر جنا -
ٻن جاوت اُت انمول

٢١٤- وش جيون ٻروس جانلي- ٻرڌ ([illegible])، نندا، پر نار
ساڌ سنگت، هر ڀگت ڪر- پايه لي مڪتي دوار
٢١٥- شڀ ڪرم، اڌرم، اُپڪار ڪا- ڦل ديتا سنسار
ٻروس گياني جن ڪهت- هتُه اشت ديو اڌيڪار

شڀ ڪرم ڪرڻ - ۽ پاپي بڻجي اَڌرم ڪرڻ
يا اُپڪار جا ڪم ڪرڻ، انهن سڀني جو ڦل
ڏيڻ سنسار کي، اِشٽ ديو کي ئي اڌيڪار آهي-

١٩٩- چوراسي لک جُوني ڀوڳ ڪر- منشيه جنم ٿر پايه.
ٻروس هر ڪي ڀڳت ٿن- مت موُرک تانهين گنوايه

٢٠٠- ڪرم ڀاڳيه سي پايه ٿر- ڌن، شوڀا، گيان، سنمان
ڀون ڀڳتي، ست سنگ، ساڌ ٿن -

ٻروس ٿر مورک جان

٢٠١- روڄه روڄه لڪؕ ڀون ٻر ٻاڌ ڪر -
ڪٽنمبون ني مر گهت لاڳه
لونّي ٻروس ڦونڪ تانهين -
سنگ لڪؕٽين جل انت نپاڳه

٢٠٢- ٻروس ماٽا گوڊ مانهين - ٻچپن ٻيتا کيل
ڀوا ٻرط ٻيتا نار سنگه - ٻرڌ ڀيا مانّي سي ميل

٢٠٣- ٻچپن گيا، ڀواپن ڪٽي - ڪامنت ٻرڌ شرير
ٿن سمرن ٻروس انت مه - نين ٻهاوت نير

٢٠٤- ٻروس پالي ٻرديس ڪي- پاوت جو ٿر جنمايه
چوڙ چلي چن مانهن ٿر- کوئو نه سڪا انڪايه

٢٠٥- ٻروس ست سنگه ساڌ سنگه- هرڪر پاسي هوڄه
ٻر ڀاڳي پايه ٿر ڳٽي - ڊرجن ڊيو کوڄه

٢٠٦- مندر مسجد جايه ٿر - ڊيپ جلاوت نيت
ٻروس من کا ڊيپ ڪيوُن- ڀڄا رکا هٽه ميت

٢٠٧- سک مانهين سمرن نا ڪيو- ڊيتو اوسر کوڄه
ڊک پايه اب انت مانهين- ٻروس مورک روڄه

٢٦٥- ستسنگ سنگر ساڌ سنگ. پروس پگتي جام
پڙ پاڱي جن ڀاڳ کر - پهنچ جاءِ نج ڌام

٢٦٦- پرا رهت اهنڪار مانهن. ڌنوان اور ودوان
رهت سولنتر نر ووهي. پروس جس من گيان

٢٦٧- ديا ڌرم ڌيرج جانلي - ٿيندو اڇ انمول
پر پاڱي پروس ڀاوني - دڙ جن ڊگمگ ڊول

٢٦٨- جنم سڦل پور جانلي - نشي انت جيو مان
اس بيچ کا: پروس پاءِ لي - انمول گروسي گيان

٢٦٩- پروس جگ مانهن کرم کر - نس دن سوچ بچار
گياني جن ٿانهن مانتي - سک شانتي کا سار

٢٧٠- جو نر پوُکي دان کا - جگ مانهين ڌرتا ڌيان
پروس اسکو جانلي - سوم روُپ ڀگوان

٢٧١- پروس جسني سيوڪو - ستگر دين انات
اسکي سر پر رهت هئه - نس دن هر کا هات

٢٧٢- دڙ جن سي نر دوُر رهه - ساڌ سنگت اپناءِ
پروس سد سک اوڀي - مکتي انت ڏلاءِ

٢٧٣- ادي آست جيون هوت هئن -
سوريه چندر آکاس
ڀون پروس جيون جيو کا -
جاڻ کرت جگ ڀاس

٢٧٤- پر ناري سي پريت کر - مري ڀير ڀير سلطان
پروس پرپل کرم گت - ستي اهليا يعي پاشان

٢٥٥- نام سرور بهت هئه - هر جن هرد ۾ ميت
نهائيگا نئي نر ووهي- پروس جس من پريت
٢٥٦- پروس گياني جگت کو - جان باجيگر کيل
کيل سماپت هو گيا - ٽوٽا جگ سي ميل
٢٥٧- بڙا بن کر جگت ۾ - جو نر کر ايمان
پروس اسکو جانلي - مورک نر ۾ بن گيان
٢٥٨- جو جن سيوت ساڌ کو - سواس سواس جپ رام
پروس ائسي جيو ني - کر لئي چارون ڌام
٢٥٩- ستگر کو پروس جانلي - وئد راج سنسار
(کوبراج)
ديت اوشڌي گيان کي - کاٽت روگ وکار
٢٦٠- کاهي کٽيا تياگ نر - بن بن کوج پگوان
پروس من مانهن پاه لي - تياگ موه ۾ ايمان
٢٦١- مئن اور ميرا پول کر - تم اور تمرا بول
پروس ائسي نيت سي - ناه نر ڏگمگ ڏول
٢٦٢- پنت اگياني پر آڌين - شرن پڙي توه ناٿ
پروس ائسي ڏهون پر - رهنا هر کا هاٿ
٢٦٣- ائسا مت گيا راونا - هر استري ڌر ڌيان
آگ لگالي انت ۾ - نهتن پروس رهي سنتان
٢٦٤- کاٽ ساڙهي ايهي ڌرو پدي - باندي اگلي شيام
لاج سپا هر راکلي - دي پروس پير تمام

٢٨٥- مانش ڪرم ڪماوي- من ڪي ميت اپنايہ
انسي ڪرني ڪرم ڪي- پرڀوس دک سک لايہ

٢٨٦- ڏرلي ڪو جگ مانتي - پرڀوس ماتت سمان
انت سميہ وھہ ڪرت ھہ - مرلڪ ڪا سنمان

٢٨٧- ماني پر مانش جنم پايہ - ماني مانهن انت سمايہ
پرڀوس گياني ، ھرجنا - مستڪ ناانهين لگايہ

٢٨٨- جو نر سک مانهين ڏيايہ ھر-
ڪبهن نهين دک ديک
پرڀوس ھر ڪرپا پتي- ڪت گتي ڪرمن ريک

٢٨٩- پوا نار ، پت نا مري - ٻوڙهي نر پرڀوس نار
ٻچن مانهين ماتا نا مري- ڪر لينؤ ڪو لاچار

٢٩٠- ساڌ نہ ھولي جگت پر - دکي رھت سنسار
درجن من مک ڪوگيان دي- پرڀوس ڪرت اڌار

٢٩١- بسنت رتؤ انمول ھہ- پرڀوس جگ مانهين جان
چوني سي سکداء ٻن - آنند ديت مهان

٢٩٢- ديک پرايا مڪل نر - مت پرڀوس من للچايہ
ھر پگتي ساڌو ھر جن - ڪتيا مانهن سمايہ

٢٩٣- ڌر شرڌا پرٽام ڪر - پرڀوس ساڌو سنت
ھر جن بن ڪر پايہ لي- اڪنڀ آسوس اي انت

٢٩٤- سنساري ڌن تياگ نر - ھر پگتي ڌن جمايہ
انسي ڪرني جو ڪري- پرڀوس مڪتي پايہ

٢٧٥- جس ۾ جهڙا گڻ ڀرا - چاهت ونسا ميت
پاڻي ۾ پروس هومت هڻ - ايڪ انوکي پريت

٢٧٦- پروس پنڇي جيوني - گهونسل ماڻهين ٻناءِ
ڏن ڀر ساٿيون سنگ اڙت - شام پيڙ پڻي گهر آءِ

٢٧٧- پروس هر هرديه بسي - هر سواس ڪري سيارام
ٻار ٻار ڪرت اس جيون ڪو - پون ڪمار پرڻام

٢٧٨- نين هين نر جاڻلي - پروس ٻن گر گيان
ٻون سد نرڌن ماڻلي - ٻنا ڌرم ڌنوان

٢٧٩- ساگر ڪو سياهي ڪرون - قلم ڪرون وٽراهه
پروس پرٿوي پتر ٻر نهين - مهما ايش سماءِ

٢٨٠- سيارام، شنڪر ٻڄو - پروس راڌي شيام
سڪدائي ساٿي انت تڪ - هري اوم، ستنام

٢٨١- شرڌا ڀگتي ڀاوُ ڀر - هر ڌياءِ لي هرده ميت
پروس پاءِ لي مڪت پد - جان انوکي نيت

٢٨٢- جگه ماڻهين ساٿي هيو ڪي -
ڀاگيه، ڪرم، ادهم بد جان
جس بن منشيه، نه ٽڪ سڪي -
پروس ساچي مان

٢٨٣- پروس نر ونڪل رهت - بن سٽسنگ، هر گيان
سهج ڪٽي گرمڪ ملا - ديئو انتر گيان

٢٨٤- ڪرمون سي پروس بنت - اوچ نيچ انسان
مورک، گياني، ساڌ، سٺ - تسڪر، نرڌن، ڌنوان

٣٠٥- جل اگني سنگر ساڌ کو - ڪبهن نهين ڪر جان
گياني نر ٽانهين جگت ۾ - پرڀو مان مهان

٣٠٦- پرڀو نر ڀاوت وهي - لکا جو مستڪ مانهين
ٽل ڀر ڪو ڀيسي نهين - هر لڇا مانلي ٽانهين

٣٠٧- ڪرم انوسار جگت ۾ -
نر ء پرڀو سک دک ڀوگ
آوت جاوت سميه پر - جانو عجب سڃوگ

٣٠٨- جل اگني سي جگت ۾ - مت ڪر اتني پريت
پرڀو ڪب ڪئسي دولو - بدلي اپني نيت

٣٠٩- ڏوج ڪوج نر پايه لي - جگ ۾ ساڌو سنت
پرڀو اسڪي پريت سي - ڀانوگي ڀي انت

٣١٠- پرڀو نر گرمک ڀيو - پريم جوڙ سنگ ساڌ
ساڌو ساڌ بنا ڀيه نانهن - ڪٿي ڪوٽ اپراڌ

٣١١- برڌ ڀيو لاٿي ڌري - ڀول پرڀو هري ڪا نام
ووهي ڪاٽ جلاءِ تمي - بن جنمي ڀڳتي جام

٣١٢- جئسي نرمل جل نديا - ساگر انت سماءِ
يون پرڀو هر ڀڳت جن - ڀڳتي ساگر جاءِ

٣١٣- سنگر ء ساڌو ء مات پت - اتٿي ء ڏين ء اناٿ
پرڀو لن ڪو سيو ڪر - ناه لي ڌ ڀناناٿ

٣١٤- جس من ڀم ڀگوان ڪا - اس من اپجي پريت
پرڀو هر جن اپداوتي - ڀيهي انوکي ريت

٢٩٥- جو نر جگ مانهين سيو ني - الٽي نر آڌار
پروس ٽانهين سنگ سد رهت- سوم ايش آڌار

٢٩٦- پروس جس هردي بست- نس دن هرکي پريت
جانو انسي جيو کو - کيول هرکا ميت

٢٩٧- ساڌ نہ سيويو جگت ۾- کيا نہ دمڙي دان
پروس اس ڌ نوان کا - مانو من پاشان (پٿر)

٢٩٨- ستيہ ڌرم شانتي جهان - پگتي ديا سماي
پروس اس پريوار مانهين- سوم هري پرگهٽاي

٢٩٩- مانش مر کر جلت هئہ- جئسا سوکا گهاس
مکت ڀيو پروس ووهي -
هري نام جپيو هر سواس

٣٠٠- هنڪاري هري نام هئہ - سکدائي سيارام
منوا مکتي پائي لي- ڀڄ پروس راڌي شيام

٣٠١- پروس سوري سمپ پر- اديہ استہ هوي ميت
درلڀ مانش جنم نر- کووت بن هر پريت

٣٠٢- پروس موڙک جلت هئہ - جيون ڀر کيٽي بار
کروتي موهہ چنتا چتا - انت چتاہ ڌوار

٣٠٣- جو نر هرکي پگت کر- نس دن نام ڌياي
دک بمسي سک اوپجي- پروس هر کرپاي

٣٠٤- ولمب نہ کر نر باورا- سواس سواس هر ڌياي
پروس کب کهان پهنچ کر -
کال پکڙ لي جاي

٣١٥- ڏين ھين، ڏرٻل، ڏکي ٽڪا، جو نہ ڏر ڏيان
پرڀوس اتسي جيو ڪا - سوم رکشڪ ڀگوان

٣١٦- پرڀوس جو نہ ڏين ھين- ڏرٻل ڪي آنسون پونچ
اس پر ھرڪا ھات ھي- جانو تس سنڪوچ

٣١٧- ٻن ٻن چنتائين چنت - مورک جيئا جلاءِ
ٻن گيانوان گر گيان سي - پرڀوس مکتي پاءِ

٣١٨- شوک نہ کر نہ ٻانورا- جب ڪيئنمبي ھر جاءِ
جسڪي پيڇا تا اسي - پرڀوس ليو بلاءِ

٣١٩- ساڌ نہ ھوتا جگت مانھين- گيان نھين نہ پاءِ
پرڀوس نہ مورک ٻني - انڌ ٻاري پڪاءِ

٣٢٠- پرڀوس سيوت ماڌ پت - ستگر، پڙ پاگي
جو نہ نھين جپتي نام ھر- اپراڌي، ڏر ڀاگي

٣٢١- پرڀوس جگ ۾ ساڌ جن- گياني، پُوپ سماءِ
(راجا)
آوت ننگي اڪلي- ونسي ھي جگ سي جاءِ

٣٢٢- سکدائي سد جانئي - سنگت، ستگر، ساڌ
پرڀوس جانڪي پريت سي- ڪٽي ڪوٽ اپراڌ

ليکڪ جي واقفيت

فتح چند - جي - شرما - پروس

جنم ۱۴ آگسٽ ۱۹۰۵ع - ڀلاڙي - تعلقو ڪنڍيارو - ضلع نوابشاه ساهتي- (سنڌ) هاڻي پاڪستان ۾- علم - چار درجا انگريزي پاس ڪري سنه ۱۹۲۵ع ۾، محراب پور، ضلع نواب شاه ۾ انگريزي اسڪول جو پايو وجهي ماستر ٿي رهيو- ان کان اڳ- پڻ پنهنجي استاد سورڳيه نيوندرام وشنداس گرناڻي صاحب کي ٻه ڪيلن ۾ هارمونيم وڄائي ڪيس سات ڏيندو رهيو. انگريزي اسڪول ۾ رهندي سنت ڪيس سنڌ جو مشهور جادوگر پروفيسر هاسانند هندستان جي گشت لاءِ ڪيلن ۾ هارمونيم وڄائڻ لاءِ وٺي ويو. پهرين مٿرا ۾ مهرشي ديشانند سرسوتيءَ جي شتابدي ڪري، ميرٺ بلند شهر - هاپڙ - هاٿرس - هريدوار - رشي ڪيش - ڪنکل - گروڪل ڪانگڙي - جوالاپور ۾ کيل ڪري ديرادون مان مصوريءَ پهتاسين. ان گشت ۾ ڪل ڇهه ٦ مهينا لڳي ويا - هاڻي پروفيسر هڪ ٿي اسسٽنٽ مسٽر چمن راءِ سان گڏ وطن وريو؛ مان اتي ميسرس - ايڇ ٿهلرام وارن وٽ نوڪري لڌي ۽ زندگي ۾ گهڙيس - ۽ آخر پڪيءَ رهت ڪلڪتو اچي وسايو، جتي هرٽي چاپ (ميگافون رڪارڊنگ ڪمپنيءَ ۾ اختري ٻائي فيض آباديءَ سان واقفيت ٿي ۽ ميگافون هرٽي چاپ ڪمپنيءَ ۾ ٻه ڀڄن لکي ميوزڪ سيٽ

ڪري هارمونيم وڄائي رڪارڊ ڀرايو.

سنه ۾ منهنجو پهريون پستڪ (پروس جي پڪار)
شايع ٿيو. جنهن جي معرفت هتان جي نامور سنڌي
يوٿ ايسوسيئيشن سوريه پروفيسر منگهارام ملڪاڻي
صاحب جي مبارڪ هٿن سان سنڌي اسڪول جو
بنياد وجهي مان پرنسپال ٿي رهيس. جتي اندازا ٻارهن
تيرهن سالن اندر چار پنج سو شاگرد سنڌي پڙهي
نڪتا. جن مان گهڻو ڪري سڀ ڪڪيون - سنڌن
مائٽون ۽ ٻاچايون وغيره هيون. ڇوڪرا ڪل ملائي
اندازا ڏهاڪو ڪن مس مليا. آخر وڏيءَ عمر ۽ صحت جي
سانت نه هئڻ سبب ۽ ٽنڊي جي هڏي ڀڄڻ ڪري
ايڪسيڊنٽ ۾ گهر ويهڻو ٿي پيس. اهو سنه ۱۹۸۵ هو.
۽ اڄ ڏينهن تائين بستري داخل رهي پر آڌان شڪر
ڪري جيون گهاري رهيو آهيان.

هن وقت سوڌو منهنجا هن رت پستڪ نمبروار
شايع ٿيا آهن سي ڪوپتائن ۾.

۱- پروس جي پڪار ۲- انمول موتي. (سنت
ڪنوررام صاحب جي جيوني) ۳- گيان ديپ (هندي
دوها) ۴- رهاڻيون راحت ڀريون ۵- گيان ڪوش
(هندي دوها ۱۷۵۴) ۶- اوسر اندر جي ۷- پڙهه
ڪڙهه ۽ ٿر ۸- رهبر ان راهي (جو اوهان سڀڻن جي
مبارڪ هٿن ۾ آهي) ۹- قربن جون ڪڙيون (قلم بند
ٿيو رکيو آهي) ۱۰- گيان ساگر (هندي دوها عدد ۳۳۵۰)
جو ۽ جلد پريس ۾ داخل ٿيندو.